

2024

Årsrapport

Innholdsfortegnelse

FORORD

1 OM VIRKSOMHETEN

- 4** 1.1 Konsernet og virksomhetene
- 12** 1.2 Viktige hendelser i 2024
- 13** 1.3 Finansiell kalender 2025
- 13** 1.4 Hovedtall og nøkkeltall for konsernet
SpareBank 1 Hallingdal Valdres
- 17** 1.5 Bærekraft

2 ÅRSREGNSKAP 2024

- 24** 2.1 Styrets årsberetning
- 53** 2.2 Resultat

- 55** 2.3 Balanse
- 58** 2.4 Endringer i egenkapitalen
- 60** 2.5 Kontantstrømoppstilling
- 60** 2.6 Noter
- 130** 2.7 Erklæring fra styret og administrerende
direktør

3 UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2024

4 STYRET OG LEDELSE

- 136** 4.1 Hovedorganisasjon
- 137** 4.2 Presentasjon av styret
- 138** 4.3 Forstanderskap, styre og revisjon

FORORD

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har gjennom 2024 forsterket sin posisjon som et sterkt regionalt finanskonsern med en øst-vest akse gjennom Hallingdal og Valdres. Kontorene i Oslo og Bergen er viktige lokaliseringssteder for å lykkes med god organisk vekst. Vi gikk inn i 2024 med ambisjoner om 10-15 % utlånsvekst i personmarkedet. Vi leverte en vekst i overkant av 23 %.

Vi kunne levert høyere utlånsvekst både i person- og i bedriftsmarkedet, men kapitalen har vært en begrensende faktor. Vi har planlagt og gjennomført flere tiltak for å styrke kapitaldekningen og vi har levert som forventet. Vi vil spesielt fremheve det gode samarbeidet med begge sparebankstiftelsene som har muliggjort effektive og gode prosesser for å styrke kapitalen. I tillegg innførte vi tiltak for å kontrollere utlånsveksten mlat

ot 20% i personmarkedet og i underkant av 5% i bedriftsmarkedet. Vi landet utlånsveksten i tråd med ambisjonene og vi har fått god kunnskap i å styre veksten.

På den andre siden så vet vi mye om hvilke faktorer som trigger utlånsvekst i person- og bedriftsmarkedet. Dette er nyttig kunnskap for å kunne levere på fortsatt høy utlånsvekst i personmarkedet.

Vårt tredjepartssamarbeid har vokst seg sterkere gjennom 2024. Dette samarbeidet gir finanskonsernet økt rekkevidde, åpner opp nye markeder, er kostnadseffektivt og bygger på samarbeid med lokal ekspertise som styrker kunderelasjonen. Samarbeidet er lovregulert, og SpareBank 1 Hallingdal Valdres er kanskje banken med best kunnskap på denne type samarbeid.

Gjennom høy kundevekst har vi blitt gode på effektive arbeidsprosesser for å holde høy produksjonsfart. Vi har lagt vekt på god oppfølging av nye kunder slik at vi skal kapitalisere på mersalg. Bruk av CRM-verktøy har gjort oss mer effektive og mer treffsikre i mersalgsarbeidet. Vi har levert den beste KTI'en (kundetilfredshetsindeks) noen gang og vi er svært gode til å se våre kunder.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal fortsette den sterke veksten i personmarkedet. Våre ansatte vet hvordan vi får fornøyde kunder. Kundene og samarbeidspartnerne er våre beste ambassadører og den «snøballen» blir stadig større og ruller fortere og fortere. Sammen er vi gode!

1 OM VIRKSOMHETEN

1.1 Konsernet og virksomhetene

1.1.1 Historikk

Konsernet har en lang og tradisjonsrik historie med bankvirksomhet tilbake til 1868. I Hallingdal har konsernet sitt utspring i Aal Sparebank som startet sin virksomhet i 1870, og Hemsedal Sparebank som åpnet i 1907. Disse bankene fusjonerte i 1999 og fikk navnet SpareBank 1 Hallingdal. I Valdres startet Øystre Slidre Sparebank sin drift i 1868. Øystre Slidre Sparebank ble innfusjonert i SpareBank 1 Hallingdal i 2012 og nytt navn på banken ble SpareBank 1 Hallingdal Valdres.

Regnskapsvirksomheten i konsernet har sin historie tilbake til 1984 som daværende Sparebankens Regnskapskontor AS som var et heleid datterselskap av Hemsedal Sparebank. I 2002 ble navnet endret til Hemsedal Regnskap AS. I 2012 kjøpte banken alle aksjene i selskapene HallingRegnskap AS og Valdres Regnskap AS. Hemsedal Regnskap AS ble samme året innfusjonert i HallingRegnskap AS som deretter endret navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS. HallingRegnskap AS ble stiftet i 1998 så dette året var utgangspunktet for selskapets 25-årsjubileum i 2023. Valdres Regnskap AS skiftet i 2013 navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS. I 2014 ble selskapet fusjonert inn i SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS og nytt navn på selskapet ble SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS.

Konsernets meglervirksomhet startet i 1999 da banken kjøpte aksjer i Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland som etablerte avdelingskontor i banklokalene på Gol. I 2007 kjøpte banken 85 % av aksjene i Terra Eiendomsmegling Geilo AS. Selskapet endret samme året navn til EiendomsMegler 1 Geilo AS. I 2011 kjøpte banken de resterende 15 % av aksjene. På samme tid kjøpte banken alle aksjene i Hemsedal Eiendomsmegling AS som ble innfusjonert i EiendomsMegler 1 Geilo AS. Gol-kontoret til Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland ble samme året utfisjonert til EiendomsMegler 1 Geilo AS. Selskapet endret deretter navn til EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS.

1.1.2 Visjon, misjon, verdier og mål

“Vi hjelper kunden til å realisere drømmer og verdier – i gode og utfordrende tider.”

Konsernets visjon er «bærekraft i alt vi gjør» og «anbefalt av kunden». Driften skal bygge på verdiene «engasjert, relevant og dyktig».

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har definert sin misjon til «vi hjelper kunden til å realisere drømmer og verdier – i gode og utfordrende tider».

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal oppnå økt inntjening gjennom samarbeid om kundeleveranser på tvers av konsernets forretningsområder. Målgruppen er alle kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres. Sparebank er kjernevirksomheten, men verdikjeden skal styrkes gjennom formidling av forsikring, eiendomsmegling, regnskap og økonomisk rådgivning.

I Hallingdal Valdres skal konsernet være den mest attraktive arbeidsplassen med de beste og mest fornøyde medarbeiderne. De skal ha høy endringskapasitet og vilje og evne til kontinuerlig læring.

Konsernet ønsker å være en pådriver i arbeidet med grønn omstilling. Konsernet skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.

Vi har i løpet av 2024 integrert bærekraft inn i vår strategi. Den nye strategiperioden strekker seg fra 2024-2026. Bærekraft er ett av bankens fire strategiske hovedmål, og gjennom dette ønsker vi å være en pådriver for grønn omstilling.

Konsernet har en målsetting om å ha god kapitaldekning og levere gode resultat som gir et godt utbytte til sparebankstiftelsene.

1.1.3 Forretningsområder

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er i dag et konsern med virksomheter innenfor flere områder. Sparebankvirksomheten med bankdrift som omfatter finansiering, betalingsformidling, plassering og formidling av forsikringsprodukt er kjernen i konsernet og konsernstrukturen tar utgangspunkt i gjeldende lovverk for sparebanker.

Konsernet driver i tillegg virksomheter innenfor områdene regnskapsføring, eiendomsmegling, investeringsvirksomhet og lokalt samfunnsengasjement. I tillegg kommer mer interne områder som fellesfunksjoner og eiendomsdrift av egne lokaler.

Disse virksomhetene blir drevet gjennom egne datterselskaper. SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS driver med regnskapsføring og tilhørende tjenester. Eiendomsmegling blir drevet av selskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Noe investeringsvirksomhet skjer gjennom selskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS. I tillegg inngår Tisleidalen Hyttegrend AS som datterselskap i konsernet.

Det lokale samfunnsengasjementet viser seg spesielt gjennom konsernets eiere, SpareBankstiftelsen Hallingdal og SpareBankstiftelsen Øystre Slidre som årlig deler ut gaver og støtte for mange millioner til lag og foreninger i Hallingdal og Valdres. I tillegg er bankens sponsorvirksomhet av

betydelig omfang. I 2024 utgjorde dette i sum 24 mill. kroner. Konsernet har også tatt initiativet til stiftelsen «Kimen til vekst» som har støtteordninger til lokale bedrifter og organisasjoner i Hallingdal og Valdres.

1.1.4 Markedsområde

Konsernets hovedmarkedsområde er Hallingdal og Valdres. I Hallingdal ligger tyngdepunktet i kommunene Ål, Gol og Hemsedal, mens i Valdres er tyngdepunktet kommunene Øystre Slidre og Nord-Aurdal. Banken har ca. 50 % av sine kunder utenom dette primærmarkedsområdet med en stor andel i Oslo/Akershus-området og en stigende andel i Bergens-området. Dette gjelder i hovedsak privatmarkeds kunder. Bankens strategi med tredjepartssamarbeid bidrar også til noe vekst i andre deler av landet.

De ulike selskapene har alle ambisjoner om å være markedsledende på sine respektive områder. EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS har også ambisjoner om å være den ledende megleren i Norge på fritidseiendommer i fjellet.

1.1.5 Kontorstruktur

En viktig del av konsernets strategi i hovedmarkedsområdet er å samle vår virksomhet i lokale finanshus som kan tilby et bredt spekter av tjenester og gi den helhetlige og verdifulle opplevelsen kundene våre vil ha. Vårt tverrfaglig samarbeid innen bank-, megler-, og regskapsvirksomhet utfyller hverandre på en unik måte, noe som ikke bare gir økt verdi for kundene våre, men skaper også mulighet for å utnytte forskjellig kompetanse internt. Virksomheten er bygd opp omkring de lokale kontorene samt et kundesenter med utvidede åpningstider. Rådgivningen skal bygge på god lokalkunnskap og høy faglig kompetanse som gjør driften fleksibel og effektiv.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikke hovedkontor. Bankvirksomheten blir drevet fra ti kontorer lokalisert i tettstedene Geilo, Ål, Gol, Nesbyen, Hemsedal, Fagernes, Heggenes, Beitostølen, Oslo og Bergen.

Datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS er lokalisert i Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Fagernes, Heggenes og Beitostølen. EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS er lokalisert på Geilo, Ål, Gol, Nesbyen, Flå, Hemsedal, Fagernes, Beitostølen, Oslo og Bergen.

1.1.6 Sparebankstiftelsene

Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre ble etablert 23. november 2012 samtidig med fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank som ble til SpareBank 1 Hallingdal Valdres.

Sparebankstiftelsene skal fremme sparebankvirksomheten i sine respektive kommuner gjennom å eie egenkapitalbevis i SpareBank 1 Hallingdal Valdres og disponere deler av overskuddet til allmennyttige formål.

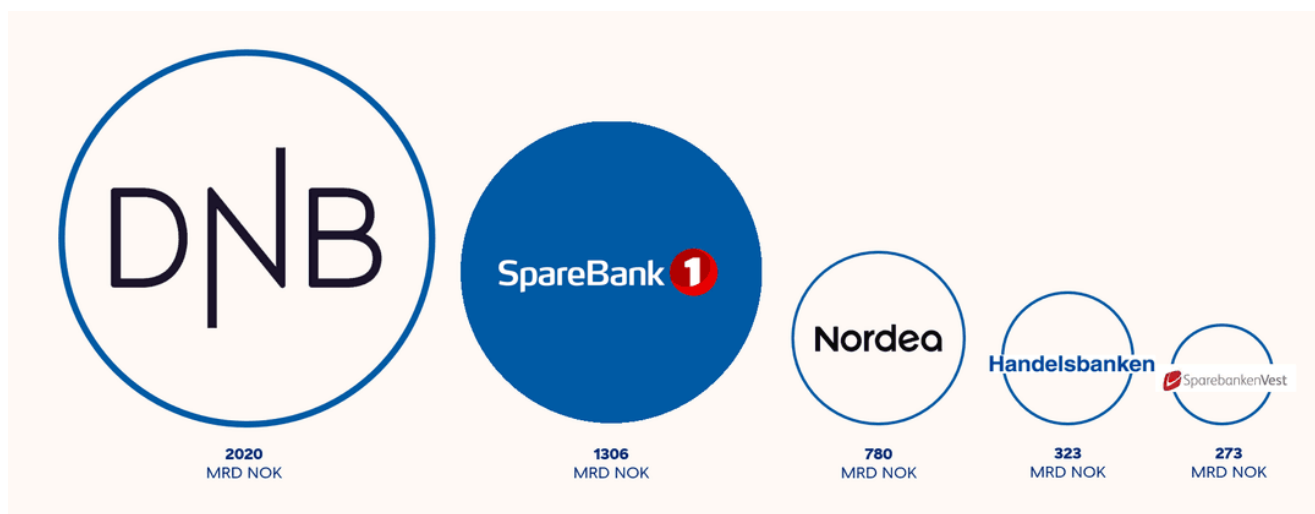
Opprettelsen av sparebankstiftelsene skal sikre at den kapitalen som var opparbeidd i Aal Sparebank (seinere Hallingbanken), Hemsedal Sparebank og videreført i SpareBank 1 Hallingdal gjennom mer enn 143 år frem til 2012, blir værende i distriktet og forvaltet til allmenne formål i all framtid. Det samme gjelder kapitalen som var opparbeidet i Øystre Slidre SpareBank gjennom 145 år – fra 1868 til 2012.

Ved etablering var egenkapitalen i Sparebankstiftelsen Hallingdal på 783 mill. kroner og var i all hovedsak egenkapitalbevis i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Egenkapitalen i Sparebankstiftelsen Øystre Slidre var tilsvarende på 103. mill. kroner. Størrelse på egenkapitalen samsvarer med bytteforholdet ved fusjonen i 2012.

Stiftelsene har i årene etter etablering fått årlige utbytter fra SpareBank 1 Hallingdal Valdres. En del av dette har gått til gaveutdelinger til prosjekt og drift, men stiftelsene har også opparbeidet seg noe overskuddslikviditet som er plassert i verdipapir, i hovedsak aksjefond og rentefond.

1.1.7 SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen ble etablert i 1996 og er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA.

SpareBank 1-alliansen er den nest største finansgrupperingen i Norge målt i utlån til kunder. Alliansen består av 12 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner i sine lokalk markeder rundt om i Norge. Disse bankene er både børsnoterte egenkapitalbevisbanker, ikke-børsnoterte egenkapitalbevisbanker, tradisjonelle sparebanker og aksjesparebank.

Alliansen er etablert og organisert for å gi bankene styrke og kraft til å drive fremtidsrettet bankvirksomhet lokalt. Alle alliansebankene er selvstendige juridiske enheter. De opererer helt adskilt, men har stordriftsfordeler ved at de eier flere selskaper innenfor finanssektoren sammen,

som alle leverer en rekke tjenester til eierbankene (deriblant SpareBank 1 Utvikling DA og SpareBank 1 Gruppen AS).

Alliansebankene har felles merkenavn – med en regiontilknytning for hver bank.

SpareBank 1-bankene driver etter den tradisjonsrike grunnpilaren for sparebanker i Norge, som handler om å gi tilbake og løfte lokalsamfunnene der bankene er. Det er denne driftsformen som skiller sparebankene fra forretningsbankene. De deler overskuddene lokalt.

Sterke og konkurransekraftige, lokale og regionale sparebanker har derfor stor betydning for bærekraftige lokalsamfunn over hele landet.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-bankene er best på relasjoner – både lokalt og digitalt. Totalt har alliansen ca. 10.500 medarbeidere. Av disse arbeider rundt 2.600 i SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling DA. Det betyr at SpareBank 1 er en betydelig arbeidsgiver i Norge.

Selv om bankene i alliansen er selvstendige, er det etablert mange felles retningslinjer og policyer for blant annet etikk, personvern og sikkerhet.

SpareBank 1-alliansen skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper. Tilrettelegging for faglig utvikling og en rekke tiltak som bidrar til god helse, økt trivsel og høy motivasjon er prioritert. Balansen mellom jobb, hjem og fritid skal oppleves som god.

Arbeidsmiljøet i alliansen skal være preget av mangfold, respekt og omtanke, og det er en nulltoleranse for diskriminering og trakassering.

SpareBank 1 Gruppen AS er et holdingselskap med 4 datterselskaper som alle utvikler og leverer produkter til alliansebankene som igjen tilbyr dette til sine kunder i lokalmarkedet. Holdingselskapets oppgaver er økonomistyring, risikostyring og compliance, juridiske tjenester og myndighetskontakt for datterselskapene. Morselskapet utvikler og leverer også produkter til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom LOfavør.

SpareBank 1 Gruppen AS er 100 % eid av SpareBank 1-banker og Landsorganisasjonen LO med følgende eierbrøker:

SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %), SpareBank 1 SMN (19,5 %), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %), SpareBank 1 Østlandet (12,4 %) og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO (9,6 %).

SpareBank 1 Gruppen AS eier majoriteten av aksjene i følgende datterselskaper:

- SpareBank 1 Forsikring AS (100 %) - pensjon + eiendomsforvaltning, næring
- SpareBank 1 Factoring AS (100 %) - factoringtjenester
- SpareBank 1 Spleis AS (100 %) - folkefinansiering – «crowdfunding»
- Kredinor AS (68,6 %) - inkassovirksomhet
- Fremtind Holding AS (51,4 %) (DNB 28,5 %, Eika 20,1 %)
 - Fremtind Forsikring AS

- Fremtind Livsforsikring AS - Personrisikoprodukter
- AutoSync AS

SpareBank 1 Gruppen har betydelige eierinteresser i følgende selskaper:

- LOfavør (49 %)
- Eiendomsverdi AS

I 2019 fusjonerte SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Forsikring AS og ble til Fremtind Forsikring AS. Fra 1. juli 2024 gikk Eika Forsikring også inn i Fremtind Forsikring. Det gjør at eierandelene nå er endret hvor SpareBank 1 Gruppen AS eier 68,6 %, DNB ASA 28,5 og Eika 20,1 % av selskapet Fremtind Holding AS. Forsikringer fra Fremtind blir distribuert gjennom SpareBank 1-bankene, DNB og Eika-bankene.

LOfavør AS er et deleid selskap (49 %) som utvikler og leverer produkter til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom fordelsprogrammet LOfavør.

SpareBank 1 Utvikling DA er eid av SpareBank 1 SR-Bank (18 %), SpareBank 1 Nord-Norge (18 %), SpareBank 1 SMN (18 %), Samarbeidende Sparebanker AS (18 %), SpareBank 1 Østlandet (18 %) og SpareBank 1 Gruppen (10 %).

SpareBank 1 Utvikling DA eier 100 % av aksjene i følgende datterselskaper:

- EiendomsMegler 1 Norge AS
- SpareBank 1 Kundesenter AS

SpareBank 1 Utvikling DA består av en rekke utviklings- og fagmiljøer, som leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til de 12 eierbankene. Selskapet bidrar til at felles utvikling og aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet - SpareBank 1.

SamSpar

SamSpar er en allianse innenfor SpareBank 1-alliansen. SamSpar-alliansen består av tre fellesselskaper samt de 8 eierbankene med datterselskaper. De 8 eierbankene ved utgangen av 2024 er: SpareBank 1 Nordmøre, SpareBank 1 Lom og Skjåk, SpareBank 1 Gudbrandsdal, SpareBank 1 Østfold Akershus,

SpareBank 1 Ringerike Hadeland, SpareBank 1 Hallingdal Valdres, SpareBank 1 Helgeland og SpareBank 1 Sogn og Fjordane. SpareBank 1 Sørøst-Norge har i 2024 fusjonert med SpareBank 1 SR-bank og den fusjonerte banken heter SpareBank 1 Sør-Norge. SpareBank 1 Sørøst-Norge gikk fra samme tidspunkt ut av SamSpar.

De tre felleseide selskapene er: Samarbeidende Sparebanker AS, SpareBank 1 SamSpar AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. De ansatte i SamSpar er alle ansatt juridisk i selskapet SpareBank 1 SamSpar AS (i det følgende benevnt SamSpar) og har ved utgangen av 2024 til sammen 32 ansatte og er lokalisert i Oslo.

SamSpar er et felles selskap for eierbankene som er satt til å utøve oppgaver og ansvar innenfor følgende fire dimensjoner:

1. Forvaltning av selskapsverdier og selskaper
2. Representasjon på alliansearenaen
3. Faglig ledelse
4. Innovasjon og tjenester

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ved årets slutt en eierdel på 9,59 % i Samarbeidende Sparebanker AS. I selskapet SpareBank 1 SamSpar AS er eierandelen 9,71 %. SamSpar-bankene har gjennom de siste årene investert mye i systemer, infrastruktur og tjenester for å styrke bankenes utvikling og konkurransekraft. Selskapet drifter og forvalter disse investeringene kostnadseffektivt og utfører en rekke **fellesfunksjoner** og tjenester for SamSpar-bankene. Selskapet har kompetanse på områder som supplerer eierbankene (f.eks. datavarehus, kundeoppfølgingssystemer, analyse, personvern og GDPR).

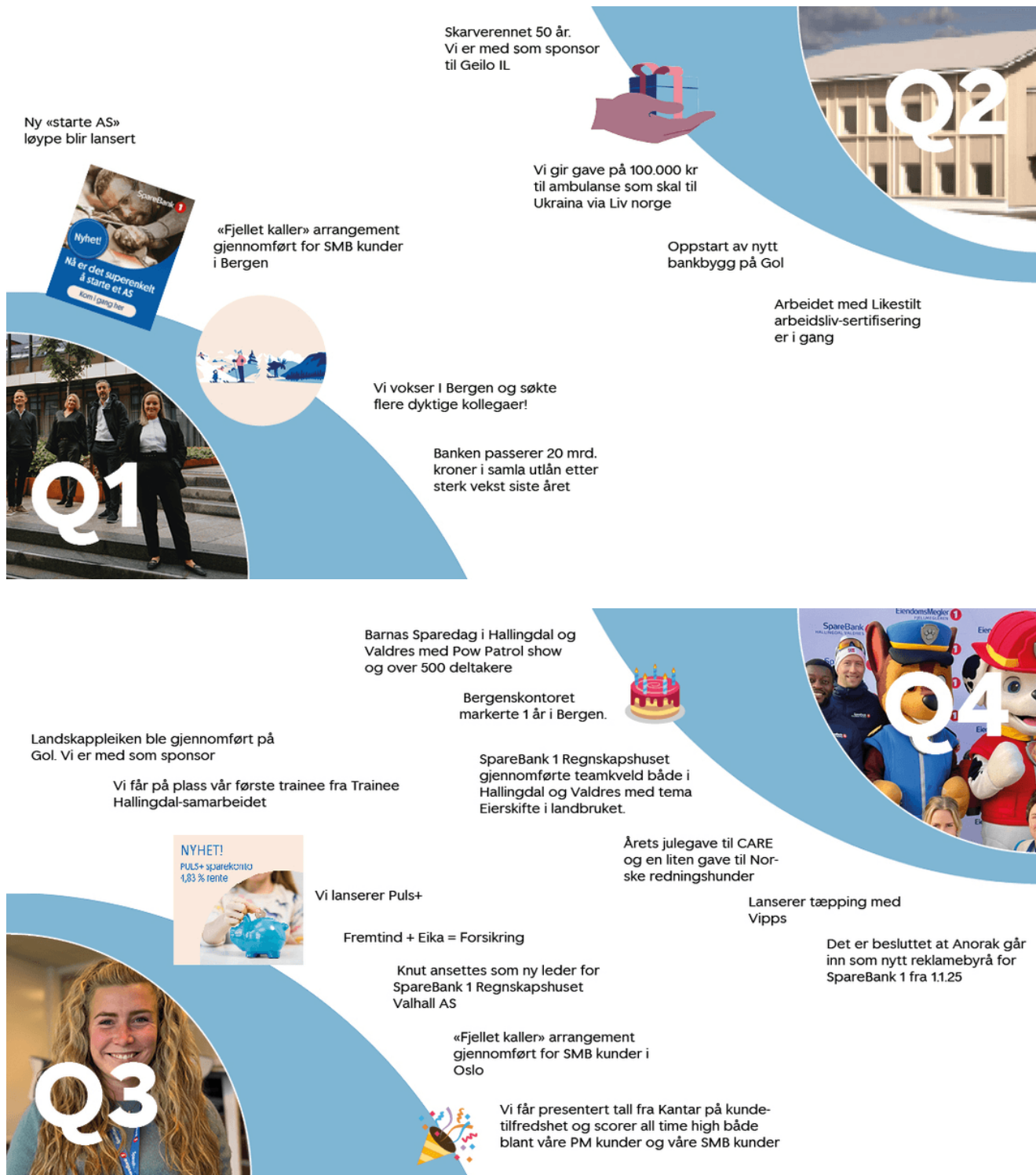
Dette er oppgaver som kommer i tillegg til de aktivitetene som gjennomføres i SpareBank 1-alliansen. Selskapet forvalter også felleseide selskaper og representerer eierne i Alliansens strategiske råd, taktiske råd og operative råd. Selskapet har i tillegg ansvaret for lansering av og opplæring på leveranser fra fellesarenaen samt fremme forslag som skal styrke eiernes konkurransesituasjon.

Andre SpareBank 1-selskaper

Ved siden av eierskapet i SamSpar og det indirekte eierskapet i SpareBank 1-alliansen, er SpareBank 1 Hallingdal Valdres inne som direkte eier i en del andre SpareBank 1-selskaper. Dette er SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Mobilitet Holding AS, SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS, SpareBank 1 Kreditt ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Markets AS, SpareBank 1 Forvaltning AS. Eierandelen i disse selskapene ligger på 0,73-2,25 %.

1.2 Viktige hendelser i 2024

Her er et utvalg av hendelser i konsernet gjennom året. Listen er ikke fullstendig, men gir et lite innblikk i større og mindre hendelser.

1.3 Finansiell kalender 2025

14. februar

Resultat 4. kvartal 2024

14. mars

Godkjenning årsregnskap 2024

24. mars

Forstanderskapsmøte og fastsettelse av årsoppgjør og utbytte

14. mai.

Resultat 1. kvartal

12. august

Resultat 2. kvartal

14. november

Resultat 3. kvartal

1.4 Hovedtall og nøkkeltall for konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Inntekter 2024
NOK 706M

Resultat 2024
NOK 252M

RESULTATSAMMENDRAG	Året 2024	%	Året 2023	%
(Hele tusen kroner)				
Netto renteinntekter	377 291	2,15	342 923	2,14
Netto provisjons- og andre inntekter	72 751	0,41	71 868	0,45
Netto resultat fra finansielle eiendeler	124 260	0,71	45 042	0,28
Andre driftsinntekter*)	132 097	0,75	97 282	0,61
Sum inntekter	706 399	4,03	557 115	3,47
Sum driftskostnader	373 590	2,13	318 494	1,99
Driftsresultat før tap	332 809	1,90	238 621	1,49
Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	19 084	0,11	29 569	0,18
Resultat før skatt	313 725	1,79	209 052	1,30
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	60 981	0,35	44 202	0,28
Resultat	252 744	1,44	164 850	1,03
Resultat før andre inntekter og kostnader	252 744		164 850	
<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>				
Estimatavvik knyttet til ytelsesbassett pensjonsordning	-544		408	
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>				
Endring i virkelig verdi utlån PM	-80		-892	
Skatt virkelig verdi utlån PM	20		223	
Sum andre inntekter og kostnader	-605	0,00	-261	0,00
Totalresultat	252 139	1,44	164 589	1,03

Kolonnen for % er beregnet i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital.

*) 2024: 7 874 gjelder bank, 124 223 gjelder datterselskap

*) 2023: 7 386 gjelder bank, 89 896 gjelder datterselskap

NØKKELTALL	Året 2024	Året 2023
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning	11,3 %	8,5 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	11,2 %	8,5 %
Kostnadsprosent (morbank)	47,3 %	45,4 %
Kostnadsprosent (konsern)	52,9 %	57,2 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	15 085 736	14 181 647
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	21 661 169	18 455 668
Innskudd fra kunder	11 919 605	11 930 697
Innskuddsdekning	79,0 %	84,1 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	6,4 %	20,4 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	17,4 %	21,5 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	-0,1 %	8,5 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	17 542 032	16 032 493
Forvaltningskapital	17 991 318	17 092 746
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	24 566 751	21 366 767
Tap og mislighold i % av brutto utlån		
Tapsprosent utlån	0,09 %	0,16 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	1,13 %	0,91 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	1,74 %	0,48 %
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)		
Kapitaldekningsprosent	21,7 %	19,8 %
Kjernekapitaldekningsprosent	19,3 %	18,0 %
Ren kjernekapitalprosent	17,4 %	17,9 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	22,7 %	18,5 %
Netto ansvarlig kapital	2 614 798	2 160 736
Kjernekapital	2 323 025	1 963 130
Ren kjernekapital	2 095 219	1 950 139
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,8 %	8,6 %
LCR, morbank	179,0 %	160,8 %
Kontor og bemanning		
Antall kontor	13	13
Antall årsverk	203,0	197,0

Definisjoner:

Egenkapitalavkastning etter skatt: Resultat av ordinær drift etter skatt i % av gjennomsnittlig egenkapital

Kostnadsprosent: Driftskostnader i % av netto inntekter

Tapsprosent utlån: Årets tapsavsetninger på utlån og garantier i % av brutto utlån

Misligholdsprosent: Netto misligholdte engasjement (over 90 dager) i prosent av brutto engasjement

Kapitaldekning: Netto ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Kjernekapitaldekning: Kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Ren kjernekapitaldekning: Ren kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio): Ren kjernekapital eller kjernekapital i forhold til verdien av alle eiendeler og ikke-balanseførte forpliktelser uten at eiendelene er risikovektet.

LCR (Liquidity Coverage Ratio): Bankens likvide eiendeler målt i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid i en gitt stressituasjon.

1.5 Bærekraft

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har en lang tradisjon for å være en pådriver for bærekraftig utvikling i vår region. Bærekraft er en integrert del av vår virksomhet og ble i 2024 innlemmet i alle våre strategi- og policydokumenter. Konsernet har en målsetning om å være klimanøytrale innen 2050.

Gjennom vårt daglige virke arbeider vi kontinuerlig for å oppnå våre mål innen miljø, samfunnsansvar og økonomisk bærekraft. Med våre ulike virksomhetsområder er vi en stor aktør i Hallingdal og Valdres og erkjenner at vi har en viktig rolle for at vi sammen i regionen skal kunne lykkes med det grønne skiftet. Vi utgjør også en betydelig arbeidsplass i begge dalførene, og en sunn utvikling med gode vekst- og utviklingsmuligheter er derfor viktig for oss.

Banken er i stor grad med på å finansiere lokal utvikling i form av lån til boliger og næringsvirksomhet. Bankens sin evne og vilje til å ta del i nye prosjekter er en sentral pilar i utviklingen av lokalsamfunnet. Konsernet er også en stor skatteyder som tilfører mye til samfunnet i form av skatteinntekter fra ansatte og selskapet. Eiendomsmeglervirksomheten er en viktig lokal aktør for

omsetningen av boliger og fritidsboliger i fjellet. Regnskapsvirksomheten utfører viktige tjenester for lokalt næringsliv.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres eies av to sparebankstiftelser hvor viktigste formål er å forvalte eierskapet i SpareBank 1 Hallingdal Valdres og gi tilbake til lokalsamfunnet i form av gaver med allmennyttige formål. Dette gir oss en unik mulighet til å reinvestere en betydelig del av vårt overskudd tilbake til lokalsamfunnet. Hvert år støtter vi en rekke lokale prosjekter og initiativer innen idrett, kultur og næringsutvikling, med et spesielt fokus på aktiviteter for barn og unge. Gjennom vårt samfunnsansvar og sponsorat bidrar vi til å skape et levende og inkluderende lokalsamfunn. Mer informasjon om banken og sparebankstiftelsene sitt samfunnsengasjement er samlet på bankens nettsider - www.sb1.no.

Miljøpåvirkning

Regnskapsloven §2-2 (11) hjemler vår opplysningsplikt knyttet til forhold ved vår virksomhet som «kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøforhold».

Vi erkjenner at vi gjennom våre utlån, eiendomsformidling og regnskapstjenester bidrar til klimaavtrykk. Hoveddelen av våre utslipp ligger i vår utlånsportefølje, og gjennom vår lånevirksomhet har vi som finanskonsern en mulighet til å styre kapitalen i bærekraftig retning. Dette er et ansvar vi tar på alvor, og arbeidet med kommende CSRD-rapportering (se siste avsnitt) vil kvantifisere og øke kvaliteten på bærekraftsinformasjonen ytterligere i årene som kommer.

Direkte miljøpåvirkning

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har en relativt lav direkte miljøpåvirkning, ettersom våre aktiviteter hovedsakelig består av kontorarbeid og digitale tjenester. Våre direkte utslipp av klimagasser er derfor begrenset. Når det gjelder direkte miljøpåvirkninger har vi gjort tiltak for å minimere vårt karbonavtrykk, inkludert energieffektiviseringstiltak på våre kontorer og økt bruk av digitale løsninger for å redusere papirforbruket.

Et av tiltakene for å minimere våre direkte utslipp er gjennom vår Miljøfyrtårn-sertifisering. Miljøfyrtårn er Norges mest brukte sertifiseringsordning for virksomheter som ønsker å dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. Sertifiseringen innebærer at vi oppfyller strenge krav til miljøledelse, arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport og avfallshåndtering. Som Miljøfyrtårn-sertifisert virksomhet er vi forpliktet til å rapportere årlig på våre miljøprestasjoner. Denne rapporteringen gir oss verdifull informasjon som vi bruker til å jobbe målrettet med kontinuerlig forbedring på klima og miljø i egen virksomhet. Vi rapporterer årlig til Miljøfyrtårn innen fastsatt frist.

Videre har konsernet energiforbruk knyttet til drift av egne lokaler, samt energiforbruk relatert til data og teknologi, inkludert datalagring og prosessering som bidrar til klimagassutslipp. Energiforbruk i oppstrøms leverandørkjede er i hovedsak knyttet til IT-relaterte anskaffelser, spesielt leveranser fra SpareBank 1 Utvikling og SpareBank 1 Gruppen, samt enkelte andre leverandører. Dette inkluderer utvikling og drift av digitale løsninger innen områder som betaling, sparing,

finansiering, kommunikasjon, forsikring, regnskapstjenester og eiendomsmegling. Energibruken omfatter blant annet drift og kjøling av datasentre, samt databehandling knyttet til skytjenester, som har et høyt energiforbruk og bidrar med klimagassutslipp. Dette energiforbruket bidrar til klimagassutslipp som har en negativ effekt på klima og mennesker i de områdene utslippet skjer.

Et annet tiltak for å redusere vårt direkte klimaavtrykk er oppførelsen av et nytt bankbygg på Gol. I arbeidet med å føre opp det nye bygget følger vi både kravene i EU sin taksonomi og de såkalte BREEAM-NOR sertifiseringskravene, som er Norges fremste miljøsertifiseringssystem for bygg. Vi ser frem til å ta i bruk lokalene ila. høsten 2025, om alt går etter planen.

Indirekte miljøpåvirkning

Hovedtyngden av våre utslipp er indirekte gjennom våre produkter og tjenester, hovedsakelig i vår utlånsportefølje. Som et bankkonsern har vi, gjennom vår lånevirkksomhet, en mulighet til å styre kapitalen i bærekraftig retning, og gjennom våre ulike utlånsprodukter er dette et ansvar vi tar på alvor. Videre har vi, gjennom vår strategi, forpliktet oss til å redusere våre finansierte utslipp.

Som en finansinstitusjon spiller vi en viktig rolle i å finansiere boliger, ulike prosjekter, virksomheter og næringer, og vi erkjenner at dette bidrar til utslipp av klimagasser og andre miljøpåvirkninger. Deler av bankens utlånsportefølje er knyttet til finansiering av drift og objekter med et relativt høyt klimagassutslipp. Det jobbes med å redusere klimagassutslipp i alle bransjer, og eksempler på tiltak er skissert nedenfor.

For å adressere disse indirekte påvirkningene har vi innført ulike tiltak og retningslinjer for vår finansiering. Vi har blant annet produkter som skal stimulere til mer miljøriktige valg. Disse produktene kommer med gunstigere betingelser sammenlignet med øvrige lån. Dette er med på å styre kapital i retning bærekraftige investeringer.

 Grønt boliglån Boliglån for deg som skal kjøpe ny bolig som holder en høy miljøstandard. Lånet passer også for deg som skal bygge eller totalrenovere til en bedre energistandard. Les mer om grønt boliglån	 Elbillån Det skal lønne seg å velge grønt. Derfor får du bedre betingelser når du kjøper miljøvennlig bil. Du kan søke om lån til både ny og brukt elbil. Vi tilbyr også elbilforsikring. Les mer om lån til elbil	 Miljølån Med miljølån kan du låne penger til miljøvennlige og energisparende løsninger i hjemmet. Hos oss får du bedre lånebetingelser når du gjør en god gjerning for miljøet. Les mer om miljølån	 Grønt energilån Når du skal oppgradere boligen slik at du oppnår en energibesparelse på minst 30%. Oppgraderingen må fullføres i løpet av en periode på maksimalt tre år. Les mer om grønt energilån
--	--	--	--

Videre gjennomføres det en ESG-vurdering av alle nye låneengasjementer over en viss størrelse for BM-kunder. Her er klima- og miljøfaktorer, sosiale og styringsmessige forhold en integrert del av bankens beslutningsprosesser for kredittgivning.

Når det gjelder PM-kunder har banken et fokus på å tilby grønne produkter for å stimulere til energieffektivisering i egen bolig. Dette kan for eksempel være å investere i boliger med god energimerking, eller å gjennomføre tiltak som reduserer energiforbruket i eksisterende bolig eller fritidsbolig

Banken opprettet et grønt rammeverk i 2020 som legger føringer for grønne utlån og grønne obligasjoner. Hensikten med grønne utlån er å bidra til investeringer og prosjekter som minsker negativ påvirkning på miljø og samtidig gir en økt positiv påvirkning. Bankens «grønne finansielle aktiviteter» blir rapportert volummessig gjennom den «grønne» bankbalansen. I strategisk plan for 2024-2026 er en uttrykt målsetting at 15 % av bankens utlånsportefølje skal kunne kalles «grønn» i henhold til gjeldende rammeverk innen utgangen av 2026.

Den «grønne» bankbalansen per 31.12.24

Figuren ovenfor viser at «grønne» utlån har et volum på 1,4 mrd. kroner. Av dette volumet utgjør 537 mill. kroner lån som kan overføres til SpareBank 1 Boligkreditt («Grønt boliglån – boligkreditt»). Disse lånene tilfredsstiller ikke bankens eget grønne rammeverk, men kvalifiserer til SpareBank 1 Boligkreditt sitt grønne rammeverk og kan overføres (selges) til dette selskapet som «grønne lån». Dette rammeverket er ikke like strengt som bankens eget rammeverk.

Utlånsvolumet som tilfredsstiller bankens grønne rammeverk, utgjør 900 mill. kroner. Dette gir en «grønn» andel på 6 % av bankens balanseførte utlån.

Banken har utstedt et grønt obligasjonslån der utestående volum er 300 mill. kroner. På passivasiden utgjør «grønne» innskudd og det grønne obligasjonslånet en samlet finansiering på ca. 462 mill. kroner.

Figuren viser at grønne innskuddsprodukter og grønt obligasjonslån i sin helhet er styrt og benyttet i den grønne utlånsporteføljen.

Det ligger et potensiale for positiv påvirkning for både PM og BM-kunder når det gjelder grønne utlån, men andelen grønne lån utgjør fortsatt en relativt liten andel av total portefølje.

Oppsummert

Oppsummert har vi begrensede direkte utslipp i vår virksomhet, og majoriteten av våre utslipp er indirekte gjennom utlånsvirksomheten vår.

Arbeidsmiljø

Regnskapsloven §2-2 (10) hjemler vår opplysningsplikt rundt arbeidsmiljøet.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres legger stor vekt på å opprettholde et trygt og inkluderende arbeidsmiljø for alle ansatte. Hos oss ønsker vi å jobbe strategisk og målrettet for å sikre våre ansatte gode og trygge arbeidsforhold. Vi har implementert flere tiltak for å fremme trivsel og helse på arbeidsplassen, inkludert regelmessige arbeidsmiljøundersøkelser og helsefremmende aktiviteter. Videre har vi fokus på kompetanseutvikling og tilbyr jevnlig opplæring og kurs for å sikre at våre ansatte har de nødvendige ferdighetene og kunnskapene for å utføre sine oppgaver på en effektiv og sikker måte.

Regnskapsloven §2-2 (10) pålegger oss å opplyse særskilt om skader, ulykker og sykefravær. I SpareBank 1 Hallingdal Valdres jobber vi systematisk med HMS for å sikre et godt arbeidsmiljø og for å fremme trivsel og engasjement. Vi jobber forebyggende for å unngå skader og fravær gjennom systematisk kartlegging og tilrettelegging. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har fokus på trivsel og helsefremmende tiltak, og jobber kontinuerlig for å sikre helse, miljø og sikkerhet blant våre ansatte på alle våre kontorer.

HMS-ansvarlig er representert i bankens sikkerhetsutvalg og arbeids- og miljøutvalg (AMU). Sikkerhetsutvalget ivaretar konsernets sikkerhetskultur i forbindelse med både IT-sikkerhet og fysisk sikkerhet på arbeidsplassen. Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres har siden 2015 hatt felles Arbeidsmiljøutvalg som omfatter alle virksomhetene.

Ansatte i SpareBank 1 Hallingdal Valdres, inkludert datterselskaper, utfører i hovedsak ikke arbeidsoppgaver som knyttes til særlig risiko for fysisk helse eller sikkerhetsutfordringer. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har gode prosesser og ordninger for å bidra til å sikre god arbeidshelse og sikkerhet. Dette bidrar til å underbygge god fysisk og mental helse blant de ansatte.

Det er 7 innmeldte HMS-hendelser i 2024 (3 i 2023). Ingen er av alvorlig karakter.

Legemeldt sykefravær er noe høyere i 2024 enn i 2023. Egenmeldt sykefravær har gått noe ned i 2024 målt mot 2023. Totalt sykefravær i konsernet i 2024 er 5,6%.

Konsernet utarbeider også en selvstendig likestilling- og mangfoldsrapport som blir publisert på våre hjemmesider samtidig som årsrapporten for 2024. Trykk på lenkesymbolet nede i høyre hjørne av bildet for å gå til rapportene:

Åpenhetsloven

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er forpliktet til å overholde Åpenhetsloven, som trådte i kraft 1. juli 2022. Åpenhetsloven skal påse at bedrifter har respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Videre skal den sikre at offentligheten får tilgang til informasjon om hvordan virksomheter kartlegger og håndterer eventuelle negative konsekvenser. Loven pålegger større virksomheter å kartlegge om og hvor det er risiko for å bryte menneskerettigheter og sette inn tiltak for å unngå dette. Vår redegjørelse av aktsomhetsvurderingen i henhold til Åpenhetsloven vil bli publisert på vår hjemmeside innen fristen 30.06.2025.

Overgang til EUs bærekraftsdirektiv (CSRD)

Regnskapsloven §3-3a og §3-3c ble opphevet i slutten av 2024 og erstattet med EUs bærekraftsdirektiv, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Fra regnskapsåret 2025 er SpareBank 1 Hallingdal Valdres pliktige til å utarbeide bærekraftsrapport i tråd med dette direktivet.

Mot slutten av 2024 har konsernet derfor igangsatt et intensivt arbeid for å tilpasse oss de nye rapporteringskravene. Dette inkluderer en grundig gjennomgang av våre interne prosesser og systemer for å sikre at vi kan levere en bærekraftsrapport i tråd med CSRD neste år.

De tre foregående årene har konsernet utarbeidet bærekraftsrapporter i tråd med den frivillige rapporteringsstandarden GRI (Global Reporting Initiative). Som følge av fremskyndet rapporteringsplikt, ligger nå hovedfokuset vårt på neste års CSRD-rapportering, og derfor har vi valgt å ikke publisere en bærekraftsrapport etter GRI for regnskapsåret 2024. Vi retter dermed blikket fremover for å sikre best mulig kvalitet i det som leveres fra neste år.

Den 26. februar 2025 publiserte EU kommisjonen den første av tre planlagte forenklingsspakker. Forslaget innebærer betydelige forenklinger av direktivet for bærekraftsrapportering (CSRD), aktsomhetsvurderinger (CSDDD) og EUs taksonomiforordning. Dersom forslaget vedtas, vil det føre til en kraftig reduksjon i antall rapporteringspliktige selskaper. Vi følger med på denne utviklingen fremover.

2 ÅRSREGNSKAP 2024

2.1 Styrets årsberetning

SpareBank 1 Hallingdal Valdres var ved utgangen av 2024 den 31. største av totalt 101 banker i Norge. Banken har fast bemannede kontor på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal i Hallingdal og Beitostølen, Heggenes og Fagernes i Valdres, samt et kontor i Oslo og et kontor i Bergen.

Banken utstedte i 2012 egenkapitalbevis der Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre er eiere av disse etter fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank samme året.

Årsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 1.1.-31.12.2024 og er satt opp etter Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak - «årsregnskapsforskriften». Selskapsregnskapet og konsernregnskapet er utarbeidet iht. årsregnskapsforskriftens § 1-4 første og andre ledd pkt. b. Dette betyr at IFRS-reglene er lagt til grunn med mindre annet følger av årsregnskapsforskriften.

Årsregnskapet er revidert.

2.1.1 Virksomhetsområde og marked

Se omtale i kapittel [1.1.4](#).

2.1.2 Økonomiske utviklingstrekk 2024

Aksjemarkedet hadde i 2024 et godt år i de fleste land, og særlig sterk var utvikling i USA. Den brede amerikanske S&P 500 indeksen steg med 23 %, andre år på rad med avkastning over 20 %. S&P indeksen har steget mer enn 20 % i hele 4 av de siste 6 årene. Kombinasjonen av sterk vekst i USA, lav arbeidsledighet, økt hjemflagging av produksjon, sterk vekst i produktivitet og en næringsvennlig politikk har bidratt til at det amerikanske aksjemarkedet har utviklet seg langt sterkere enn Europa. USAs andel av verdensindeksen, MCCI World har steget til rundt 70 %. I 2024 steg denne verdensindeksen med 21 % i lokal valuta, og siden den norske kronen svekket seg gjennom 2024 så ble avkastningen medregnet kronesvekkelsen på hele 24 %.

I desember 2024 kuttet sentralbanken i USA renten som varslet, men signaliserte at den ville kutte renten mindre fremover enn de tidligere hadde varslet. Markedet korrigerste noe ned i siste del av desember, både som følge av forventninger om færre rentekutt, usikkerhet i påvente av ny politikk fra Trump og at enkelte investorer solgte noen aksjer for å sikre profitt etter en lang og hyggelig reise i aksjemarkedet de siste årene.

Aksjeoppgangen har vært drevet av de store teknologiselskapene. De 7 største teknologiselskapene, Apple, Microsoft, Meta, Amazon, Alphabet, NVIDIA og Tesla sto for halvparten av oppgangen i S&P i fjor.

Europeiske aksjer har hatt en mer moderat utvikling. Den brede europeiske indeksen Stoxx 600 steg 6 % i 2024, og den britiske FTSE 100 med 5,7 %. I Asia steg MSCI Asia-Pacific med 7,6 %. Noe bedre gikk det med Oslo Børs, som steg 9 % i fjor. Kongsberggruppen sto for en vesentlig del av oppgangen.

En klar seier til Trump tok bort usikkerhet og risiko for uavklart valgresultat, og med full kontroll på begge kammer i kongressen ligger det an til at valgløfter som skattekutt og dereguleringer vil bli gjennomført. Lavere skatt og færre reguleringer, samt økt importtoll, vil øke profitten for amerikanske bedrifter. Særlig positivt vil Trumps politikk bli for små og mellomstore bedrifter siden de vil bli relativt mindre berørt av handelskonflikter.

Kapitalinngangen til USA forsterkes av at det er svakheter i økonomiene i Kina og Europa. Kinas økonomi opplevde bråbrems i fjor, som førte til at kommunistpartiet i november lanserte en støttepakke til kommuner og fylker i Kina på USD 1 400 mrd. I Europa er veksten svak og både Tyskland og Frankrike sliter med politisk ustabilitet og økende budsjettunderskudd. Tyskland har hatt nær nullvekst i to år, og opplever mistillit fra næringslivet, der flere store bedrifter flytter produksjonen ut av Tyskland på grunn av høye og ustabile energipriser i Tyskland. Tidligere sentralbanksjef Mario Draghi la i september 2024 frem en rapport som pekte på store svakheter i Europa, med svak vekst i produktivitet, for lite standardisering mellom land i Europa, og manglende evne til å skalere opp teknologibedrifter. Veksten i produktivitet ligger langt bak USA. Svak vekst har fått prisveksten ned til sentralbankens mål i Europa, og sentralbanken har derfor kuttet renten og varsler ytterligere kutt. Frankrike ligger an til et underskudd på statsbudsjettet i år på over 6 % av BNP, og kredittratingen på statsgjelden er nedgradert, med økende lånerente som resultat.

Veksten i global økonomi er ventet å holde seg på litt under 3 % i inneværende år, med anslag for USA på 2,5 %. Europa ventes å vokse med under 1 %, og Norge vel 1 % i 2025. Den største enkeltrisiko for finansmarkedet er den store optimismen, som har gjort at priser på mange typer aksjer, obligasjoner, eiendom og krypto med mer har steget kraftig over lang tid. Historisk erfaringer tilsier at etter perioder med kraftig vekst vil det komme korreksjoner, og at det er svært vanskelig å spå hva som utløser slike korreksjoner, men blir ofte lett forklart i ettertid. Hva er det vi ikke ser denne gangen selv om det ligger rett foran øynene våre?

I Norge har mange ventet lenge på at Norges Bank skulle begynne å kutte rentene. Hovedårsaken til at rentekuttene lot vente på seg i 2024 var den svake kronen. Kronen er svak som følge av de fire faktorene, som Norges Bank la frem i en tale av sentralbanksjefen i november 2023:

1. Svakere produktivitsvekst i Norge sammenlignet med handelspartnere
 2. Lavere styringsrente
 3. Økende andel norsk sparekapital flyttes ut av landet
-

4. Økt risikopremie på å investere i Norge

I tillegg driver frontfagsmodellen opp lønninger i Norge, i og med at frontfaget får økt lønnsevne når kronekursen svekkes. Når oljefondet også vokser i verdi når kronen svekker seg, får politikerne mer penger til bruk over statsbudsjettet. Norges Bank pekte nettopp på denne smitteeffekten inn i norsk inflasjon av svak krone, når de gjentatte ganger måtte skyve på rentekuttene i 2024. I tillegg til svak krone og høy lønnsvekst, har oljeskattepakken bidratt til et kraftig hopp i oljeinvesteringene i 2023 og 2024. Dette har gitt store positive ringvirkninger langs kysten. Fremover må vi forvente en noe mer dempet vekst i oljesektoren, men det vil trolig delvis veies opp av en betydelig økt satsing på forsvaret. Vi tror ikke det første rentekuttet kommer før i mars 2025, og det er mest trolig at rentene kun blir kuttet to eventuelt tre ganger i år.

2.1.3 Bankvirksomheten i 2024

I dette avsnittet er følger en omtale av det som skjer innenfor fagområdene i banken. I løpet av et driftsår er det normalt med noen endringer i organisering, ansatte, produkter og systemer.

Forsikringsområdet

Det siste året har banken hatt svært god vekst både i privatmarkedet og bedriftsmarkedet.

For privatmarkedet er total forsikringsportefølje ved utgangen av året på 120,6 mill. kroner, fordelt med 84,5 mill. kroner på skadeforsikring og 36,1 mill. kroner på personforsikring.

For bedriftsmarkedet er skadeforsikrings-porteføljen på 40 mill. kroner og pensjonsporteføljen på 53,5 mill. kroner ved utgangen av 2024.

Porteføljen på landbruk fortsetter sin positive utvikling og har nå passert 25 mill. kroner ved årsskiftet.

Bruk av selvbetjente løsninger er økende, spesielt blant de unge. Kundene kan beregne pris, kjøpe forsikring, melde skader og gjøre enkle endringer i de digitale løsningene. I tillegg får kundene god oversikt over alle sine forsikringer i sin nett/mobilbank, noe de fleste er veldig fornøyd med.

Mange er også fornøyd med å kunne samle bank og forsikring på ett sted.

Kunde og kompetansesenteret vårt har egne forsikrings- og pensjonsspesialister som jobber med privatkunder, landbruk og næringskunder.

Kundene våre får også god hjelp av de autoriserte rådgiverne på kontorene våre i Hallingdal, Valdres, Oslo og Bergen.

Betalingsformidling og digitale tjenester

For privatkundene våre har årets store nyvinning vært at kundene endelig kan betale i butikk med Vipps-appen. Vipps er en tjeneste som de fleste kunder har skaffet seg for betaling til andre privatpersoner eller på netthandel. Nå kan kundene også bruke Vipps når de handler i butikk. Veldig mange av våre kunder har allerede aktivert kortet sitt for slik betaling og kan da bare holde mobilen inntil kortterminalen og betale direkte via Vipps. Løsningen gjør at en ikke trenger å ta opp bankkortet for å betale i butikken.

De aller fleste digitale kunder i banken bruker BankID som innlogging til våre systemer. I løpet av våren fikk alle våre kunder en enda bedre innloggingsløsning gjennom BankID-appen. Denne løsningen er lik for alle banker og gjør det enklere for kundene.

Svindelaktiviteten i samfunnet er fremdeles sterkt økende. I 2024 er økningen i svindelsaker meldt til Økokrim på 43 % sammenliknet med 2023. Den økende svindelen blir mer og mer sofistikert. Kundene blir manipulert til å oppgi personlig informasjon som personnummer, bankkortnummer og BankID-informasjon. En type svindel som blir mer og mer utbredt er det som kalles «sikker-konto-svindel», hvor kunde blir oppringt av noen som utgir seg for å være fra politiet, Økokrim eller bank og blir forledet til å overføre midler for å sikre seg mot en angivelig pågående svindel. Her kan svindlerne oppnå at kunde selv overfører penger direkte til en konto som de har tilgang til. Da oppnår de å komme rundt vanlige sikkerhetsbarrierer. Banknæringen og Økokrim/politi har et stort fokus på å stoppe slik aktivitet og lokalt har vi brukt mye tid på å informere kunder om ulike type svindel og nødvendigheten av å være forsiktig med deling av privat info.

Banken kan nå tilby sine kunder et svært godt regnskapssystem som er integrert med nettbanken. Dette for at kundene skal kunne håndtere sin økonomi på et sted og få en bedre oversikt over økonomien i sine selskaper. Systemet er basert på at kunden skal kunne føre regnskapet sitt selv, og få hjelp av en regnskapsfører når de trenger det. Systemet har blitt godt mottatt av de kundene som har tatt i det i bruk.

SpareBank 1 har i samarbeid med Brønnøysundregistrene, utviklet en løsning for de som ønsker å starte et aksjeselskap – Starte AS. Denne løsningen reduserer skjemautfyllingen fra å omfatte 35 til nå 6 sider. Brønnøysundregistrene har gitt SpareBank 1 en garanti på at behandlingstiden ikke skal overstige 5 dager fra vi som bank godkjenner kunden til aksjeselskapet er registrert og opprettet. I tillegg følger det med umiddelbar tilgang til regnskapssystem i produktet.

Finansieringsområdet

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har etablert et tredjepartssamarbeid for å komme i kontakt med nye potensielle lånekunder. Banken har historikk siden 2017 med denne type samarbeid. Det er i dag etablert et samarbeid med en større meglerkjede som tilbyr eiendomsmeglere digitale løsninger på ulike funksjoner inkludert mulighet for å tipse om kunder som ønsker finansieringstilbud etter samtykke fra kunden. Gjennom dette samarbeidet har SpareBank 1 Hallingdal Valdres etablert et nært samarbeid med mange frittstående eiendomsmeglerkontor og disse tipsene er en viktig bidragsyter til veksten av nye kunder.

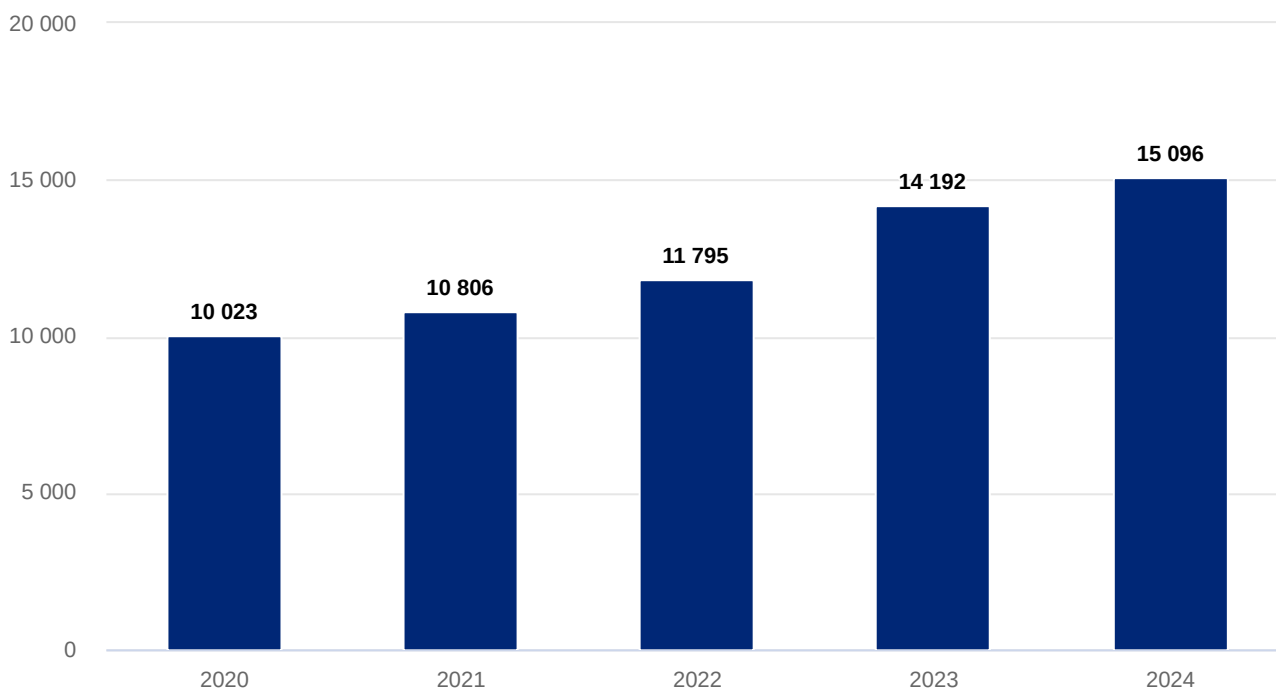
Utlånsutviklingen i privatmarkedet har vært sterk i 2024 med en økning på omkring 23 %, noe som er langt høyere enn generell kredittvekst i Norge. Bedriftsmarkedet har hatt en vekst på omkring 3 %.

Etablering av Bergen-kontoret har vært vellykket og kontorene i Oslo og Bergen har bidratt sterkt til veksten i privatmarkedet i løpet av året. Dette har også ført til et økt behov for kredittrådgivere i banken.

I bedriftsmarkedet har veksten vært moderat, og med et fokus på kvalitetsarbeid og breddesalg har kredittrisikoen i porteføljen stabilisert seg gjennom året. Det har vært en bevisst strategi å ta ned kundeveksten etter sterk vekst i 2023. Enkelte næringskunder opplever utfordringer som følge av rentebanen har forblitt uendret gjennom året.

Styringsrenten har ligget flat gjennom 2024. Det har gitt økt forutsigbarhet for bankens kunder etter mange renteøkninger i perioden 2021-2023. Kredittkvaliteten innen personmarkedet er stabil og solid, mens risikoen relatert til den friske delen av næringsporteføljen har stabilisert seg som følge av makroutviklingen. Kundeporteføljen følges tett for å kunne sette inn eventuelle tiltak ved behov.

Brutto utlån (mill. kr), morbank

Plasseringsområdet

2024 ble nok et godt år for verdipapirmarkedene. Selv med usikkerhet omkring både presidentvalg i USA, prisstigning og utsatt rentenedgang fra sentralbankene verden over har ikke dette påvirket verdipapirmarkedene i særlig negativ retning.

Våre mest kjøpte aksjefond var globale indeksfond og disse steg med mer enn 30 % i 2024, noe som ikke kan kalles annet enn ett ekstraordinært år med tanke på avkastning.

Med ett høyere rentenivå så har også rentefond igjen blitt ett alternativ med en akseptabel avkastning for fondssparere og vi merker at etterspørselen og interessen for rentefond har økt.

I februar 2024 lanserte vi også ett nytt innskuddsprodukt, Puls +, som har blitt tatt godt imot av våre kunder. Renten på produktet fastsettes som vår ordinære Puls-konto, men med ett påslag på minimum 0,10 %-poeng, samt at uttak fra denne kontoen må varsles minimum 31 dager i forveien.

Høsten 2024 fikk SpareBank 1 nytt fondshandelssystem "Genus", dette systemet skal sikre mer stabil drift på vår fondshandelsplattform og gjøre det mulig at vi kan utvikle kundesidene for fondssparing videre slik at det blir en enda bedre kundeopplevelse.

I SpareBank 1 Hallingdal Valdres fikk vi i 2024 etablert et eget spareteam. Teamet har egen leder som har med seg 2 dedikerte spare- og investeringsrådgivere og en rådgiver på pensjon for personmarkedet. Med styrkingen av spare og pensjonssteamet ønsker vi å ta en enda sterkere posisjon i det formuende markedet og kunne tilby enda bedre rådgivning for våre kunder omkring pensjonsspørsmål.

SpareBank 1 sitt nye formueskonsept med porteføljeforvaltning tok vi i bruk i 2024. Dette er tiltak for å kunne tilby våre formuende kunder produkter vi ikke har hatt tilgjengelig tidligere og er ett supplement i vår investeringsrådgivning til formuende kunder.

2024 ble også året med høyeste tegning av fond når en inkluderer engangskjøp og løpende spareavtaler noensinne i SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin historie. Vi har også ett høyt antall flyttede Egne Pensjonskontoer over til oss som gjør at våre kunder får samlet all sin sparing både privat og fra arbeidsgiver på ett sted.

Ved utgangen av 2024 forvaltet vi til sammen 1.900 mill. kr når en legger sammen våre kunders fondsbeholdning, privat pensjonssparing i forsikring og porteføljeforvaltning.

Felles fakturasentral for SamSpar

Fakturasentralen har lagt bak seg sju hele driftsår og har i løpet av året behandlet ca. 40.500 faktura for 7 SpareBank 1-banker og for administrasjonen i SpareBank 1 SamSpar AS. I 3. kvartal gikk SpareBank 1 Sørøst-Norge ut av SamSpar og fakturavolumet er påvirket av dette. Et mål for fakturasentralen er å ha en høy andel av mottatte EHF-faktura til bankene. Denne andelen ligger nå på 91,7 % gjennom året og gir en effektiv behandling av deltakerbankenes inngående fakturaer.

2.1.4 Resultatutvikling

Morbankens resultat for 2024

Resultatregnskapet for morbanken i 2024 viser et resultat som er en bedre enn forventet, og det ligger på et tilsvarende nivå som i fjor. Resultatet er i stor grad basert på god underliggende bankdrift med et positivt bidrag gjennom gevinst ved salg av eierandeler i tilknyttede selskaper. Både inntekter og kostnader øker i 2024 sammenlignet med fjoråret.

Totalresultatet viser et overskudd på 206,4 mill. kroner. Fjorårets resultat etter skatt var tilsvarende på 206,7 mill. kroner. Resultatet i både 2023 og 2024 er preget av god underliggende bankdrift med positivt bidrag fra verdipapirinntekter og utbytte. Resultatet gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 9,28 % mot 10,9 % i 2023.

Bankens netto renteinntekter for 2024 ble 377 mill. kroner som er en økning på 34,8 mill. kroner fra 2023. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) gikk rentenettoen ned fra 2,21 i 2023 til 2,18 % i 2024. Inntekter fra overført låneportefølje til kredittforetak blir klassifisert som provisjonsinntekter og ikke som renteinntekter. Provisjonen fra denne porteføljen tilsvarer en inntekt på 0,05 % av GFK. Slik sett blir samlede inntekter knyttet til utlån og innskudd samt renteplasseringer 2,23 % av GFK mot 2,28 % i 2023. Årsaken til nedgangen i rentenettoen sammenlignet med fjoråret er lavere rentemargin i første halvdel av 2024 som ble styrket ila. året.

Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester var i 2024 på 72,8 mill. kroner som er en økning på 0,9 mill. kroner sammenlignet med 2023 (71,9 mill. kroner). Den forsiktige økningen skyldes i hovedsak øvrige provisjonsinntekter hvor den største inntektsveksten er knyttet til økte inntekter fra formidlingshonorar fond og økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Kredittkort AS (+5,2 mill. kroner). På den andre siden ligger provisjonsinntekter fra kredittforetak på et lavere nivå enn fjoråret (-4 mill. kroner), men har en positiv utvikling mot slutten av året. Det forventes at provisjonsinntektene fra kredittforetak vil ha en positiv utvikling også i året som kommer. Dette skyldes at vi nå har en økt margin mellom våre interne kunderenter på utlån og rentene på vår finansiering hos Boligkreditt. De andre provisjonsområdene har i sum høyere inntekter enn i 2023, men med visse innbyrdes endringer. Områdene betalingsformidling, finansiering og plassering har høyere inntekter mens forsikringsområdet har marginalt lavere inntekter enn foregående år.

Banken har i år mottatt en gevinst ved salg av andeler i Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 Samspår AS på 30,7 mill. kroner. Salget ble gjort ifm. SpareBank 1 Sogn og Fjordane sin inntreden i Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 Samspår AS.

Utbytte fra andre aksjer og fond ble 15 mill. kroner og inntekter fra datterselskaper inntektsført etter egenkapitalmetoden gav morbanken en utbytteinntekt i 2024 på 2,2 mill. kroner. Etter denne metoden blir bankens del av egenkapitalen beregnet og resultatet inntektsført i samsvar med eierandelen. Alle bankens datterselskaper er 100 % eid av banken. Mer om datterselskaper i avsnittet «Bankens datterselskaper» lenger bak i årsrapporten.

Banken har en del regnskapsposter som både er påvirket av og avhengig av utviklingen i rente- og verdipapirmarkedet. I posten «Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter». Dette er aksjefond, obligasjonsfond, obligasjoner, rentebytteavtaler og fastrenteutlån. I 2024 har banken en bokført gevinst for bankens aksjefond, og nettogevinsten er i hovedsak begrunnet i realisasjon av aksjefond i 2024. Den urealiserte andelen av aksjefondene har imidlertid et bokført tap, men nettoeffekten gir en bokført gevinst på 32,8 mill. kroner. Fjoråret hadde en bokført gevinst på 34,5 mill. kroner, hvor hovedårsaken var en urealisert gevinst. Netto forskjell i regnskapslinjen mellom årene er 1,7 mill. kroner.

Bankens regnskap blir ført etter internasjonale regnskapsregler som i stor grad bygger på virkelig verdi. I lys av dette blir bankens fastrenteutlån og rentesikringsavtalene som rentesikrer disse lånene verddivurdert hvert kvartal.

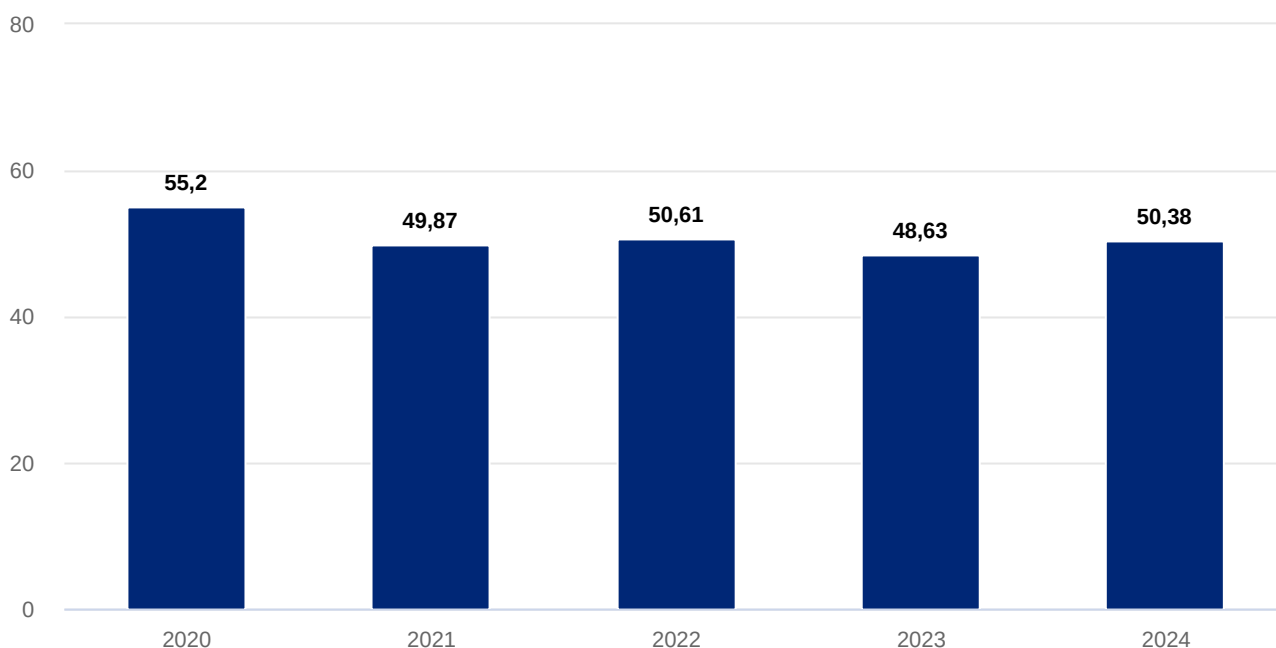
Samlede driftskostnader økte med 9,6 % fra 232 mill. kroner i 2023 til 255 mill. kroner i 2024. Økningen kommer fra både lønnskostnader og andre driftskostnader. Lønn og andre personalkostnader øker

med 10,8 % i forhold til fjoråret, og skyldes dels flere årsverk (økning på 3,4 %) og lønnsvekst i året. Andre driftskostnader øker med 8,3 % sammenlignet med fjoråret.

Banken fører leieavtaler etter IFRS 16. Dette gjør at direkte leiekostnader blir byttet ut med avskrivninger av en leierettighet. Dermed flyttes husleiekostnadene fra andre driftskostnader til posten «av-/nedskrivninger». Forskjellen i bokført kostnad er liten. I tillegg blir leierettigheter og leieforpliktelsene ført opp i balansen. Nærmere spesifisering av denne posten og effekter finnes i note 2 og 41.

Utover dette er det små endringer i kostnadsbildet sammenlignet med fjoråret tatt i betraktning alle usikkerheter vi har sett i det makroøkonomiske bildet.

Kostnadsprosent morbank ekskl. verdipapir

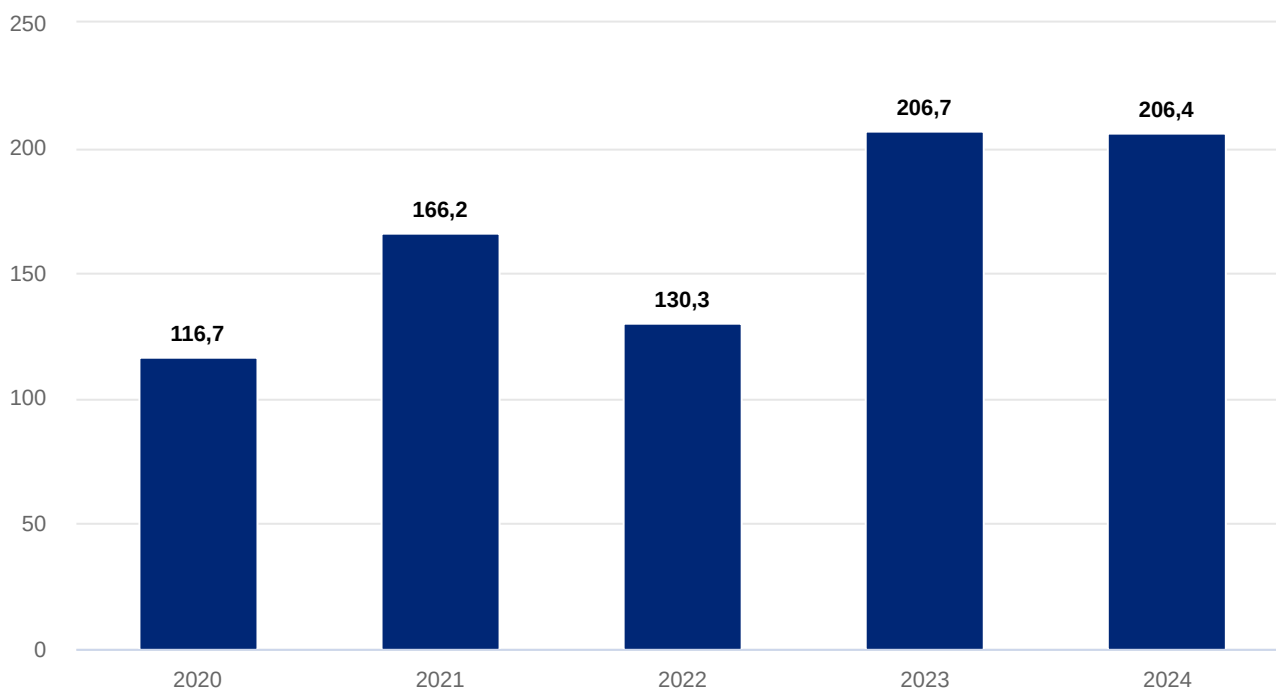
Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med IFRS 9 hvert kvartal. Gjennomgangen blir gjennomført for henholdsvis privat- og bedriftsmarkedsporteføljene med konkret vurdering av tapsutsatte engasjementer. Tapsføring og eventuell nedskrivning blir vurdert og vedtatt av styret i forbindelse med kvartalsregnskapet fire ganger i året. Mer informasjon om disse vurderingene er omtalt i note 2 om regnskapsprinsipper.

Resultatførte tap i året utgjør 19,1 mill. kroner. Hoveddelen av dette er økninger i tapsavsetninger det siste året (11,3 mill. kroner). Bankens har konstatert tap på til sammen 4,1 mill. kroner. Netto resultatførte tap utgjør 0,13 % av bankens balanseførte utlånsportefølje (overførte lån til kredittforetak er ikke med i grunnlaget). Mer om bankens tapskostnad i note 11.

Bankens skattekostnad for 2024 er beregnet til 57,6 mill. kroner. Morbanken har i regnskapsåret 2024 gitt konsernbidrag som utnytter fremførbart underskudd i datterselskapene. Mer omtale av dette i kapittel om [Balanseutvikling](#) lenger ned.

Totalresultatet i morbanken på 206,4 mill. kroner er høyere enn styrets forventninger til året.

Totalresultat (mill. kr), morbank

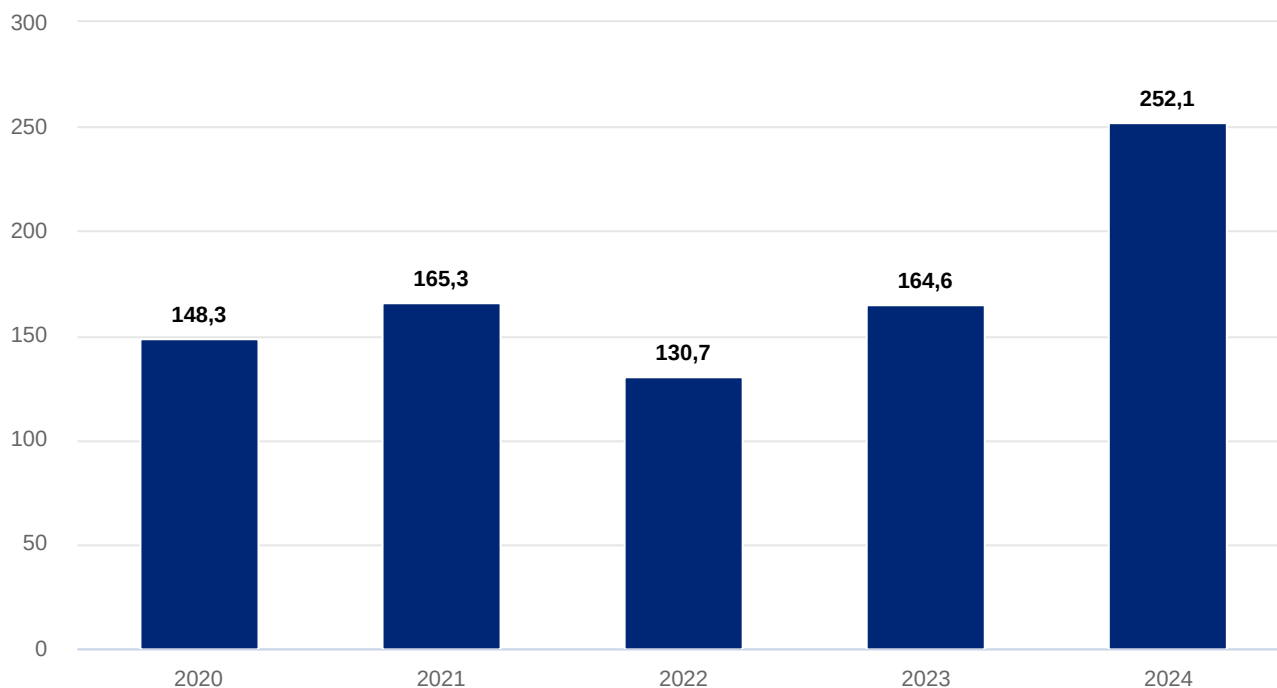
Konsernresultatet for 2024

Det er morbanken som utgjør de største resultatpostene i konsernregnskapet. Datterselskapene blir konsolidert inn i konsernregnskapet med både inntekter og kostnader. Transaksjoner mellom selskapene blir eliminert. I tillegg blir bankens resultatandel fra den felleskontrollerte virksomheten Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) inntektsført i konsernregnskapet. Ved utbetaling av utbytte fra dette selskapet i året blir eliminert for ikke å få dobbel virkning.

Resultatet fra Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 SamSpar AS blir innarbeidet i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. I 2024 er det bokført en resultatandel på totalt 48,4 mill. kroner i konsernregnskapet fra disse selskapene (dette er bokført i konsernregnskapet, men ikke i morbankregnskapet). Resultatet er i hovedsak drevet av fusjonen mellom Eika Forsikring og Fremtind Holding. Øvrig resultatbidrag er i hovedsak knyttet til bankens andel av SpareBank 1 Gruppens resultat. Se note 38 for mer spesifisering.

Konsernets samlede inntekter øker med 149,3 mill. kroner fra 557,1 mill. i 2023 til 706,4 mill. i 2024. Inntektsutviklingen i datterselskapene er nærmere omtalt i kapittel om [Bankens datterselskaper](#). Driftskostnadene øker i samme tidsrom med 55,1 mill. kroner fra 318,5 mill. til 373,6 mill. kroner.

Totalresultat (mill. kr), konsern

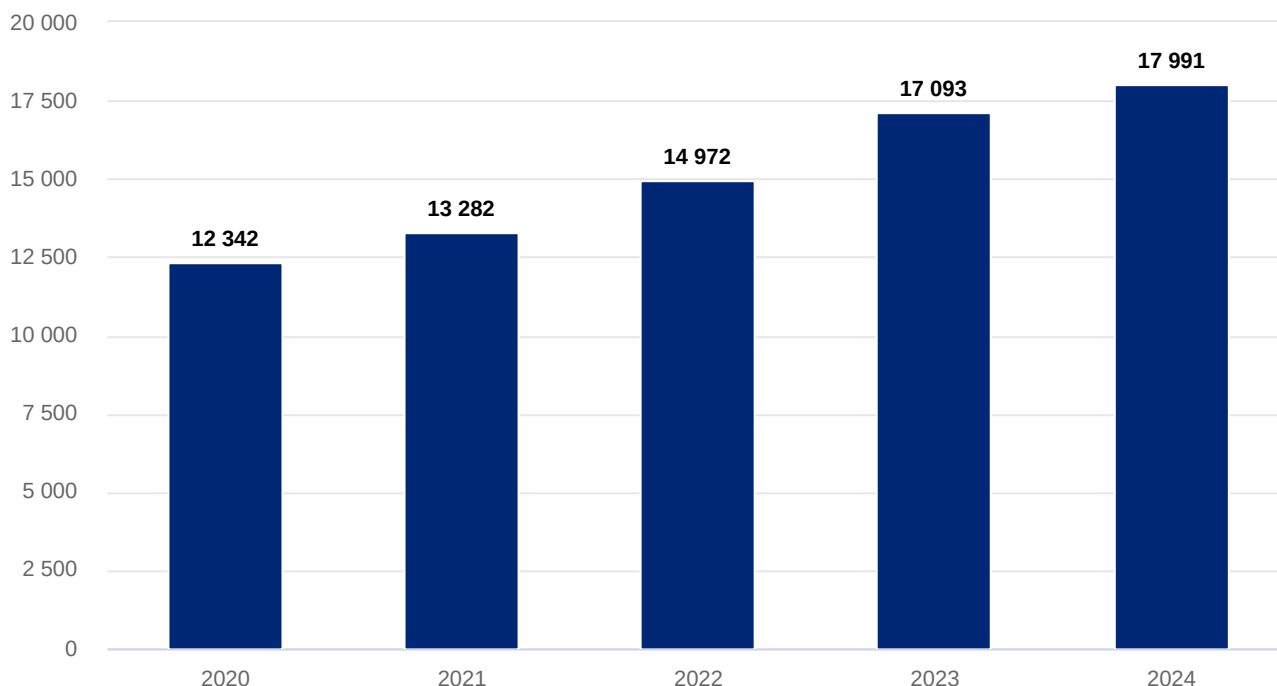
Resultatet før skatt i konsernet ble 313,7 mill. kroner, mot 209,1 mill. kroner i 2023.

Konsernets totalresultat (etter skatt) endte på 252,1 mill. kroner mot 164,6 mill. i 2023. Dette gir en egenkapitalrentabilitet etter skatt på 11,2 %.

2.1.5 Balanseutvikling

Konsernet hadde ved utgangen av 2024 en forvaltningskapital på 18 mrd. kroner, som er en økning på 899 mill. kroner eller 5,3 % fra utgangen av 2023. Balanseutviklingen er preget av solid utlånsvekst, spesielt i første del av året.

Forvaltningskapital (mill. kr), konsern

Brutto utlån (se note 8) økte med 904 mill. kroner til 15.085 mill. kroner i 2024. Dette er en økning på 6,4 % fra året før.

Ved årsskiftet hadde banken overført boliglån til Boligkreditt for 6.385 mill. kroner og til Næringskreditt med 190 mill. Hensyntatt disse overføringene er reell utlånsvekst i konsernregnskapet på 17,4 %.

Brutto utlånsengasjementer som er misligholdt i mer enn 90 dager utgjør 162,1 mill. kroner, mot 126,7 mill. i 2023. Misligholdet utgjør med det 1,13 % av brutto utlån og er noe høyere enn for ett år siden (0,92 %). Samlede tapsavsetninger har økt fra 86,6 mill. til 97,9 mill. kroner ved utgangen av 2024. Se mer om tapsvurderingene knyttet til utlån og garantier i note 11.

Styret vurderer nedskrivningene til å være tilstrekkelige i forhold til identifiserte tapshendelser som har funnet sted frem til årets slutt.

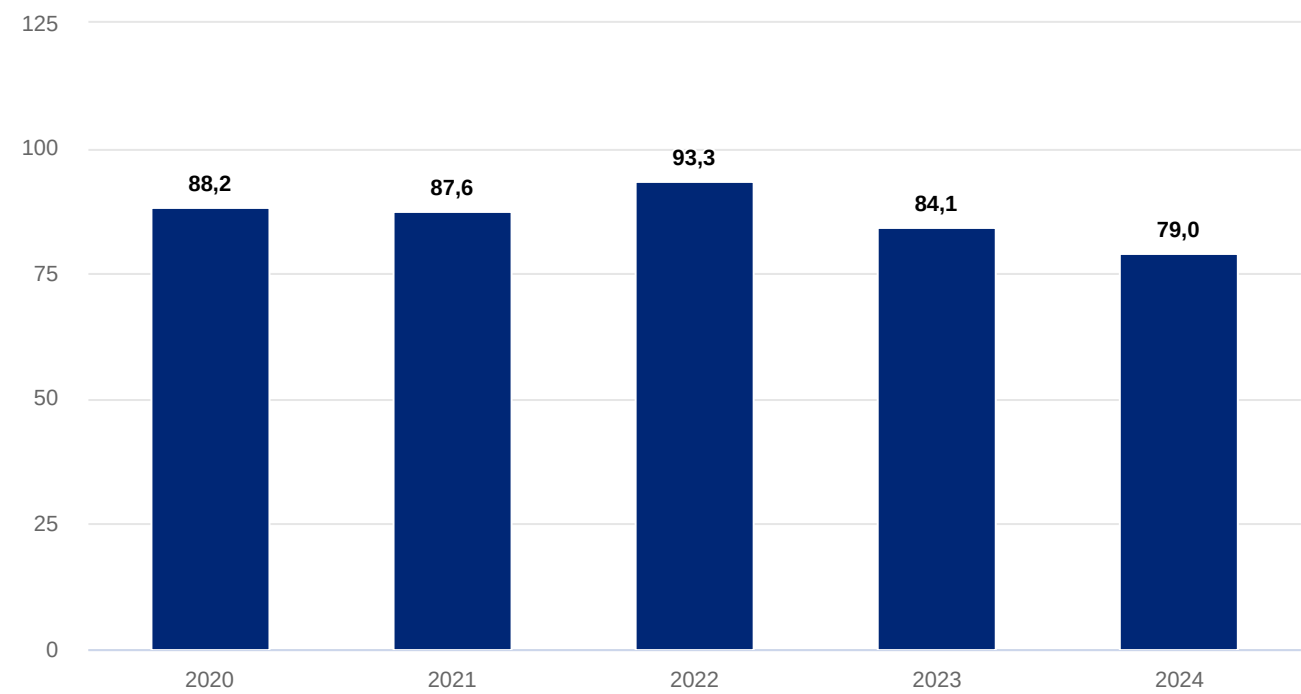
Avsetningsgrad sier noe om i hvor stor grad banken har gjort avsetninger for tap på lån som allerede er misligholdt eller som er tapsutsatt. Ved utgangen av rapporteringsåret er avsetningsgraden for misligholdte engasjement 20,5 % sammenlignet med 16,5 % i fjor. Selv om nedskrivingsbeløpet på misligholdte engasjementer har økt noe, har misligholdet økt mer.

Utlån til og fordringer fordelt på sektorer og geografi er nærmere omtalt i note 8.

Ved årsskiftet hadde konsernet et innskuddsvolum fra kunder på 11.920 mill. kroner. Igjenom året har banken hatt 0 % innskuddsvekst. Dette gir konsernet en innskuddsdekning ved utgangen av 2024

på 79 %. Overført volum til kredittforetakene økte med 2.301 mill. i året, og er med på å avlaste konsernets finansieringsbehov.

Innskuddsdekning (%), konsern

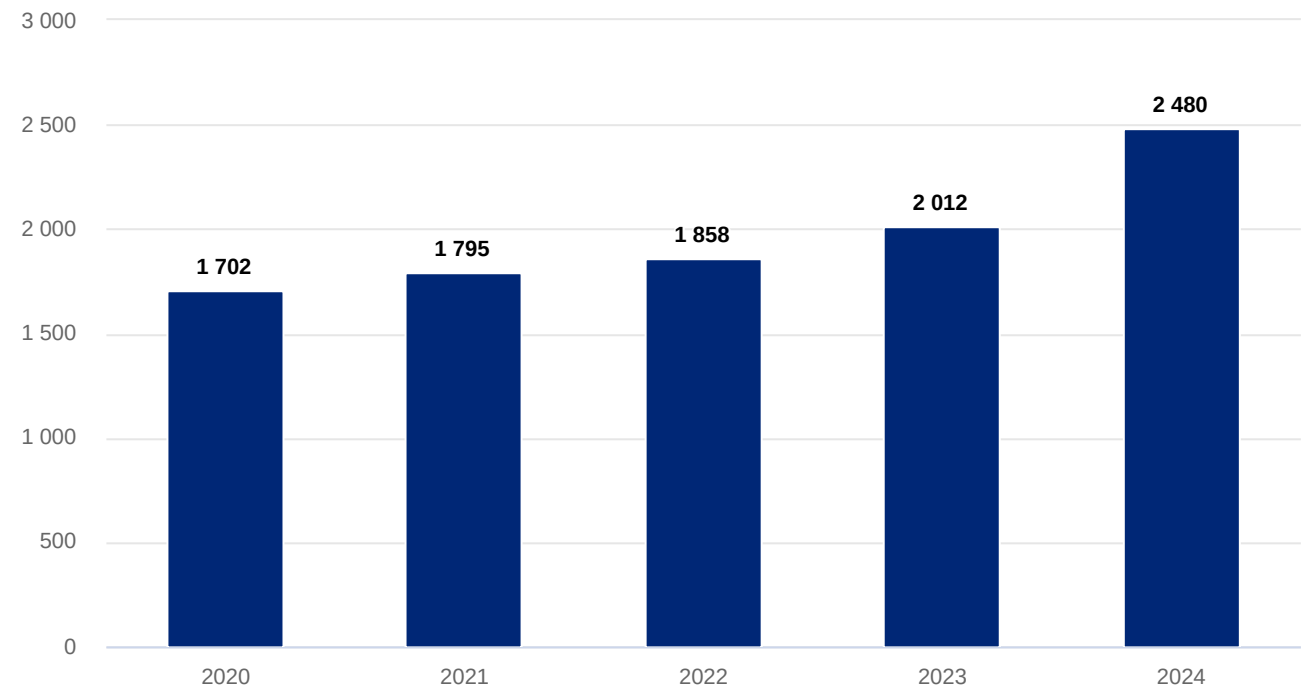

Tre datterselskaper har i 2024 hatt et skattemessig underskudd og morbanken foreslår derfor å gi et konsernbidrag til disse selskapene. Konsernbidrag utjevner skattebelastningen i konsernet ved at giver kan kreve et skattemessig fradrag for bidraget, mens mottaker øker sine skattepliktige inntekter. I morbankens regnskap vil netto konsernbidrag øke bokført verdi av aksjene i datterselskapet. Slik sett blir konsernbidrag likestilt med vanlig kapitaltilførsel.

Konsernbidrag	Brutto	Skatt	Netto
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	2 164 091	541 023	1 623 068
Tisleidalen Hyttegrend AS	256 356	64 090	192 267
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	695 342	173 836	521 507
Sum	3 115 789	778 948	2 336 841

Etter utbytte og konsernbidrag utgjør konsernets egenkapital ved utgangen av året 2.480 mill. kroner.

Egenkapital (mill. kr), konsern

2.1.6 Disponering av årsresultat

Utbytte på egenkapitalbevis kan deles ut av bankens årsoverskudd og må være i samsvar med en forsiktig og god forretningsskikk. Sparebanker kan derfor ikke garantere et fast framtidig utbytte på egenkapitalbevisene. Utbyttets størrelse vil avhenge av bankens driftsresultat, utbyttepolitikk og kapitalsituasjon.

Det er morbankens resultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Kapitalsituasjonen i selskapet per 31.12.24 er på et tilfredsstillende nivå, og styret anbefaler derfor et kontantutbytte på 47 mill. kroner til egenkapitalbeviserne. Se mer om dette i kapittel 2.1.9 under overskriften «Kapitaldekning».

Styret foreslår at morbankens resultat til disposisjon for SpareBank 1 Hallingdal Valdres, kr 206.365.584,- disponeres som følger:

Disponeringer	
Utbytte på egenkapitalbevis	47 000 000
Utbytte tilført gavefondet	5 000 000
Overført til fond for urealiserte gevinster	10 695 218
Overført fra gavefond	-1 000 000
Overført til gaver	1 000 000
Overført til utjevningsfond	121 263 043
Overført til grunnfondskapital	12 946 656
Overført til renter på hybridkapital	9 460 667
Sum	206 365 584

2.1.7 Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance)

Eierstyring og selskapsledelse i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre kapitaleiernes, innskytternes, ansattes og andre gruppers interesser. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir oppnådd og realisert.

Det er etablert et eget dokument («Eierstyring og selskapsledelse for SpareBank 1 Hallingdal Valdres») som utgjør styrets samlede redegjørelse for konsernets eierstyring og selskapsledelse.

I lys av konsernets hovedstrategi er det utformet mål, strategier og verdier som selskapet skal styre etter. Alle virksomheter skal operere innenfor de lover, forskrifter og regler som virksomhetene til enhver tid er underlagt.

Det er utarbeidet et helhetlig styringshierarki med styringsdokumenter, policydokumenter, retningslinjer og instrukser som omfatter alle virksomhetsområdene. Det er fastsatt egne instrukser for styrene og leder av de ulike virksomhetsområdene.

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres har vedtatt at selskapet skal følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (corporate governance), sist revidert 14. oktober 2021, med de tilpasninger som følger av at selskapet er en sparebank uten børsnotert eierkapital og som ikke er gjenstand for regelmessig omsetning. En samlet redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse finnes på konsernets nettsider – www.sb1.no.

2.1.8 Risikostyring

Banknæringens kjernevirksomhet er å oppnå en verdiøkning gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet videreutvikler risikostyringssystemer og prosesser i tråd med førende praksis.

Risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Hallingdal Valdres støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Styret behandler kvartalsvis en overordnet risikorapport. Sentral i risikostyringen er Ansvarlig for Compliance og Ansvarlig for Risikostyring. Begge rollene er underlagt styret i tråd med gjeldende regelverk. Avdeling Risikostyring og Compliance utgjør bankens 2. linjeforsvar og utfører utvalgte uavhengige kontrollhandlinger.

Internkontroll er et prioritert område som er integrert i den daglige driften. Lederne har et kvalitetsansvar og står for oppfølgingen av medarbeiderne. Det overordnede ansvaret for kontrollhandlingene ligger hos Avdeling Risikostyring og Compliance. Rapportering skjer kvartalsvis til styret. EY er internrevisor for regnskapsåret 2024. Dette arbeidet er en viktig del av bankens kvalitetssikringsarbeid.

De mest vesentlige risikoene er omtalt nedenfor og i note 6.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisiko er knyttet til mulige tap på utlån eller garantier til kunder, i tillegg til tap på plassering i verdipapir med mindre solide utstedere. Kredittrisikoen er bankens mest vesentlige risikoområde. Banken har standardiserte rutiner for kredittgivning, en etablert fullmaktstruktur og risikoklassifiserer alle utlån.

Kredittkvaliteten i konsernet må karakteriseres som god. Utviklingen i mislighold har det siste året vært stabil og på et lavt nivå for privatmarkedet, men økt noe i bedriftsmarkedet. Brutto mislighold er ved utgangen av året på 1,13 %. Banken legger vekt på kvalitet i kredittsakene, og prising av utlån og kreditter skal gjenspeile kredittrisikoen.

Kredittporteføljen i personmarkedet har hatt en sterk vekst, veksten har primært vært innen lave risikoklasser, som avspeiler seg i nivået på forventet tap i utlånsporteføljen. Prisene på boliger i bankens markedsområde i Hallingdal og Valdres svinger i mindre grad enn i byene og på det sentrale Østlandet. Prisfall på boliger (og dermed mindre verdi på pantesikkerheten) vil kunne øke kredittrisikoen banken er eksponert for.

Bankens bedriftsportefølje er eksponert mot markedet i Hallingdal, Valdres og Stor-Oslo. Banken opplevde sterk utlånsvekst i 2023 i bedriftsmarkedet, mens veksten har vært lavere i 2024. I utlånsengasjementene er det vektlagt at sikkerhetsverdiene skal være gode og dermed ha en buffer mot verdifall. Banken ser noen tegn til svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen hos enkeltelskaper, som har bidratt til at tapsavsetningene i bedriftsmarkedet har økt gjennom 2024.

Styret vurderer samlet kredittrisiko som tilfredsstillende.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere en økning i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader.

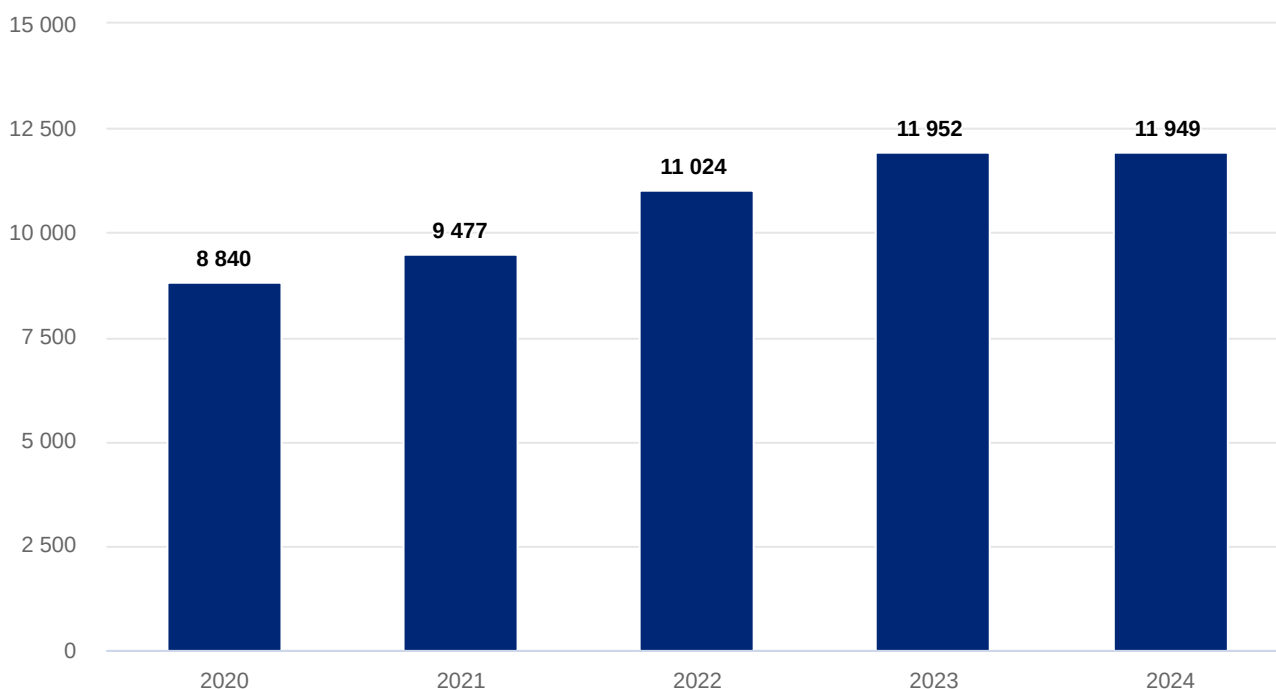
Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret. Strategien gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år.

Banken har en fundingstrategi som skal gi en lav likviditetsrisiko gjennom spredning både i bredde og i lengde. En spredning i bredde går ut på å ha et balansert forhold mellom innskudd fra kunder, langsiktige og kortsiktige innlån, spredning til ulike markeder og låneinstrumenter. Spredning i lengde betyr å ha en forfallsstruktur med låneforfall til ulike tidspunkt, noe som reduserer

refinansieringsrisikoen mest mulig. Forfallstrukturen kan variere over tid og blir påvirket av prisendringer på bankens innlån (kredittpåslag/kredittspread).

Konsernets utlån blir i hovedsak finansiert med kundeinnskudd, verdipapirgjeld og salg av låneporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Banken har historisk hatt en høy selvfinansieringsgrad som har vært opprettholdt over tid gjennom en god innskuddsvekst og tilsvarende utlånsvekst. Siste året selvfinansieringsgraden blitt utfordret gjennom en høy utlånsvekst og en innskuddsvekst siste år 0 %. Innskuddsdekningen er dermed redusert fra 84,1 til 79,0 %.

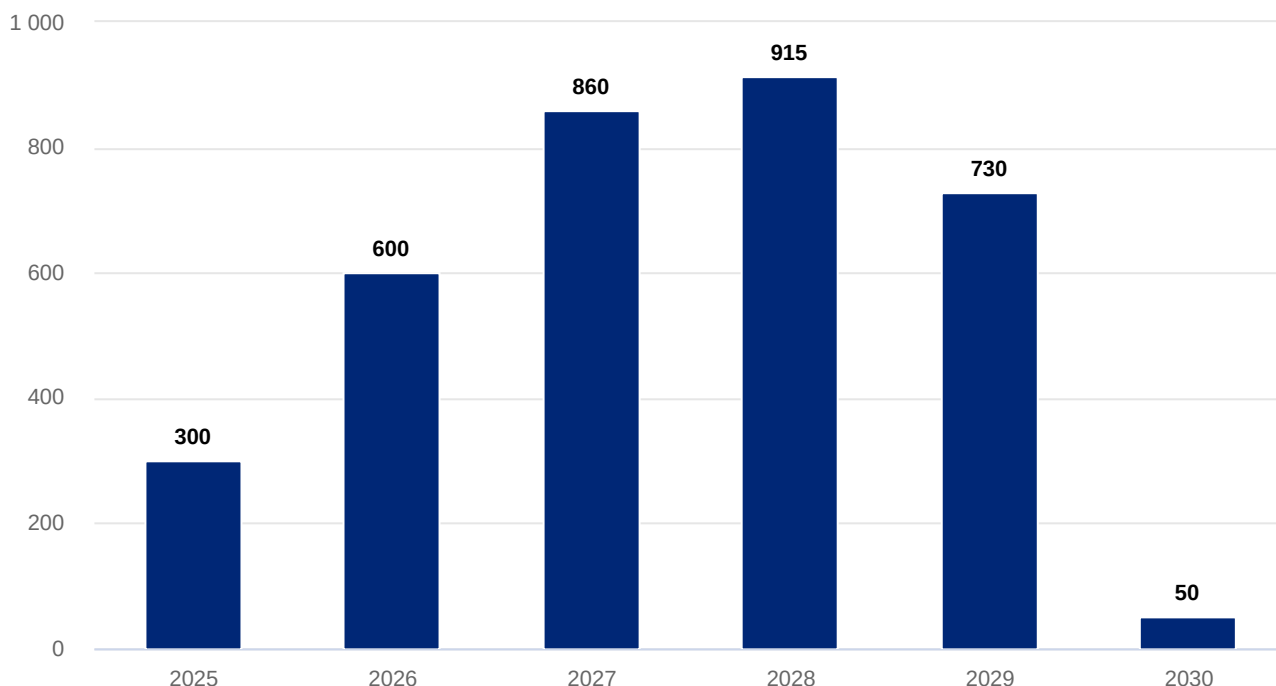
Innskudd (mill. kr), morbank

Desember ble en svak måned for de fleste børsene. Markedet ble skuffet over at flere sentralbanker er avventende med ytterligere rentekutt i 2025. Til tross for dette ble 2024 et sterkt år, noe som i hovedsak skyldes en økonomi som klarte seg bedre enn fryktet og økt risikovillighet blant investorene. Markedsrenten (3 mnd Nibor) sank i løpet av året fra 4,73 % til 4,68 %. Kredittpåslaget har i samme periode (tre års løpetid) gått fra 0,77 % til 0,65 %. I sum betyr dette at bankens innlån har blitt ca. 0,17 prosentpoeng rimeligere i løpet av året.

Samlede innlån har økt med ca. 0,6 mrd. kroner ila. året og er på nærmere 3,5 mrd. kroner ved årsslutt. Banken har alle innlån i det norske markedet fordelt på 8 obligasjonslån, fire ansvarlige lån og to fondsobligasjonslån. Ved utgangen av året var ubenyttet oppgjørskreditt på 40 mill. kroner. Forfallstrukturen på innlånene har en tilfredsstillende fordeling på kort sikt, men økt finansieringsbehov gjør at årlige forfall vil være stigende i årene fremover.

Forfallsstruktur innlån (mill. kr), morbank

Overføring av boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og næringslån til SpareBank 1 Næringskreditt AS er med på å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til banken. I løpet av året er overført volum til Boligkreditt økt mye og er på i underkant av 6,6 mrd. kroner. Dette utgjør 29,4 % av alle bankens utlån. Banken har også til enhver tid en viss mengde boliglån som ligger klar til overføring. Dette i tilfelle et raskt finansieringsbehov og til å dekke opp et eventuelt prisfall i boligmarkedet.

I tillegg til interne retningslinjer for styring av likviditeten, er området også regulert av regulatoriske krav. Sentralt i disse reglene står LCR-kravet (Liquidity Coverage Ratio). Dette er en måling av bankens evne til å tåle en likviditetsutgang 30 dager frem i tid ved et stress i penge- og kapitalmarkedet. LCR-kravet er på 100 %. Banken rapporterer ved utgangen av 2024 en LCR på 179 % og med det tilfredsstiller banken kravet med relativt god margin. For å tilfredsstille kravene er det viktig at banken holder et høyt nivå på ledig likviditet, og denne må være plassert på en sikker måte, men gir en relativt lav avkastning. For banken er det viktig å ha god kontroll på de ulike faktorene som påvirker LCR-nivået.

Videre blir det stilt krav til at bankene skal ha en stabil og langsiktig finansiering (Net Stable Funding Ratio – NSFR). Disse EU-baserte reglene stiller krav til bankens mer langsiktige finansiering. Banken rapporterer ved utgangen av 2024 NSFR-verdi på 129,8 % som er godt over regulatorisk krav på 100 %.

Styret vurderer samlet likviditetsrisiko som tilfredsstillende.

Markedsrisiko

Markedsrisiko, eller kurs- og renterisiko omfatter bankens risiko knyttet til posisjoner i valuta, aksje- og rentemarkedet. Banken har ingen valutarisiko utover det som er knyttet til egen valutabeholdning.

Bankens renterisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med fastrenteutlån, fastrenteinnskudd og fastrenteinnlån. Banken har en målsetning om å ha liten renterisiko og skal i prinsippet eliminere alle fastrenteposisjoner ved hjelp av rentebytteavtaler, slik at balansen i stor grad inneholder poster knyttet til flytende rente. Bankens policy for styring av renterisiko setter rammene for hvor stor renterisiko banken kan ta. Renterisikoen for alle posisjoner kan uttrykkes ved å se på hvor følsom balansen er for renteendringer. Banken har fastsatt rammer for renterisiko på kort og lang sikt, dvs. over og under et år.

Mesteparten av bankens utlån og innskudd har flytende rente, dvs. at rentenivået blir regulert i takt med pengemarkedsrenta og utgjør derfor ingen renterisiko. Banken har også fastrentetilbud på utlån med binding i 3, 5 eller 10 år. På innskudd er det kvartalsvise tilbud om rentebinding i ett år. Dette gjør at noe av balansen er knyttet til fastrenteavtaler, som utgjør en renterisiko. Med et raskt økende rentenivå har etterspørselen etter fastrentelån vært lav. Forventninger til fremtidig rentenivå avspeiler seg i prisingen av lånetilbudet og i et marked med raskt stigende renter, fremstår gjerne lånene som relativt høyt priset. Samlede utlån med fastrente var ved utgangen av 2024 på 720 mill. kroner. Dette utgjør 4,8 % av bankens balanseførte utlån. Av dette er 350 mill. kroner sikret med rentebytteavtaler (SWAP), hvor banken «selger» fastrente videre og «kjøper» flytende rente i finansmarkedet. På denne måten unngår banken en stor eksponering ved renteendringer. Mer detaljer om bankens renterisiko og finansielle derivater i hhv. note 15 og 28.

Banken har i løpet av 2024 realisert sine aksjefond og plassert pengene i obligasjonsfond. Ved utgangen av året har banken verdipapirporteføljer på til sammen 933,4 mill. kroner i markedsverdi som blir forvaltet av en ekstern forvalter.

Banken har ved utgangen av året en samlet verdipapirportefølje på 933,5 mill. kroner i markedsverdi som blir forvaltet av en ekstern forvalter. Den ene porteføljen – med markedsverdi på 762,1 mill. kroner - består av obligasjoner med svært høy kredittkvalitet og som er tellende for bankens LCR-nøkkeltall. Avkastningen på porteføljen i året har vært på 5,23 %.

Den andre porteføljen består også av obligasjonsfond og har 49,98 % plassert i norske obligasjonsfond og 50,02 % i internasjonale obligasjonsfond. Denne porteføljen har en markedsverdi på 171,3 mill. kroner, og har gitt en avkastning på 10,16 % i 2024.

Verdipapirporteføljen medfører at banken har en viss risiko for svingninger i aksje- og obligasjonsmarkedet.

Samlet risikoeksponering på området er moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette kan være tilfelle ved:

- Menneskelig svikt og manglende kompetanse
- Svikt i IKT-systemer
- Uklar policy, strategi eller rutiner
- Kriminalitet og internt mislighold

Proessen for styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko, skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har et stort fokus på kvalitet og kontinuerlig forbedring. Det blir gjennomført kvartalsvise kontrollhandlinger på hvert virksomhetsområde som blir rapportert til administrerende direktør og styret.

I tillegg satser SpareBank 1-alliansen og banken på kompetanseheving gjennom kontinuerlig tilbud om etterutdanning/videreutdanning i tråd med bransjens autorisasjonsordninger, samt våre interne kompetansekrav og behov.

Eierisiko

Eierisiko er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap, og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Årsaken kan være kraftig vekst eller kapitalbehov som følge av underskudd for å sikre videre drift.

Konsernet har hovedsakelig eierisiko gjennom de indirekte eierandelene i SpareBank 1 Gruppen AS, og de direkte eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS samt andre SpareBank 1-selskap. Alle disse eierandelene er små og under 2,5 % i alle selskap. Se ellers note 29 og 38 for oversikt over bankens anleggsaksjer.

Klimarisiko

Klimarisiko defineres som risiko for økonomisk tap og finansiell ustabilitet som følge av fysiske klimaendringer eller omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klimarisiko deles gjerne opp i to hovedkategorier: fysisk klimarisiko og overgangsrisiko.

Fysisk klimarisiko består av akutt risiko og kronisk risiko. Akutt fysisk risiko er risiko som oppstår over en kort tidsperiode, gjerne i løpet av timer/dager/måneder, som følge av fysiske klimahendelser. Noen eksempler på akutt fysisk risiko er risiko knyttet til økt nedbørsmengde og frekvens, flom, skred og tørke. Kronisk fysisk risiko stammer fra mer langsiktige klimaendringer og kan forårsakes av endringer i temperatur, økt havnivå, reduksjon i tilgjengelighet av vann og tap av biomangfold. I fjor

fikk dalførene våre kjenne klimaendringene tett på kroppen gjennom ekstremværet «Hans». Gjennom både ras og flom ble «Hans» et bevis på at fysisk klimarisiko faktisk eksisterer for objekter i vår portefølje. Samtidig bekreftet «Hans» at det primært er enkeltobjekter i vår portefølje som er utsatt for fysiske klimarisikoer.

Overgangsrisiko defineres som risiko som oppstår som følge av omstilling til et lavutslippssamfunn. Overgangsrisiko stammer gjerne fra endringer i reguleringer som innføres eller utvikles for å bremse utslipp, markedsendringer, teknologiutvikling eller endringer i kundepreferanser som følge av større klimabevissthet. Overgangsrisikoer kan påvirke banken gjennom endring i boligmarkedet knyttet til energiklassifisering, manglende forsikringer, tap av markedsandeler, finansiering eller fallende leiepriser.

Håndtering av klimarisiko er en integrert del av alle styrings- og policydokumenter i konsernet. Konsernet har i slutten av 2024 iverksatt arbeid med å fra regnskapsåret 2025 rapportere etter CSRD-regelverket. I fjor gjennomførte vi en overordnet analyse av bransjer med tanke på overgangsrisiko og fysisk klimarisiko. Analysen viste oss at det spesielt er bygg og anlegg, eiendom og landbruk som har særlig klimapåvirkning i vår portefølje. Gjennom denne analysen fikk vi også en pekepinn på mulighetsrom og bransjer som vil være gunstige å finansiere for oss som bank. Målet vårt er å bidra til å bygge et mer bærekraftig lokalsamfunn for vår og kommende generasjoner.

Klimarisiko gir banken muligheter til å kunne bistå kundene våre i større grad. I tiden som kommer vil vi fortsette med å gi «grønne råd» til kundene våre rundt hvordan de best kan tilpasse seg klimarisikoen. Dette vil være en viktig del av bankens bidrag til et grønnere samfunn. Vi vil også fortsette arbeidet med å stimulere og tilrettelegge for privatpersoner som ønsker å investere i energieffektiviserende tiltak på bolig og/ eller fritidsbolig. Videre har vi som mål å stimulere våre næringskunder til å foreta bærekraftige investeringer gjennom å tilby grønne lån med gunstigere betingelser. Det ligger mange gode forretningsmuligheter i en mer bærekraftig fremtid, og vi i SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil gjøre vårt for å skape et mer bærekraftig samfunn.

Kapitalstyring

Kapitalstyring skal sikre at banken har en ønsket egenkapital sett i forhold til selskapets størrelse, risiko og kapitalkrav. Den skal videre sikre en optimal og effektiv bruk av egenkapitalen, sett i forhold til bankens virksomhet, risikoprofil og ønsket størrelse på egenkapital / ansvarlig kapital.

Kapitalstyring i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre en effektiv bruk av kapitalen sett i forhold til:

- å sikre kreditor for tap (kreditorvern)
- at fastsatt minstekrav til kapitaldekning basert på risikoprofil og risikotoleranse blir oppfylt og at det er en tilstrekkelig egenkapitalbuffer sett i lys av at konjunkturførhold og risiko ellers blir opprettholdt ("going concern"-perspektiv)
- konkurransedyktige vilkår i innlånsmarkedet (rating perspektiv)
- å tilfredsstille selskapets krav til egenkapitalavkastning (konkurransedyktig egenkapitalavkastning)
- at virksomhetene kan utnytte vekstmuligheter i markedet (organisk eller via oppkjøp)

Kapitalkravet er et tredelt system fordelt på pilarer. Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning og representerer det regulatoriske minstekravet til kapital. I Pilar 1 inngår også en rekke bufferkrav som kommer i tillegg til det regulatoriske minstekravet. Pilar 2 setter krav til at konsernet skal gjennomføre en årlig vurdering av kapitalbehovet ut fra den samlede risikoen som konsernet er eksponert for (ICAAP-prosess) og det som det ikke er satt av kapital til etter reglene for pilar 1. Finanstilsynet vurderer denne prosessen og regner seg frem til et krav etter pilar 2 som bankene må tilfredsstille. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har et pilar 2-krav på 2,3 prosentpoeng, gjeldende fra 31. mars 2020. Konsernet mottok 14. februar 2025 nytt krav til pilar 2 fra Finanstilsynet. Konsernet skal ha et foretaksspesifikt pilar 2-krav på 2,7 prosentpoeng fra 31. mars 2025. Nye kapitalmål vil bli fastsatt i forbindelse med neste interne kapitalvurderingsprosess (Pilar 2) i april 2025. Pilar 3 stiller krav til offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3-rapporten) som publiseres samtidig med årsrapporten.

I den årlige ICAAP-prosessen ser man fremover og gjør ulike framskrivninger av kapitalbehovet. Framskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år (nedgangsscenario).

I dette arbeidet blir stresstester brukt for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne handtere slike kriser dersom de skulle oppstå. Styret har for 2024 fastsatt mål for ren kjernekapitaldekning for banken og konsernet i 2024 på minimum 16,3 % og en samlet kapitaldekning på 20,8 %. Dette er måltall som skal gi en tilstrekkelig buffer mot de regulatoriske kravene. Neste revidering av kapitalmålet er berammet til 2. kvartal 2025.

Ved utgangen av 2024 har morbanken en netto ansvarlig kapital på 2.605 mill. kroner. Banken bruker standardmetoden til å regne ut kapitaldekningen, og foretar en forholdsmessig konsolidering av eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og

SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. Disse selskapene ansees å være finansielle selskaper som inngår i samarbeidende gruppe.

Nedenfor er fastsatt regulatorisk krav, kapitalmål og kapitaldekning pr. 31.12.24 ført opp i tabellform. Oversikten viser kapitaldekning for morbank med innkonsolidering av finansielle selskaper i samarbeidende gruppe:

Kapitaldekning	Regulatorisk krav	Kapitalmål	Pr. 31.12.24
Ren kjernekapitaldekning	15,3 %	16,3 %	17,4 %
Kjernekapitaldekning	17,2 %	18,2 %	19,3 %
Kapitaldekning	19,8 %	20,8 %	21,7 %

Fra 31.12.23 ble det innført to viktige endringer i kapitaldekningsreglene for norske banker som benytter standardmetoden for beregning av kredittrisiko:

- Den varslede økningen av systemrisikobufferen på 1,5 prosentpoeng ble innført.
- Tidligere var det et krav at Pilar 2-tillegget skulle dekkes inn av ren kjernekapital. Dette ble endret til at $\frac{3}{4}$ av kravet skal dekkes av kjernekapital og $\frac{1}{4}$ av kjernekapitalen skal dekkes av ren kjernekapital. Det betyr at minimum 56,25 % av Pilar 2-kravet må dekkes inn med ren kjernekapital.

Endringen innebærer et regulatorisk minimumskrav for ren kjernekapital på 15,3 %, kjernekapital på 17,2 % og ansvarlig kapital på 19,8 % i stedet for tidligere hhv. 16,3/17,8/19,8 %

Gode årsresultater er bankens viktigste kapitalkilde og utgjør bankens rene kjernekapital. Banken hadde i 2023 og delvis inn i 2024 en stor utlånsvekst. Den store veksten har vært kapitalkrevende for banken, og det ble i Q1 2024 iverksatt tiltak for å sikre at konsernets kapitalsituasjon skulle bedres. En kapitalplan med nødvendige tiltak ble sendt til Finanstilsynet. Konsernet har gjennom 2024 gjennomført de tiltak som fremkom av kapitalplanen, og følgende tiltak ble iverksatt for å bedre kapitalkravssituasjonen:

- Nytt ansvarlig lån på 80 mill. kroner
- Det ble ikke utbetalt utbytte til eiere i 2024
- To nye fondsobligasjonslån på hhv 150 mill. kroner og 50 mill. kroner
- Gjennomført en rettet emisjon på 75 mill. kroner
- Overføringer til Boligkreditt og Næringskreditt gjennom hele 2024

Alle overnevnte tiltak har bedret kapitalkravssituasjonen, og konsernet har siden Q1 2024 vært over kapitalmålene.

Mer informasjon om konsernets- og bankens kapitaldekning er vist i note 5.

2.1.9 Bærekraft

Konsernet har et sterkt fokus på bærekraftsområdet, og fra 2024 ble dette tatt et steg videre ved å integrere bærekraft som en naturlig del av vår strategi.

Regnskapsloven §3-3 a og §3-3 c ble opphevet i 2024, og er nå erstattet med de nye kravene etter EUs bærekraftsdirektiv (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive). Konsernet blir ikke rapporteringspliktige etter dette direktivet før regnskapsåret 2025. Årsberetningens krav til ESG-rapportering er derfor svært begrenset for 2024, og er nå hjemlet i regnskapsloven §2-2 (10) og (11). Disse be

Se kapittel 1.5 for en mer detaljert beskrivelse av vårt bærekraftsarbeid, herunder også vår omtale rundt arbeidsmiljø (s. 21) og lovpålagt rapportering etter åpenhetsloven (s. 22). Se også vår likestilling- og mangfoldsrapport som er tilgjengelig på våre hjemmesider. Direkte lenke til rapporten ligger under kapittel 1.5.

2.1.10 Bankens datterselskaper

Alle datterselskaper er heleide av morselskapet.

Driftsinntekter	2024	2023	Endring
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	67 939	53 547	14 392
SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS	58 393	54 122	4 271
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	0	-	-
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	16 252	-	16 252
SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS	0	-	-
Tisleidalen Hyttegrend AS	0	-	-
Sum	142 584	107 669	34 915

De samlede inntektene har økt i 2024 sammenlignet med fjoråret. Meglervirksomheten har hatt et godt år, og omsatte nesten 300 flere boliger i 2024 sammenlignet med 2023. Dette bidrar i stor grad til at omsetning fra datterselskapene gjør et hopp i 2024. Regnskapsvirksomheten har økt sin omsetning med nærmere 8 %, og har således en stabil utvikling sammenlignet med fjoråret. Inntektsendringene er kommentert i omtalen av hvert selskap nedenfor.

Resultat før skatt	2024	2023	Endring
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	5 721	1 741	3 980
SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS	3 292	4 180	-888
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	72	89	-17
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	-2 164	-478	-1 686
SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS	-8	-4	-4
Tisleidalen Hyttegrend AS	-1 256	-1 729	473
Sum	5 657	3 799	1 858

Samlet driftsresultat før skatt i datterselskapene er økt med 1,9 mill. kroner i 2024. To av selskapene har ingen eller liten aktivitet. Størst resultatfremgang har EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS med 4 mill. kroner, mens SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS har et resultat før skatt som er 0,9 mill.

lavere enn fjoråret. Morbanken har gitt konsernbidrag til tre av datterselskapene med negativt skattemessig resultat jf. oversikt i kapittel om [Balanseutvikling](#).

Tidligere inngikk også Valdres Regnskap AS og HallingRegnskap AS i konsernet, men disse foretakene ble avviklet mot slutten av 2024.

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

Selskapet ble stiftet i 2000. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte i 2007 85 % av aksjene i selskapet. De resterende 15 % ble kjøpt i 2011. I 2011 ble Eiendomsmegleren Ringerike Hadelands avdelinger på Gol og i Hemsedal fisjonert ut og fusjonert inn i selskapet. Banken kjøpte samme året selskapet Hemsedal Eiendomsmegling AS i Hemsedal. Denne virksomheten ble også fusjonert inn i selskapet. Etter denne fusjonen endret selskapet navn til EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS.

Selskapet driver eiendomsmegling i Hallingdal fra kontor på Geilo, Gol, Ål, Hemsedal, Nesbyen og Flå. I Valdres har selskapet kontor på Fagernes og Beitostølen. I tillegg har selskapet kontor i Bergen, og her er det prosjektmegling som har hovedfokus.

Virksomheten utgjorde i året til sammen 25 årsverk. Etter et relativt utfordrende fjorår for de fleste meglerselskap i Norge, har 2024 blitt et bedre år med aktivitetsvekst og inntektsvekst. Utfordringene i 2023 kom som følge av lavere etterspørsel etter boliger og fritidsboliger primært på grunn av hyppige renteøkninger og høy prisvekst på mange områder. Selskapet har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en utfordrerposisjon.

Selskapet har et driftsresultat før skatt i 2024 på 5,7 mill. som er en resultatoppgang fra 2023 på 4 mill. kroner. Driftsinntektene på 67,9 mill. er 14,4 mill. høyere enn på samme tidspunkt i fjor (26,9 %). Driftskostnadene er også noe høyere (19,2 %), men har ikke samme vekst som inntektsnivået, noe som fører til økte marginer i 2024. Omsetningen i 2024 er primært relatert til bruktomsetningen på fritidsboliger og boliger. Prisene har holdt seg godt i et år med høyere rentenivå og har steget noe i de meste attraktive markedene. Markedet har imidlertid ikke vært villig til å betale prisen tilsvarende kostnadene ved å bygge nytt.

Selskapet omsatte i 2024 totalt 799 eiendommer mot 600 i 2023. Dette er 33 % flere omsetninger enn i fjor. Provisjonsinntektene øker tilsvarende fra 29,9 mill. til 38,8 mill. som gir en økning på 30 %. Selskapet har en svært sterk markedsposisjon i Øvre Hallingdal. Videre har de satset på å utvide markedsområdet geografisk og har fått et godt fotfeste i nedre deler av Hallingdal og på Beitostølen.

Det har vært igangsatt få nye fritidsboligprosjekter og prosjektsalg i 2024 har utgjort en liten del av omsetningen. Antall årsverk tilknyttet prosjektmegling er redusert i 2024. Selskapet jobber sammen med flere eiendomsutviklere og forventer at prosjektsalg vil få en større andel av omsetningen i 2025 sammenlignet med 2024. Oppgjørsfunksjonen er satt bort til EiendomsMegleren Ringerike Hadeland AS. Kvalitet og spesielt i forbindelse med antihvitvasking har vært prioritert område sammen med oppgjørsfunksjonen.

I tiden fremover vil det fortsatt være knyttet usikkerhet til hvordan renteutviklingen og generell prisvekst vil påvirke eiendomsmarkedet og igangsetting av nye prosjekter. Pilene ser imidlertid ut til å peke i riktig retning.

Selskapet leverer et resultat etter skatt på kr 4.444.066 sammenlignet med et resultat på kr 1.319.063 i 2023.

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS

Selskapet ble stiftet i 2005. Selskapet har ingen aktivitet og ingen fast ansatte. Resultatet etter skatt i 2024 ble et overskudd på kr 56.184. I 2023 var overskuddet på kr 69.608.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

Selskapet har som formål å investere i virksomheter. Selskapet ble stiftet i 1982 som et eiendomsselskap, men endret navn og formål i 2006. I 2009 kjøpte selskapet et tomteområde på Flå der målet er utvikling og salg til utbyggere. Utbyggingen av feltet startet i 2012 og eiendelene i selskapet består primært av 34 ferdigregulerte tomter hvor 17 tomter er klare for salg. I tillegg ligger det et areal på 54 dekar som er regulert til grøntareal, men som ved reguleringsendring kan omgjøres til tomter.

Selskapet overtok en påbegynt hytte på Kikut i forbindelse med en konkurs i desember-23. Denne ble solgt i fjor, men både ferdigstilt og overlevert i 2024. Hytta ble solgt med tap, noe som vises i årets resultat.

Selskapet har ingen fast ansatte. Resultatet etter skatt i 2024 ble et underskudd på kr 3.210.104 mot et underskudd på kr 374.234 i 2023. Morbanken yter et konsernbidrag tilsvarende det negative skattemessige resultatet selskapet for 2024 på kr 2.164.091.

SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS

Selskapet ble stiftet i 1998 med navnet HallingRegnskap AS. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte alle aksjene i selskapet i mai 2012 og selskapet endret navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS. Samme året ble banken sitt datterselskap Hemsedal Regnskap AS fusjonert inn i selskapet. I 2012 kjøpte også banken selskapet Valdres Regnskap AS som endret navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS. I 2014 fusjonerte disse to selskapene og fikk dagens navn. I 2021 kjøpte selskapet Fagernes Økonomiservice som ble innfusjonert i 2022. Virksomheten utgjorde i 2024 til sammen 49 årsverk ved avdelingene på Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Fagernes, Heggnes og Beitostølen.

Selskapet har et driftsresultat før skatt i 2024 på 3,3 mill. kroner mot 4,2 mill. kroner i 2023. Driftsinntektene øker med 4,3 mill. kroner eller nesten 7,9 %. Lønnsandelen i selskapet utgjør ca. 74 % av totale driftskostnader.

Selskapet opplever økende oppdragsmengde både fra nye kunder og knoppskyting fra eksisterende kunder. Det gjør at rekrutteringsarbeidet er viktig for å ha nok ressurser til å møte behovet fremover. Også innenfor regnskapsføring blir det lagt ned mye internressurser for å møte et økende krav knyttet til arbeidet med antihvitvasking (AHV) og den generelle endringen i lovkrav som treffer bransjen.

Selskapet har et resultat etter skatt på kr 2.564.955 sammenlignet med kr 3.259.032 i 2023.

SpareBank 1 ValHall Egedomsutvikling AS

Selskapet ble stiftet i 2009. Selskapet har ingen aktivitet og ingen fast ansatte. Resultat etter skatt i 2024 ble et underskudd på kr 5.887 sammenlignet med et underskudd på 3.108 i 2023. Morbanken yter et konsernbidrag tilsvarende det negative skattemessige resultatet selskapet for 2024 på kr 695.342.

Tisleidalen Hyttegrend AS

Selskapet ble stiftet i 2007 og driver utvikling av et hytteområde med 20 tomter i Tisleidalen. To hytter er bygget, men etter dette har aktiviteten i feltet vært lav. Selskapet har ingen fast ansatte. Resultat etter skatt i 2024 ble et underskudd på kr 1.615.758 etter en nedskrivning av tomtefeltet med 1 mill. kroner. I 2023 var underskuddet på kr 1.348.722. Morbanken yter et konsernbidrag tilsvarende det negative skattemessige resultatet selskapet for 2024 på kr 256.356.

2.1.11 Styreansvarsforsikring

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har tegnet styreansvarsforsikring for nåværende eller fremtidige styremedlemmer, daglig leder og medlem av tilsvarende styreorgan i konsernet med datterselskaper for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringen dekker også styreverv som bankens ansatte har i utenforstående selskaper på vegne av banken.

Forsikringen er tegnet etter modell med primærdekning og excessdekninger. Forsikringssum pr. forsikringstilfelle, og samlet årlig for SpareBank 1- alliansen, er 800 mill. kroner, hvorav foretaket som er primærforsikrer dekker de første 100 mill. kroner og totalt 6 excess-lag dekker de resterende 700 mill. kroner.

Forsikringen dekker på vanlig måte ikke tap som måtte oppstå som følge av den sikredes forsettlig handlinger eller unnlatelser, eller hvor sikrede har oppnådd uberettiget personlig vinning. Det foreligger også andre tilfeller hvor vilkårene fastsetter at forsikringen ikke vil gjelde. Etter nærmere vilkår ekskluderer forsikringen ansvar i strid med sanksjonsregler. Forsikringen dekker ikke avgifter og skatter, eller andre forhold som ikke er forsikringsbare i henhold til gjeldende lovgivning. Bøter er begrenset til 45 mill. kroner per skadetilfelle og samlet per år.

Det er etablert et forsikringsutvalg i SpareBank 1 som fremforhandler forsikringsavtalene.

2.1.12 Fortsatt drift

Banken har god soliditet og en ren kjernekapital som ligger godt over det regulatorisk kravet. Årsregnskapet og konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Bankens drift og stilling sammenholdt med bankens kortsiktige og langsiktige prognoser for årene fremover, danner grunnlag for dette.

2.1.13 Utsiktene fremover

Ufred, uro og usikkerhet preger Europa. Et Europa som prøver å finne felles ståsted med bakgrunn i nye signaler fra USA. Både valget i Italia i fjor og årets valg i Tyskland bekrefter trenden om økt nasjonalisme. Selv om byråkratiet i EU gir stabilitet så vil disse endringene merkes over tid. Europa er vår viktigste handelspartner og kanskje også vår viktigste allierte på sikt. Norge sin tilknytning til EU gjennom EØS er et sentralt tema og gir en ekstra usikkerhetsfaktor. Det er mao. mange hendelser som kan ha potensiale for betydelige negative ringvirkninger inn i den norske økonomien.

Den norske økonomien er god takket være en sterk offentlig økonomi. Inflasjonen har kommet ned og det er mye som taler for at vi får en rentenedgang som varslet fra Norges Bank. Men SpareBank 1 Hallingdal Valdres vurderer at det blir færre rentenedsettelse enn hva Norges Bank har lagt frem i siste rentebane. Til det er utviklingen av boligprisene for sterke. På den annen side så trenger vi høyere priser i bruktmarkedet for at byggingen av nye boliger skal ta seg opp igjen. Utfordringen er tidsforsinkelsen for å øke tilbudet av nye boliger. Høyere etterspørsel enn tilbud vil være med å drive boligprisene videre oppover gjennom 2025.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er nå godt etablert i Oslo og Bergen som gir en sterk øst-vest akse med Hallingdal og Valdres som midtpunkt. Distribusjon og organisasjonskapasiteten er tilpasset for fortsatt god organisk vekst. Flere kunder gir mulighet for økt omsetning i hele produktbredden. SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil gjennom omsetningsveksten få en bedre utnyttelse av kapasitetene som er bygd opp de siste årene og det igjen vil gi økt lønnsomhet

Samspeillet mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for å sikre en god utvikling i konsernets markedsområde. Styret takker ansatte, konsernets kunder og samarbeidspartnere for øvrig, og vil legge vekt på å videreføre det gode samarbeidet i 2024.

Hallingdal, 31. desember 2024 / 14. mars 2025
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Elektronisk signert

Kristin Ourom styreleder	Morten Mastrup nestleder	Hilde Tveiten Døvre
Tore Østlund	Odd Holde	Irene Løken Lystrup
Kristin Bakke Haugen	Lars Sandåker	Knut Oscar Fleten adm. direktør

2.2 Resultat

Morbank			Konsern		
2023	2024	(Hele tusen kroner)	Note	2024	2023
Renteinntekter og lignende inntekter					
41 225	49 545	Renteinntekter eff. rentemetoden av utlån og fordringer på kredittinst. og finansforetak		49 546	41 794
705 420	891 303	Renteinntekter eff. rentemetoden av utlån og fordringer på kunder		890 325	704 838
27 678	37 638	Renteinntekter eff. rentemetoden av utlån og fordringer på verdipapir		37 638	27 678
7 539	8 547	Øvrige renteinntekter		8 553	7 547
781 862	987 033	Sum renteinntekter og lignende inntekter	18	986 062	781 856
Rentekostnader og lignende kostnader					
471	388	Rentekostnader eff. rentemetoden på gjeld til kredittinst. og finansieringsforetak		390	560
331 280	417 355	Rentekostnader eff. rentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		416 042	330 373
80 239	145 535	Rentekostnader eff. rentemetoden på utstedte verdipapir		162 642	80 239
8 266	17 107	Andre rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden		272	8 266
19 488	29 685	Øvrige rentekostnader	41	29 425	19 495
439 744	610 070	Sum rentekostnader og lignende kostnader	18	608 771	438 933
342 118	376 963	I Netto renteinntekter		377 291	342 923
79 495	80 760	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		80 760	79 495
7 627	8 009	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		8 009	7 627
71 868	72 751	Netto provisjons- og andre inntekter	19	72 751	71 868
Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter					
12 428	14 962	Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	20	14 962	12 428
40 955	30 738	Inntekter av eierint. i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	20,38	76 511	-1 925
2 922	2 233	Inntekter av eierint. i konsernselskaper	20	-	0
56 305	47 933	Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		91 473	10 503
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle instrument					
-182	-1 094	Netto verdiendring og gev/tap på utlån og fordringer	20	-1 094	-182
758	-439	Netto verdiendring og gev/tap på rentebærende verdipapirer		-439	758
32 606	31 858	Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrument		31 858	32 606
1 357	2 462	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		2 462	1 357
34 539	32 787	Sum netto verdiendring og gevinst/tap valuta og finansielle instrument	20	32 787	34 539
7 386	7 874	Andre driftsinntekter	19	132 097	97 282
121 094	134 182	Lønn og andre personalkostnader	21	215 253	191 113
96 734	104 736	Andre driftskostnader	22,41	140 478	111 427
Av-/nedskriving, verdiendringer og gev/tap på ikke finansielle eiendeler					
14 485	15 778	Avskrivninger	31,41	17 859	15 954
-	-	Nedskrivninger		-	-
-	-	Verdiendringer		-	-
		Gevinst/tap		-	-
14 485	15 778	Sum av-/nedskrivinger, verdiendringer og gev/tap på ikke finansielle eiendeler		17 859	15 954
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapir					
31 499	20 132	Kredittap på utlån til amort. kost eller virkelig verdi med verdiendring over innt/kostn		20 132	31 499
-1 930	-1 048	Kredittap på garantier og ubenyttet rammekr. som ikke måles til virkelig verdi over resultat		-1 048	-1 930
29 569	19 084	Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	11	19 084	29 569
250 334	264 528	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		313 724	209 052
43 324	57 557	Skatt på resultat fra videreført virksomhet	24	60 981	44 202
207 010	206 970	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		252 744	164 850

Utvidet resultatregnskap

Morbank			Konsern		
2023	2024	(Hele tusen kroner)	Note	2024	2023
207 010	206 970	IV Resultat før andre inntekter og kostnader	-	252 744	164 850
<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>					
408	-544	Estimatavvik knyttet til ytelsesbassert pensjonsordning	-	-544	408
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>					
-892	-80	Endring i virkelig verdi utlån PM	-	-80	-892
223	20	Skatt virkelig verdi utlån PM	-	20	223
-261	-605	Sum andre inntekter og kostnader		-605	-261
206 749	206 366	Totalresultat for regnskapsåret		252 139	164 589

2.3 Balanse

Morbank			Konsern		
2023	2024	(Hele tusen kroner)	Note	2024	2023
EIEDELER					
15 922	11 748	Kontanter og kontantekvivalenter		11 748	15 922
1 302 661	699 862	Utlån til og fordringer på kred.inst. og fin.foretak	7	700 019	1 302 817
Utlån og fordringer på kunder					
9 825 804	10 431 709	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi		10 431 709	9 825 804
4 291 561	4 577 438	Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost		4 566 832	4 281 048
14 117 365	15 009 147	Sum utlån og fordringer på kunder	8	14 998 541	14 106 852
631 953	777 298	Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	27	777 298	631 953
30 069	24 972	Finansielle derivater	28	24 972	30 069
584 986	883 796	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	29	884 007	585 197
140 504	221 553	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	38	283 632	158 001
56 950	58 511	Eierinteresser i konsernselskap	38		
Immaterielle eiendeler			30	7 099	7 819
52 455	124 565	Eierbenyttet eiendom	31	124 565	52 455
76 712	50 272	Andre varige driftsmidler	41	54 010	81 446
129 167	174 837	Sum varige driftsmidler	31	178 575	133 901
Andre eiendeler					
6 733	5 919	Eiendeler ved utsatt skatt	24, 32	7 223	9 955
37 574	56 723	Andre eiendeler		118 204	110 260
44 307	62 642	Sum andre eiendeler	24, 32	125 427	120 215
17 053 884	17 924 365	Sum eiendeler		17 991 318	17 092 746
GJELD					
11 952 345	11 948 525	Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost	26, 33	11 919 605	11 930 697
2 696 909	2 988 474	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	34	2 988 474	2 696 909
49 259	52 546	Finansielle derivater	28	52 546	49 259
92 329	152 422	Annen gjeld	41	169 202	124 805
29 541	31 360	Pensjonsforpliktelser	23, 36	32 964	30 895
42 172	54 836	Forpliktelse ved skatt	24	57 045	43 649
9 129	8 082	Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter		8 082	9 129
14 821	16 886	Andre avsetninger	36	26 460	19 003
95 663	111 164	Sum avsetninger		124 551	102 676
176 831	256 973	Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	35	256 973	176 831
15 063 335	15 510 103	Sum gjeld		15 511 350	15 081 177
EGENKAPITAL					
Innskutt egenkapital					
805 700	839 791	Selskapskapital		839 791	805 700
11 581	52 299	Overkursfond		52 299	11 581
1 176	1 176	Kompensasjonsfond		1 176	1 176
	200 000	Hybridkapital		200 000	
818 458	1 093 266	Sum innskutt egenkapital	40	1 093 267	818 458
Opptjent egenkapital					
27 068	37 763	Fond for urealiserte gevinster			
185 757	198 703	Grunnfond/Sparebankens fond	40	198 703	185 757
23 912	27 912	Gavefond		27 912	23 912
935 354	1 056 617	Uttevningfond	40	1 056 617	935 354
		Annen egenkapital		103 469	48 089
1 172 091	1 320 996	Sum opptjent egenkapital		1 386 702	1 193 111
1 990 549	2 414 262	Sum egenkapital		2 479 969	2 011 569
17 053 884	17 924 365	Sum gjeld og egenkapital		17 991 318	17 092 746

Hallingdal, 31. desember 2024 / 14. mars 2025
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Elektronisk signert

Kristin Ourom styreleder	Morten Mastrup nestleder	Hilde Tveiten Døvre
Tore Østlund	Odd Holde	Irene Løken Lystrup
Kristin Bakke Haugen	Lars Sandåker	Knut Oscar Fleten adm. direktør

2.4 Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Komp. fond	Utjevningssfond	Gunnfondskapital	Hybridkapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2023	805 700	11 581	1 176	757 787	166 818		24 162	0	16 825	1 784 049
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				177 198	18 900				10 912	207 010
Disponert gaver gjennom året							-250			-250
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld										
Utvidet resultat				368	39				-669	-261
Egenkapital 31.12.2023	805 700	11 581	1 176	935 353	185 757		23 912	0	27 069	1 990 548
Egenkapital 01.01.2024	805 700	11 581	1 176	935 353	185 757		23 912	0	27 069	1 990 548
Utstedt hybridkapital						200 000				200 000
Utbetalt renter på hybridkapital						-9 461				-9 461
Utvidelse av egenkapitalbevis	34 091	40 718								74 809
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				168 755	17 999	9 461			10 755	206 970
Disponert gaver gjennom året							-1 000			-1 000
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-47 000	-5 000		5 000			-47 000
Utvidet resultat				-492	-52				-60	-604
Egenkapital 31.12.2024	839 791	52 299	1 176	1 056 616	198 704	200 000	27 912	0	37 764	2 414 262

Konsern

Endringer i egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Komp. fond	Utjevningsfond	Gunnfondskapital	Hybridkapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2023	805 700	11 581	1 176	757 788	166 818		24 162	74 368	16 825	1 858 418
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				177 198	18 900			-42 161	10 912	164 849
Disponert gaver gjennom året							-250			-250
Utvidet resultat				368	39				-669	-261
Andre korrigeringer ført mot EK								-11 187		-11 187
Egenkapital 31.12.2023	805 700	11 581	1 176	935 354	185 757		23 912	21 020	27 069	2 011 569
Egenkapital 01.01.2024	805 700	11 581	1 176	935 354	185 757		23 912	21 020	27 069	2 011 569
Utstedt hybridkapital						200 000				200 000
Utbetalt renter på hybridkapital						-9 461				-9 461
Utvidelse av egenkapitalbevis	34 091	40 718								74 809
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				168 755	17 999	9 461		45 774	10 755	252 744
Disponert gaver gjennom året							-1 000			-1 000
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-47 000	-5 000		5 000			-47 000
Utvidet resultat				-492	-53				-60	-605
Andre korrigeringer ført mot EK										0
Endringer EK felleskontrollert virksomhet								-1 284		-1 284
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet								196		196
Egenkapital 31.12.2024	839 791	52 299	1 176	1 056 617	198 703	200 000	27 912	65 706	37 764	2 479 968

2.5 Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
2023	2024	Hele tusen kroner	2024	2023
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
-2 404 111	-911 639	Netto utbetaling av lån til kunder	-910 774	-2 410 184
712 959	899 850	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	898 878	712 384
928 369	-3 820	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	-11 092	936 750
-349 826	-447 726	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-446 153	-348 926
41 225	49 545	Renteutbet. på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbet. på innskudd kredittinst.	49 546	41 794
-25 102	-145 344	Kjøp og salg av sertifikater og obligasjoner	-145 344	-25 102
27 678	37 638	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	37 638	27 678
71 868	72 751	Netto provisjons- og andre inntekter	72 751	71 868
117 360	-326 418	Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-326 418	118 014
-241 874	-187 353	Utbetalinger til drift	-179 571	-236 856
-31 976	-44 079	Betalt skatt	-44 844	-34 657
-250		Utbetalte gaver	0	-250
		Netto andre inn-/utbetalinger		
-1 153 679	-1 006 594	A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 005 384	-1 147 488
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
-8 540	-41 692	Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-42 056	-11 923
0	-	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	0
-70 050	-81 049	Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-81 049	-69 483
644	60	Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	0	644
38 708	47 901	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	47 933	35 708
-39 238	-74 780	B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-75 172	-45 054
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
994 700	292 941	Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	292 398	994 415
-80 239	-145 535	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-162 642	-80 239
0		Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner		0
-471	-388	Renter på gjeld til kredittinstitusjonar	-390	-560
56 198	80 142	Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	80 142	56 198
-8 266	-17 107	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-272	-8 266
0	-9 461	Renter på fondsobligasjon	-9 461	0
	74 808	Emisjon av egenkapitalbevis	74 808	
	200 000	Hybridkapital	200 000	
	-1 000	Utbetalte gaver	-1 000	
-50 000	0	Utbytte til egenkapitalbeviserne		-50 000
911 922	474 401	C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	473 584	911 548
-280 995	-606 973	A + B + C Netto endring likvider i perioden	-606 972	-280 994
1 599 579	1 318 584	Likviditetsbeholdning 1.1	1 318 739	1 599 733
1 318 584	711 609	Likviditetsbeholdning 31.12	711 767	1 318 739
Likvidetsbeholdning spesifisert:				
15 922	11 748	Konter og fordringer på Sentralbanken	11 748	15 922
1 302 661	699 862	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	700 019	1 302 817
1 318 584	711 609	Likviditetsbeholdning	711 767	1 318 739

2.6 Noter

Innholdsfortegnelse

1. [Generell informasjon](#)
2. [Regnskapsprinsipper IFRS](#)
3. [Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper](#)
4. [Segmentinformasjon](#)
5. [Kapitaldekning](#)
6. [Finansiell risikostyring](#)

Kredittrisiko

7. [Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld](#)
8. [Utlån til og fordringer på kunder](#)
9. [SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS](#)
10. [Aldersfordeling på forfalte utlån, men ikke nedskrevne utlån](#)
11. [Tap på utlån og garantier](#)
12. [Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser](#)
13. [Finansielle instrumenter og motregning](#)
14. [Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler](#)

Markedsrisiko

15. [Markedsrisiko knyttet til renterisiko](#)

Likviditetsrisiko

16. [Likviditetsrisiko](#)
17. [Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser](#)

Resultatregnskap

18. [Netto renteinntekter](#)
 19. [Netto provisjons- og andre inntekter](#)
 20. [Netto resultat fra finansielle eiendeler](#)
 21. [Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte](#)
 22. [Andre driftskostnader](#)
 23. [Pensjoner](#)
-

24. Skatt

Balanse

- 25. Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter
- 26. Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost
- 27. Rentebærende verdipapirer
- 28. Finansielle derivater
- 29. Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter
- 30. Goodwill
- 31. Eiendom, anlegg og utstyr
- 32. Andre eiendeler
- 33. Innskudd fordelt på sektor og næring
- 34. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir
- 35. Ansvarlig lånekapital
- 36. Annen gjeld og forpliktelser
- 37. Bundne midler/klientmidler
- 38. Investeringer i eierinteresser

Øvrige opplysninger

- 39. Vesentlige transaksjoner med nærstående
- 40. Eierandelskapital og eierstruktur
- 41. Leieavtaler
- 42. Hendelser etter balansedagen

Note 1 Generell informasjon

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres er en regional virksomhet innenfor bank, eiendomsmegling og regnskapstjenester med primært markedsområde i Hallingdal og Valdres, men har også mange kunder i Oslo og i Bergen. Konsernets hovedvirksomhet består pr 31.12.2024 av morbanken, samt følgende heleide datterselskaper:

- EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS
- SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS

- SpareBank 1 Hallingdal Invest AS
- SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS
- SpareBank 1 ValHall Egedomsutvikling AS
- Tisleidalen Hyttegrend AS

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikke hovedkontor. Virksomhetene er lokalisert på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Nesbyen og Flå i Hallingdal. I Valdres har konsernet kontor på Beitostølen, Heggenes og Fagernes. I 2021 åpnet konsernet et nytt kontor i Oslo og i 2023 et kontor i Bergen.

For fullstendig selskapsstruktur, datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter (FKV) og tilknyttede selskaper (TS), se note 38. SpareBank 1 Hallingdal Valdres er medlem i SpareBank 1-alliansen.

Konsernet er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene:

- Finansiering
- Sparing og plassering
- Forsikring
- Betalingsformidling
- Eiendomsmegling
- Regnskapsførsel og økonomisk rådgiving

Bankens organisasjonsnummer er 937 889 631. Banken opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

Note 2 Regnskapsprinsipper IFRS

Årsregnskapet for **morbank** og konsern omfatter perioden 1.1.-31.12. og er satt opp etter Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak - «årsregnskapsforskriften». Selskapsregnskapet og konsernregnskapet er utarbeidet iht. årsregnskapsforskriftens § 1-4 første og andre ledd pkt. b. Dette betyr at IFRS-reglene er lagt til grunn med mindre annet følger av årsregnskapsforskriften.

Banken vil unnlate å gi notekrav etter IFRS 13. Det gis isteden opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens §7-3.

Årsregnskapet er revidert.

Implementerte regnskapsstandarter og andre relevante endringer i regelverk

Nye og endrede regnskapsstandarter og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Det foreligger ingen nylige vedtatte og ikke-ikraftsatte IFRS eller IFRIC-fortolkninger som forventes å ha en vesentlig påvirkning på bankens regnskap.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

Bankens eierandeler i datterselskapene regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i morbankens regnskap.

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. Denne standarden angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet
- banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten
- banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 Sør-Norge, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Hallingdal Valdres eier ved årsslutt 9,59 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS og 9,71 prosent i SpareBank 1 SamSpar AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i

Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

SpareBank 1 Gruppen, som banken er deleier av og konsoliderer inn i konsernregnskapet gjennom sitt eierskap i Samarbeidende Sparebanker AS, benytter IFRS 17 i sitt konsernregnskap.

Andelen av resultatet fra felleskontrollert virksomhet blir ført over eget resultat i konsernregnskapet. Øvrige endringer over egenkapitalen i felleskontrollert virksomhet blir ført direkte over egenkapitalen i konsernet.

Se mer utfyllende informasjon om felleskontrollert virksomhet i note 38.

Kontanter og kontantstrøm

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt fordring på sentralbanken.

Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen inkluderer i tillegg netto utlån og fordring på andre kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid. Kontantstrømmen er satt opp etter direkte metode.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier:

- virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI)
- amortisert kost.

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregnings-effekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS som finansieringsverktøy (se note 9). Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til kredittselskapene. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. BM-utlån som ikke er fastrenteutlån måles til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, samt instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Hallingdal Valdres valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter blir regnskapsført i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Hallingdal Valdres regnskapsfører alle derivater og egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter dette tidspunktet skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12-måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

Trinn 2 i tapsmodellen omfatter eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken, og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på «watchlist» eller at kontoen er i såkalt «forbearance». Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:
 - a. Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller

- b. Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/ forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens PD på rapporteringstidspunktet med PD måneden som kontoen ble opprettet/fornytt på.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Konsernet følger European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjonen i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD-forskriften.

Mislighold er definert som betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking (unlikelihood to pay).

Følgende regler for kategorisering av trinn 3 gjelder:

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV- forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/ gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelse, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Misligholdsdefinisjonen innebærer karenstid som tilsier at kunden blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstiden er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet.

Ved mislighold blir kundens samlede engasjement regnet som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 90 dager og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Scenariovekting

De forventede tapene blir beregnet for hver konto basert på tre ulike makroscenarier. Summen av de tre vektete scenarioene utgjør forventet kredittap per konto. De ulike makroøkonomiske scenariene er «base case» (normal makroøkonomiske situasjon), «worst case» (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og «best case» (et scenario i høykonjunktur).

Vektingen holdes stabil så lenge det ikke skjer makroøkonomiske endringer som underbygger justering. I en normal situasjon vil en vekting på hhv. 80 % sannsynlighet for at normalscenarioet inntreffer, 10 % sannsynlighet for at nedgangsscenarioet inntreffer og følgelig 10 % sannsynlighet for at høykonjunkturscenarioet inntreffer bli lagt til grunn. Banken har i 2024 benyttet en vekting på 80 % sannsynlighet for at normalscenarioet inntreffer, 10 % sannsynlighet for at nedgangsscenarioet inntreffer og 10 % sannsynlighet for at høykonjunkturscenarioet inntreffer. Dette er nærmere omtalt i note 3.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsførers som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for nedskrivning eller tapsavsetning.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger 50 år

Faste tekniske installasjoner 10 år

Maskiner og IT-utstyr 4-5 år

Transportmidler 4-5 år

Inventar 5-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Leieavtaler

Etter IFRS 16-standarden skal vesentlige leieavtaler balanseføres. Standarden krever innregning av en bruksrettseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate og innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi. Konsernet og morbank har benyttet seg av dette fritaket. Konsernet har kun faste leieforpliktelser. Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetalinger med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden tas med dersom de med rimelig sikkerhet forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet påvirkes av IFRS-standarden fordi leiekostnader erstattes med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. I forhold til føring etter norsk regnskapsstandard vil den totale kostnaden bli høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet da er større) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

Flere detaljer rundt leieavtaler kan leses i note 41.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rente-metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på kunder». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på verdipapir». Urealisert verdiendring på lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi over OCI vises for trinn 1 under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rente-metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid.

For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer, mens renteelementet klassifiseres som renteinntekt.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Banken mottar rentebidrag fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarende differansen mellom lånets

rente og den finansieringskostnad Boligkreditt og Næringskreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag.

I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Lån med fastrente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring). Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det

gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres har etablert innskuddsbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Avtalefestet førtidspensjon

Morbanken og SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig opptjenes. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Denne avtalen blir behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

Øvrige ordninger

Administrerende direktør har en individuell tilleggsavtale som garanterer en viss ytelse. Avtalen er aktuarberegnet. Administrerende direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet han har mulighet til å pensjonere seg.

Segmentrapportering

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres deler sin virksomhet i følgende segmenter: bank, eiendomsmegling, regnskapstjenester samt øvrig virksomhet.

Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8. Segmentinformasjonen er tallfestet i note 4.

Utbytte og gaver

Foreslått utbytte på egenkapitalbevis presenteres som annen gjeld i perioden frem til det er vedtatt i bankens forstanderskap (generalforsamling).

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Forstanderskapet og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimer og reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjonen i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I note 2 er det redegjort nærmere for kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn eller er preget av usikkerhet.

Risikoklassifisering av utlånsporteføljen

I note 6 er bankens risikoklassifiserings-system nærmere omtalt. Dette systemet bygger på sannsynlighet for mislighold (PD) og sikkerheten i hvert enkelt engasjement. Begge faktorer er forbundet med en naturlig usikkerhet.

Tap på utlån og garantier

Det vises til note 2 for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimer. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Målingen av nedskrivningen for forventet tap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittforverringen måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittforverring inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kredittrisikoen for å være vesentlig økt når en konto er i overtrekk eller har restanse på 30 dager eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging.

Banken gjennomgår store deler av bedriftsmarkedsporteføljen hvert kvartal med spesielt fokus på misligholdte lån og vurderer behovet for tapsavsetninger. I dette ligger også oppfølging av lån som holdes under spesiell observasjon samt alle større lån i bedriftsmarkedet. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer enn et visst antall dager. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring i note 6.

Scenariovekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kredittap under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario (base case), et nedsidescenario (worst case) og et oppsidescenario (best case). Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kredittap (ECL).

Base case er forventet utvikling, og de makroøkonomiske prognosene i Norges Bank Pengepolitisk rapport 4/24 er lagt til grunn. Arbeidsledigheten forventes stabil de kommende årene. Rentebanen innebærer en rentetopp i 2025 før den gradvis går ned. Prisutvikling på sikkerheter i BM-segmentet synker gjennom de neste par årene, før den øker igjen mot slutten av prognoseperioden.

Best case reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i base case. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Worst case reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i base case. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stress-scenarier for andre formål i bankens kredittstyring. Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

Det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario presentert over. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10 (hhv. «base» - «worst» - «best»). Bankens har gjennom året endret scenariovektingen fra 80-15-5 til 80-10-10. Grunnen til dette er at prisstigningen er på vei ned, arbeidsledigheten er lav og lønnsveksten har vært god. Forskjellen mellom scenariovektingen benyttet i 2023 mot vektingen som er benyttet i 2024 utgjør ca. 7,1 mill. i lavere avsetningsbehov. Dette illustrerer følsomheten i porteføljen ved en 5-prosentpoeng økning i nedsidescenario. Den viser også hvordan makroforhold påvirker avsetningene.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell per 31.12.24			
(Hele tusen kroner)	BM	PM	Totalt
ECL i forventet scenario (Base case)	71 718	14 544	86 262
ECL i nedsidescenario (Worst case)	168 562	46 819	215 381
ECL i oppsidescenario (Best case)	62 153	11 409	73 561
ECL med anvendt scenariovekting (80/10/10)	80 446	17 458	97 904
ECL med alternativ scenariovekting (75/20/5)	90 608	20 842	111 450
ECL med alternativ scenariovekting (80/15/5)	85 766	19 228	104 994

Faktisk utvikling

Banken foretar overstyringer i modellen dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer. Slike individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for førstegangsregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Basert på ulike metodikker og analyser vurderes næringsengasjementer av en viss størrelse individuelt. Banken vurderer også blant annet kundegrupper og bransjesegmenter. Banken utarbeider en kvartalsvis bransjeanalyse for vårt markedsområde. I denne analysen vurderes tapsrisikoen i enkeltbransjer. Identifisering av enkeltsselskaper eller bransjer med forhøyet risiko kan føre til at enkeltsselskaper eller hele bransjer trinnforflyttes i tapsmodellen. Manuelle trinnforflyttinger i 2024 er basert på individuelle vurderinger. Det er ikke gjennomført bransjeflytting. Dette begrunnes med at god kjennskap til enkeltengasjementer gir en mer presis vurdering enn å flytte hele bransjer.

Enkelte næringsengasjementer er modelloverstyrt ett trinn med negativ migrering. Dette er selskaper hvor det gjerne ikke er observert vesentlig grad av kredittforverring, men ulike forhold og indikasjoner tilsier at kredittrisikoen kan ha økt uten at tapsmodellen fanger det opp.

Enkeltengasjementer som er vurdert å ha forhøyet risiko/svekket betalingsevne, som følge av dagens markedssituasjon, er overstyrt fra trinn 1 til trinn 2 i modellen. Enkeltengasjementer som er vurdert og flyttet fra trinn 1 til trinn 2 utgjør et samlet volum på 77 mill. kroner.

[Virkelig verdi egenkapitalinteresser](#)

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil dermed kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verddivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Virkelig verdi på strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs.

[Virkelig verdi fastrenteutlån](#)

Verdien på fastrentelån vurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for utlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån. Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Note 4 Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

Konsern 31.12.2024					
(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendomsmegling	Regnskapstjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	384 644	761	417	-850	384 972
Netto andre provisjonsinntekter	65 070	-	-	-	65 070
Netto andre inntekter	88 594	58 020	54 471	55 273	256 358
Driftskostnader	254 696	53 060	51 596	14 239	373 591
Resultat før tap	283 612	5 721	3 292	40 184	332 809
Tap på utlån og garantier	19 084	-	-	-	19 084
Resultat før skatt	264 528	5 721	3 292	40 184	313 724

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendomsmegling	Regnskapstjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	15 009 147	-	-	-10 606	14 998 541
Andre eiendeler	2 915 218	59 303	23 963	-5 708	2 992 776
Sum eiendeler per segment	17 924 365	59 303	23 963	-16 314	17 991 318
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 948 525	-	-	-28 920	11 919 605
Annen gjeld og egenkapital	5 975 840	59 303	23 963	12 606	6 071 712
Sum egenkapital og gjeld per segment	17 924 365	59 303	23 963	-16 314	17 991 318

Konsern 31.12.2023					
(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendomsmegling	Regnskapstjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	353 818	1 035	216	-446	354 622
Netto andre provisjonsinntekter	60 169	-	-	-	60 169
Netto andre inntekter	98 229	44 999	51 050	-51 954	142 324
Driftskostnader	232 313	44 293	47 085	-5 197	318 494
Resultat før tap	279 903	1 741	4 180	-47 203	238 621
Tap på utlån og garantier	29 569	-	-	-	29 569
Resultat før skatt	250 334	1 741	4 180	-47 203	209 052

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendomsmegling	Regnskapstjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	14 117 365	-	-	-10 513	14 106 852
Andre eiendeler	2 936 519	50 312	23 904	-24 841	2 985 894
Sum eiendeler per segment	17 053 884	50 312	23 904	-35 354	17 092 746
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 952 345	-	-	-21 648	11 930 697
Annen gjeld og egenkapital	5 101 539	50 312	23 904	-13 706	5 162 049
Sum egenkapital og gjeld per segment	17 053 884	50 312	23 904	-35 354	17 092 745

Note 5 Kapitaldekning

Kapitalkrav og kapitalmål

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Per 31.12.24 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 4,5 % og motsyklisk kapitalbuffer 2,5 %. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 %, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital på rapporteringstidspunktet er 14,0%. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 % hvorav 1,3 % tilordnes ren kjernekapital. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 15,3 %. Tilsvarende er minstekrav til kjernekapital og kapitaldekning hhv. 17,2 % og 19,8 %. Konsernet mottok 14. februar 2025 nytt krav til pilar 2 fra Finanstilsynet. Konsernet skal ha et foretaksspesifikt pilar 2-krav på 2,7 prosentpoeng fra 31. mars 2025. Nye kapitalmål vil bli fastsatt i forbindelse med neste interne kapitalvurderingsprosess i april 2025.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størrelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftenes § 17, og det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10 %. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jf. finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, Kredittbanken ASA (tidl. SB1 Kreditt AS) og SB1 Finans Midt-Norge AS.

Fra og med andre kvartal har morbanken, i beregningen av kapitaldekning, benyttet bestemmelsen i CRR artikkel 49 (2) som gir unntak for fradrag i ansvarlig kapital for investeringer i foretak i finansiell sektor som inngår i konsolidering. Dette innebærer at investeringene som inngår i konsolideringen og forholdsmessig konsolidering på konsolidert nivå, for morbank er tillagt beregningsgrunnlaget og vektet 100 % fra og med 2. kvartal i år. Fjorårstallene er ikke omarbeidet og derfor ikke sammenlignbare.

Konsernets fastsatte kapitalmål per 31.12.2024 er:

- Ren kjernekapitaldekning minimum 16,3 %
- Kjernekapitaldekning minimum 18,8 %
- Kapitaldekning minimum 20,8 %

Implementeringstidspunktet for CRR 3 er satt til 1. april 2025 i Norge. Innføringen er positiv, da den vil bedre konkurransesituasjonen til standardbankene. Foreløpige beregninger for konsernet viser at CRR 3 vil gi en positiv effekt.

Forholdsmessig konsolidering		
(Hele tusen kroner)	31.12.2023	31.12.2024
Ren kjernekapital	1 950 139	2 095 219
Kjernekapital	1 963 130	2 323 025
Ansvarlig kapital	2 160 736	2 614 798
Totalt beregningsgrunnlag	10 889 299	12 050 028
Ren kjernekapitaldekning	17,9 %	17,4 %
Kjernekapitaldekning	18,0 %	19,3 %
Kapitaldekning	19,8 %	21,7 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	8,6 %	8,8 %

Morbank		
(Hele tusen kroner)	31.12.2023	31.12.2024
Innskutt egenkapital	817 281	893 266
Opptjent egenkapital	1 173 528	1 320 996
Balanseført egenkapital	1 990 810	2 214 262
Andre fradrag	-1 223	-2 388
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-230 561	-60 904
Ren kjernekapital	1 759 026	2 150 970
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor		-519
Fondsobligasjoner	-	200 000
Kjernekapital	1 759 026	2 350 451
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	176 831	256 973
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-10 861	-2 455
Ansvarlig kapital	1 924 996	2 604 969
Risikoveid beregningsgrunnlag:		
Stater	-	-
Lokale og regionale myndigheter	42 447	49 329
Institusjoner	278 064	162 917
Foretak	658 444	975 767
Massemarked	1 051 151	983 148
Pantsikkerhet i eiendom	4 780 952	4 798 056
Forfalte engasjementer	218 400	467 586
Høyrisikoengasjementer	1 008 244	882 878
Obligasjoner med fortrinnsrett	26 455	33 621
Andeler i verdipapirfond	261 160	212 093
Egenkapitalposisjoner	307 064	751 195
Øvrige engasjementer	147 794	210 068
Sum kredittrisiko	8 780 175	9 526 658
Operasjonell risiko	699 766	811 231
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	13 931	8 825
Totalt beregningsgrunnlag	9 493 872	10 346 714
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	18,5 %	20,8 %
Kjernekapitaldekning	18,5 %	22,7 %
Kapitaldekning	20,3 %	25,2 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,5 %)	237 347	258 668
Motsyklisk buffer (2,5 %)	237 347	258 668
Systemrisikobuffer (4,5 %)	427 224	465 602
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	901 918	982 938
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	427 224	465 602
Tilgjengelig ren kjernekapital	595 854	1 156 429
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,9 %	12,5 %

Note 6 Finansiell risikostyring

Kjernevirksomheten i banken er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel kredittrisiko. Konsernet bruker betydelige ressurser på å utvikle gode risikostyringssystemer og -prosesser.

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko gjennom hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Hallingdal Valdres eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse

Proessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målbilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende, iverksettes forbedringstiltak.

Rapportering og oppfølging

Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikorapporter og compliancerapporter til administrasjonen, risiko- og revisjonsutvalget og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av Avdeling risikostyring og compliance, som er organisert uavhengig av forretningsenhetene.

Organisering og organisasjonskultur

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Søkelys på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak, samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av konsernets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av konsernets strategier. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra strategisk målbilde, vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede

målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risiko- og kapitalstyringen i konsernet, samt etiske retningslinjer som skal bidra til høy etisk standard. Videre skal styret påse at ledelsen sørger for en hensiktsmessig og effektiv risikostyringsprosess i samsvar med lover, forskrifter og myndighetenes forventinger, samt fastsette beredskaps- og kontinuitets planer for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til og søkelys på sentrale oppgaver.

Styret har egne utvalg for risikostyring, revisjon og godtgjørelse.

Utvalgene skal bistå styret i forberedelsen av saker, men beslutningen skal fastsettes av styret samlet. Instruks for utvalgene fastsettes av styret.

Risiko- og revisjonsutvalget er et forberedende organ for styret i saker som vedrører konsernets risikostyring og internkontroll, finansiell informasjon og internkontroll knyttet til denne. Utvalget består av fire styremedlemmer. Styreleder er leder av utvalget.

Godtgjørelsesutvalget skal tilsvarende bistå styret i dets arbeid med ansettelsesvilkår for administrerende direktør, samt når det gjelder hovedprinsipper og strategi for kompensasjon av det øverste ledersjiktet i konsernet. Godtgjøringsutvalget består av fire styremedlemmer.

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen, og er ansvarlig for implementering av effektive risikostyringssystemer i konsernet og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Ledere av fag- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen innenfor sine ansvarsområder, og skal påse at risikostyring og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt av styret eller administrerende direktør.

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og stabsenheter og rapporterer direkte til administrerende direktør. I tillegg har avdelingen adgang til å rapportere direkte til styret. Avdelingen er ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoeksponeringen og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

I datterselskapene skal det være utpekt en person som skal samarbeide med avdeling for risikostyring og compliance og ivareta risikoansvaret i det respektive datterselskap.

Internrevisjonen er en utkontraktet tjeneste som rapporterer til styret og er primært styrets, men også administrasjonens redskap, for overvåking av risikostyringsprosessens effektivitet og hensiktsmessighet. Internrevisjonens anbefalinger til forbedringer blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling.

Kredittpolicy er fastsatt av styret og gjennomgås årlig av styret. Konsernets kredittpolicy fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet. Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiseringssystem, risikoprisingssystem og et porteføljestylingssystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter.

Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og personmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD):

Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD):

Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.

3. Tap ved mislighold (LGD):

Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid.

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD).

Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimerer for misligholds sannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet.

Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Majoriteten av bankens utlån er sikret gjennom fysisk sikkerhet (pant), garantier eller avtaler om motregning. Hovedtypene av pant som benyttes er pant i boligeiendom, næringsseiendom og annen fast eiendom, fordringer, varelager og driftsmidler. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret.

Ekstremværet «Hans» var i 2023 en syretest på sikkerheten i porteføljen til banken. Til tross for at ekstremværet traff store deler av Sør-Norge direkte eller indirekte, kom banken sine panteobjekter godt ut av det totalt sett.

Se note 7-14 for mer detaljer om konsernets kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko.

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom rammer for de ulike delene av markedsrisikoen. Rammene settes for aksjerisiko, renterisiko, spreadrisiko, og eiendomsrisiko. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Konsernets markedsrisikoeksponering er moderat.

Ytterligere informasjon om markedsrisiko finnes i note 15.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Styring av konsernets finansierungsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret. Strategien gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år.

Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder.

Avdeling økonomi og finans i konsern-administrasjonen har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens avdeling risikostyring og compliance overvåker utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommiterte trekkrettigheter.

Mer detaljer om konsernets likviditetsrisiko finnes i note 16 og 17.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Hallingdal Valdres defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har et mål om lav operasjonell risiko og lave operasjonelle tap.

Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og vellykket drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Søkelys på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig.

Avdeling risikostyring og compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

Compliance

Compliancerisiko (etterlevelsrisiko) er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Konsernet skal preges av gode prosesser og god etterlevelseskultur for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften, skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket.

Klimarisiko

Klimarisiko defineres som risiko for økonomisk tap og finansiell ustabilitet som følge av fysiske klimaendringer eller omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klimarisiko deles gjerne opp i to hovedkategorier: fysisk klimarisiko og overgangsrisiko.

Fysisk klimarisiko og overgangsrisiko

Fysisk klimarisiko består av akutt risiko og kronisk risiko. Akutt fysisk risiko er risiko som oppstår over en kort tidsperiode, gjerne i løpet av timer/dager/måneder, som følge av fysiske klimahendelser. Noen eksempler på akutt fysisk risiko er risiko knyttet til økt nedbørsmengde og frekvens, flom, skred og tørke. Kronisk fysisk risiko stammer fra mer langsiktige klimaendringer og kan forårsakes av endringer i temperatur, økt havnivå, reduksjon i tilgjengelighet av vann og tap av biomangfold.

Eksempler på fysisk klimarisiko for SpareBank 1 Hallingdal Valdres kan være:

- Risiko for at bygg kan utsettes for fysiske ødeleggelser som følge av klimaforandringer. Dette kan eksempelvis være eksponering mot jordras og flom.
- Risiko for økte materialpriser i bygg og anleggsbransjen, samt feil på bygg dersom disse ikke dimensjoneres etter beliggenhet og/eller et klima preget av mer ekstremvær.
- Risiko for ekstremnedbør og lengre tørkeperioder som vil påvirke inntektsgrunnlaget for bøndene.

Overgangsrisiko defineres som risiko som oppstår som følge av omstilling til et lavutslippssamfunn. Overgangsrisiko stammer gjerne fra endringer i reguleringer som innføres eller utvikles for å bremse utslipp, markedsendringer, teknologiutvikling eller endringer i kundepreferanser som følge av større klimabevissthet.

Eksempler på overgangsrisikoer for SpareBank 1 Hallingdal Valdres er:

- Risiko for strengere utslippskrav for anleggsmaskiner og krav til el-maskiner. Dette kan føre til feilinvesteringer.
- Risiko for endring av forskrifter og reguleringer som har som mål å redusere energiforbruk i bygninger.
- Risiko for økte energiavgifter og strømpriser.

- Risiko for strengere krav til ivaretagelse av biologisk mangfold og hensyn til naturrisiko.

For å møte disse risikoene har banken interne styrings- og policydokumenter som setter føringer og rammer for de ulike fagområdene, også med hensyn til bærekraft. Som eksempel vil kredittpolicyen ha føringer for energimerking på bolig, hvilke kunder man gir finansiering til og om næringseiendommer man finansierer må være BREEAM-sertifisert. På denne måten vil hver enkelt dokumenteier ha et forhold til bærekraft og ESG i sitt daglige arbeid. For å få bedre oversikt over porteføljens overgangsrisiko, og øke kvaliteten på datagrunnlaget til finansierte utslipp, er det også et ønske om å øke andelen av boliger med energimerke i porteføljen. For privatmarkedet er det en stor andel av boligene med energimerke A-D. Det er også en lav andel av næringseiendommene som har energiattest.

ESG-risiko påvirker både betjeningsevne og verdi på objektene som banken finansierer. Derfor har vi fokus på å kartlegge fysisk risiko gjennom NorKart, snakke med kunden om ESG, arrangere webinarer for kunden, påvirke kunden til å ta gode valg, å få ansatte til å oppdatere seg på regler og trender internt samt å innhente av energimerking på finansieringsobjekter. Sparebank 1 Hallingdal Valdres er opptatte av et bærekraftig samfunn, og vi kan og skal spille en viktig rolle i å fremme en bærekraftig utvikling gjennom utlån til våre kunder. Derfor har vi en rekke produkter som har til hensikt å stimulere folk til å ta mer miljøriktige valg.

Det er ikke bygget inn klimaelementer i taps- og kredittrisikomodellen i 2024, men det jobbes med en modell som også vil inkludere ESG-forhold.

Fjoråret viste oss at fysisk klimarisiko er høyst aktuelt også for objekter i vår portefølje. Særlig førte ekstremværet «Hans» til store ødeleggelser. Selv om stormen traff både Hallingdal og Valdres hardt, kom våre panteobjekter godt ut av det.

Klimarisiko inngår i konsernets helhetlige risikostyring.

Note 7 Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		(Hele tusen kroner)		
1 302 661	699 862	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	700 019	1 302 817
1 302 661	699 862	Sum	700 019	1 302 817
3,62 %	4,71 %	Gjennomsnittlig rente	4,71 %	3,62 %

Innskudd og utlån til kredittinstitusjoner har i hovedsak flytende rente.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk renteinntekt/-kostnad i året i prosent av gjennomsnittlig fordring og gjeld til kredittinstitusjoner.

Note 8 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank		Konsern		
2023	2024	(Hele tusen kroner)		
		2024	2023	
Utlån fordelt på fordringstype				
1 425 396	1 432 612	Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 432 612	1 425 396
378 653	215 384	Byggelån	215 384	378 653
12 388 112	13 448 347	Nedbetalingslån	13 437 741	12 377 599
14 192 161	15 096 342	Brutto utlån og fordringer på kunder	15 085 736	14 181 648
Nedskrivninger fordelt på fordringstype				
-65 972	-75 724	Tap på utlån til amortisert kost	-75 724	-65 972
-11 533	-14 098	Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-14 098	-11 533
2 707	2 627	Verdiendring utover tapsnedskrivning	2 627	2 707
14 117 365	15 009 147	Netto utlån og fordringer på kunder	14 998 541	14 106 852
Utlån fordelt på markeder				
9 040 500	9 843 084	Lønnstakere o.l.	9 843 084	9 040 500
5 151 660	5 253 259	Næringsfordelt	5 242 653	5 141 147
14 192 161	15 096 342	Brutto utlån og fordringer på kunder	15 085 736	14 181 648
Nedskrivninger fordelt på markeder				
-13 180	-14 098	Nedskrivninger lønnstakere	-14 098	-13 180
-64 325	-75 724	Nedskrivninger næring	-75 724	-64 325
2 707	2 627	Verdiendring utover tapsnedskrivning	2 627	2 707
14 117 365	15 009 147	Netto utlån og fordringer på kunder	14 998 541	14 106 852
Av nedbetalingslån utgjør lån utpekt til virkelig verdi over resultatet (FVO):				
488 552	706 259	- Fastrentelån til kunder, bokført verdi	706 259	488 552
501 080	719 880	- Fastrentelån til kunder, pålydende verdi	719 880	501 080

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger på utlån og garantier som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jf. note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement. Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter sammen med sikkerhetsverdier til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem basert på objektive kriterier.

Morbank		Konsern		
2023	2024	Totalt engasjement fordelt på sektor og næring		
		2024	2023	
9 879 186	10 770 298	Lønnstakere o.l.	10 770 298	9 879 186
26 075	26 075	Offentlig forvaltning	26 075	26 075
808 129	852 803	Primærnæringer	852 803	808 129
87 604	86 876	Industri	86 876	87 604
756 048	651 326	Bygg og anleggsvirksomhet	651 326	756 048
178 695	158 576	Varehandel	158 576	178 695
1 880	3 212	Transport og lagring	3 212	1 880
94 984	95 744	Hotell- og restaurantdrift	95 744	94 984
397 780	492 314	Forretningsmessig tjenesteyting	492 314	397 780
2 965 995	2 957 914	Omsetning/drift eiendommer	2 947 308	2 955 481
524 928	530 214	Diverse næringer	530 214	524 928
15 721 303	16 625 353	Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	16 614 747	15 710 790

Morbank			Konsern	
2023	2024	Netto utlån fordelt på sektor og næring	2024	2023
9 040 500	9 313 366	Lønnstakere o.l	9 309 830	9 040 500
728 937	908 621	Primærnæringen	908 621	728 937
69 217	84 551	Industri	84 551	69 217
728 266	713 697	Bygg- og anleggsvirksomhet	713 697	728 266
78 206	88 053	Varehandel	88 053	78 206
26 777	41 164	Transport og lagring	41 164	26 777
77 629	98 647	Hotell og restaurantdrift	98 647	77 629
274 641	425 781	Forretningsmessig tjenesteyting	425 781	274 641
2 662 600	2 843 763	Omsetning/drift eiendommer	2 840 228	2 652 087
505 387	578 699	Diverse næringer	575 164	505 387
14 192 161	15 096 342	Brutto utlån	15 085 736	14 181 648
-65 972	-75 724	- Tap på utlån til amortisert kost	-75 724	-65 972
-11 533	-14 098	- Tap på på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-14 098	-11 533
2 707	2 627	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	2 627	2 707
14 117 365	15 009 147	Netto utlån	14 998 541	14 106 851
14 192 160	15 096 342	Sum brutto utlån	15 085 736	14 181 648
143 440	190 190	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	190 190	143 440
4 130 581	6 385 243	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	6 385 243	4 130 581
18 466 181	21 671 775	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	21 661 169	18 455 669

Morbank			Konsern	
2023	2024	Brutto utlån fordelt på geografiske områder	2024	2023
7 113 234	7 211 928	Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	7 201 321	7 102 721
468 051	505 413	Buskerud, øvrige	505 413	468 051
172 341	130 181	Oppland, øvrige	130 181	172 341
4 986 439	5 497 474	Oslo / Akershus	5 497 474	4 986 439
513 895	641 506	Vestland	641 506	513 895
889 566	1 037 956	Landet for øvrig	1 037 956	889 566
48 636	71 885	Utlandet	71 885	48 636
14 192 161	15 096 342	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	15 085 736	14 181 648

Morbank			Konsern	
2023	2024	Utlån til ansatte	2024	2023
164 900	315 737	Utlån til ansatte	459 310	281 251
2 195	3 552	Herav lån i SpareBank 1 Boligkreditt	7 413	4 172
1 062	2 946	Rentesubsidiering ansatte	4 406	1 452

Nedbetalingslån til ansatte gis med inntil 30 års nedbetalingstid og månedlige terminer. Lånene gis med sikkerhet i fast eiendom innenfor 85 % av verdi for nedbetalingslån og 60 % for rammelån (flexilån). Rentesats for lånene settes i forhold til et førstehjemslån over 4 mill. med en ansattrabatt. Totalt lånebeløp innenfor disse betingelsene kan ikke overstige 5,5 mill. kroner for den enkelte ansatte. Lån utover 5,5 mill. har ingen slik rabatt.

Kredittrisiko

Tabellen viser kredittrisiko fremstilt i bruttoverdier på finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost, virkelig verdi og virkelig verdi med verdiendring over OCI. Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engasjement i risikogruppene laveste, lav, middels, høy, høyeste og misligholdt/ nedskrevet basert på kundens misligholdsansynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse). Se ellers note 6 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Morbank	2023				2024			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder totalt								
Laveste	6 471 886	101 741		6 573 627	6 724 473	52 256		6 776 729
Lav	2 966 915	68 860		3 035 775	2 971 048	106 266		3 077 314
Middels	2 711 359	760 619		3 471 978	3 217 456	750 309		3 967 765
Høy	268 595	149 279		417 874	230 183	219 723		449 907
Høyeste	101 767	406 322	353	508 443	110 035	364 115		474 150
Misligholdt og nedskrevet			184 464	184 464			350 477	350 477
Bruttoverdi	12 520 522	1 486 821	184 817	14 192 161	13 253 195	1 492 670	350 477	15 096 342
Verdiendring utover tapsnedskrivning	2 707			2 707	2 627			2 627
Sum nedskrivning	-16 981	-34 411	-26 112	-77 504	-18 862	-31 883	-39 077	-89 822
Nettoverdi	12 506 249	1 452 410	158 705	14 117 365	13 236 961	1 460 786	311 400	15 009 147

Morbank	2023				2024			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)								
Laveste		5 302 762	64 802	5 367 564		5 566 393	41 718	5 608 111
Lav		1 903 797	62 026	1 965 823		2 272 932	74 978	2 347 910
Middels		1 008 586	322 497	1 331 083		1 008 333	367 238	1 375 571
Høy		57 945	95 785	153 731		72 846	96 107	168 952
Høyeste		36 667	133 292	170 311		40 378	243 494	283 873
Misligholdt og nedskrevet				51 988				51 988
Bruttoverdi		8 309 757	678 402	8 988 159		8 960 882	823 535	9 784 417

Morbank	2023				2024			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder til amortisert kost (BM)								
Laveste	1 169 122	36 940		1 206 062	1 120 952	10 539		1 131 491
Lav	1 063 118	6 834		1 069 952	698 116	31 288		729 404
Middels	1 702 774	438 122		2 140 895	2 246 251	383 071		2 629 322
Høy	210 650	53 494		264 143	157 338	123 617		280 954
Høyeste	65 101	273 030		338 131	69 657	120 620		190 277
Misligholdt og nedskrevet			132 476	132 476			291 810	291 810
Bruttoverdi	4 210 764	808 420	132 476	5 151 660	4 292 314	669 135	291 810	5 253 259

Note 9 SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og Kredittbanken ASA

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 2,18 % per 31.12.2024 (1,42 % per 31.12.2023). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Dette gjøres ved at foretaket utsteder Obligasjoner med fortrinnsrett (OmF) som har en rating på Aaa fra Moody's. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007, og sist revidert i 2022. Som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Disse lånene er sikret med pant i bolig innenfor hhv. 75 % av takst for nedbetalingslån og 60 % av takst for fleksilån (rammelån). Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2024 er bokført verdi av overførte utlån 6,4 milliarder kroner. Banken

forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar et rentebidrag basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2024 og 2023. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Hvis kredittforetaket får tap på overtatte lån, har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Bankens sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkludert krav til bufferkapital og Pilar 2-beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en managementbuffer på 0,8 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt å ikke holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Banken har en eierandel på 2,14 % per 31.12.2024 (1,50 % per 31.12.2023). Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa-rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen (og BN Bank som er eiet av SpareBank 1-banker) og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OmF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst. Overførte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2024 er bokført verdi av solgte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 190,2 mill. kr. Banken forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar et rentebidrag basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per

utgangen av 2024 og 2023. Lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkludert krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en managementbuffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt å ikke holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Kredittbanken ASA (tidligere SpareBank 1 Kreditt ASA)

SpareBank 1 Kreditt ASA endret navn til Kredittbanken ASA den 1.1.2025. Kredittbanken er en realitet etter en virksomhetsoverdragelse av Eika Kredittbank AS' virksomhet knyttet til kredittkort og usikrede lån til SpareBank 1 Kreditt ASA. Kredittbanken ASA er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og Eika-alliansen. I 2024 har formålet vært knyttet til å være felles kredittkortselskap for SpareBank 1-bankenes kunder. Fra og med 2025 utvides dette til å omfatte Eika-bankenes kunder samt at selskapet søker om bankkonsesjon for å kunne hente inn innskudd som en del av selskapets funding.

Banken har en eierandel på 1,12 % per 31.12.2024 (1,07 % per 31.12.2023). SpareBank 1 Hallingdal Valdres har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i Kredittbanken ASA. Avtalen innebærer blant annet at banken er forpliktet til å bidra med egenkapital slik at Kredittbanken ASA har en forsvarlig ansvarlig kapital, og til enhver tid oppfyller de minstekrav til ansvarlig kapital som følger av lovgivning og/eller anbefalinger fra Finanstilsynet og som er nødvendig for en forsvarlig drift av Kredittbanken ASA. Banken er også forpliktet til å bidra med funding av egen portefølje (total balanse). Banken mottar provisjon fra Kredittbanken ASA tilsvarende bankens andel av renteinntekter fratrukket fundingkostnader og konstaterte tap, bankens andel av transaksjonsinntekter samt nysalgsprovisjon.

Note 10 Aldersfordeling på forfalte utlån, men ikke nedskrevne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Hele utlånsengasjementet er inkludert når deler av et engasjement er forfalt. Tilsvarende er hele engasjement med nedskrivning holdt utenfor.

Noten viser aldersfordeling på misligholdte, men ikke nedskrevne utlån. For mislighold over 90 dager utgjør dette 59,3 mill. kroner hvorav 50,7 mill. gjelder privatmarkedet.

Morbank

2024

(Hele tusen kroner)	< 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarked	34 043	8 128	1 460	19 951	29 325	92 908
- Bedriftsmarked	67 514	177	4 479	3 966	158	76 294
Sum	101 557	8 305	5 940	23 917	29 483	169 202

2023

(Hele tusen kroner)	< 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarked	36 927	8 586	3 128	2 919	27 180	78 741
- Bedriftsmarked	3 173	387	0	1 549	3 109	8 218
Sum	40 100	8 973	3 128	4 468	30 289	86 959

Konsern

2024

(Hele tusen kroner)	< 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarked	34 043	8 128	1 460	19 951	29 325	92 908
- Bedriftsmarked	67 514	177	4 479	3 966	-	76 137
Sum	101 557	8 305	5 940	23 917	29 325	169 045

2023

(Hele tusen kroner)	< 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarked	36 927	8 586	3 128	2 919	27 180	78 741
- Bedriftsmarked	3 173	387	0	1 549	3 109	8 218
Sum	40 100	8 973	3 128	4 468	30 289	86 959

Note 11 Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 2 - regnskapsprinsipper. For beskrivelse av klimarisiko som også påvirker avsetning til tap på utlån og garantier, se siste punkt i note 6 – finansiell risikostyring. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun morbank da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Utlån til privatmarkedet er vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat. Tapsvurdering etter IFRS 9 inngår som en del av grunnlaget for virkelig verdivurdering.

2023		Morbank/konsern		
Tap på utlån og garantier	01.01.2023	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.12.2023
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	47 942	23 952	-1 118	70 776
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	17 427	-1 560	-9	15 857
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	65 369	22 392	-1 128	86 633
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	56 079	22 553	-1 128	77 504
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	9 290	-161	-	9 129
Balanse	65 369	22 392	-1 128	86 633

2024		Morbank/konsern		
Tap på utlån og garantier	01.01.2024	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.12.2024
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	70 776	13 826	-1 866	82 737
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	15 857	2 107	-2 798	15 167
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	86 633	15 934	-4 664	97 903
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	77 504	16 982	-4 664	89 822
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	9 129	-1 047	-	8 082
Balanse	86 633	15 935	-4 664	97 904

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye ustedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.
- For tabellene som omhandler ECL total og «brutto utlån» inngår ikke fastrenteutlån. Dette er i tråd med IFRS 9, og ble innarbeidet fra og med regnskapsåret 2023.

2023		Morbank/konsern		
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	19 080	30 867	15 422	65 369
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	11 025	-10 652	-373	-
Overført til (fra) trinn 2	-2 365	2 682	-317	-
Overført til (fra) trinn 3	-1 419	-5 914	7 333	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5 496	13 897	-	19 393
Økning i måling av tap	8 268	14 723	16 059	39 050
Reduksjon i måling av tap	-15 934	-5 913	-2 814	-24 661
Utlån som har blitt fraregnet	-1 266	-2 159	-1 661	-5 086
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-7 431	-7 431
Pr. 31.12.2023	22 885	37 531	26 217	86 633

2024		Morbank/konsern		
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	22 885	37 531	26 217	86 633
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	9 556	-9 525	-31	0
Overført til (fra) trinn 2	-1 757	2 633	-876	-0
Overført til (fra) trinn 3	-2 692	-9 751	12 443	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1 316	4 806	41	6 163
Økning i måling av tap	10 618	18 215	19 004	47 836
Reduksjon i måling av tap	-15 079	-9 253	-9 337	-33 669
Utlån som har blitt fraregnet	-2 328	-1 776	-270	-4 374
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-7	-	-4 677	-4 685
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-	-
Pr. 31.12.2024	22 511	32 880	42 514	97 904

2023		Morbank/konsern		
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM) (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	3 526	8 440	4 715	16 681
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	2 629	-2 259	-369	-
Overført til (fra) trinn 2	2 629	312	-29	2 912
Overført til (fra) trinn 3	-283	-425	431	-277
Nye utstedte eller kjøpte utlån	765	1 071	-	1 836
Økning i måling av tap	828	2 661	313	3 802
Reduksjon i måling av tap	-6 859	-2 675	941	-8 593
Utlån som har blitt fraregnet	-578	-1 091	-1 502	-3 171
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-9	-9
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-	-
Pr. 31.12.2023	2 656	6 033	4 490	13 180

2024	Morbank/konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM) (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2024	2 656	6 033	4 490	13 180
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1 221	-1 190	-31	-0
Overført til (fra) trinn 2	1 221	222	-6	1 438
Overført til (fra) trinn 3	-217	-253	450	-19
Nye utstedte eller kjøpte utlån	762	1 291	58	2 111
Økning i måling av tap	700	5 741	391	6 833
Reduksjon i måling av tap	-3 297	-1 537	-506	-5 339
Utlån som har blitt fraregnet	-485	-732	-57	-1 274
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-2 831	-2 831
Pr. 31.12.2024	2 562	9 577	1 960	14 098

2023	Morbank/konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM) (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	12 616	16 190	10 593	39 399
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	2 433	-2 433	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1 612	1 901	-289	-
Overført til (fra) trinn 3	-1 116	-5 489	6 606	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	4 486	12 630	-	17 116
Økning i måling av tap	5 830	10 136	14 132	30 098
Reduksjon i måling av tap	-7 634	-3 489	-2 297	-13 420
Utlån som har blitt fraregnet	-677	-1 068	-158	-1 904
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-6 964	-6 964
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)				-
Pr. 31.12.2023	14 325	28 378	21 622	64 325

2024	Morbank/konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM) (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2024	14 325	28 378	21 622	64 325
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	7 778	-7 778	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1 353	2 223	-870	-
Overført til (fra) trinn 3	-317	-9 432	9 749	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	557	3 554	1	4 112
Økning i måling av tap	7 881	11 934	14 873	34 688
Reduksjon i måling av tap	-10 906	-5 578	-6 201	-22 685
Utlån som har blitt fraregnet	-1 663	-993	-210	-2 866
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-3	-	-1 847	-1 850
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)				-
Pr. 31.12.2024	16 300	22 307	37 117	75 724

2023	Morbank/konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet/garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	2 938	6 237	115	9 290
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	5 963	-5 959	-4	0
Overført til (fra) trinn 2	-467	467	-0	0
Overført til (fra) trinn 3	-297	-	297	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	275	227	-	502
Økning i måling av tap	1 919	2 283	463	4 665
Reduksjon i måling av tap	-4 381	-121	-307	-4 809
Utlån som har blitt fraregnet	-48	-13	-0	-61
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-458	-458
Pr. 31.12.2023	5 904	3 120	105	9 129

2024	Morbank/konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet/garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	5 904	3 120	105	9 129
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	544	-544	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-185	185	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-2 178	-38	2 216	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	32	25	-	57
Økning i måling av tap	2 093	666	2 479	5 237
Reduksjon i måling av tap	-2 340	-2 264	-1 360	-5 964
Utlån som har blitt fraregnet	-216	-155	-2	-373
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-4	-	-	-4
Pr. 31.12.2024	3 649	996	3 437	8 082

2023	Morbank/konsern			
Brutto utlån totalt (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	10 696 140	1 019 779	79 384	11 795 302
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)	-477 952	-21 268	4 387	-494 833
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	324 739	-322 408	-2 332	-
Overført til (fra) trinn 2	-653 263	655 060	-1 797	-0
Overført til (fra) trinn 3	-52 660	-64 966	117 625	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3 308 018	367 945	-	3 675 963
Økning i trekk på eksisterende lån	2 659 722	162 902	21 331	2 843 955
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-2 684 102	-199 599	-12 725	-2 896 426
Utlån som har blitt fraregnet	-1 103 738	-100 781	-7 670	-1 212 190
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-8 999	-8 999
Pr. 31.12.2023	12 016 905	1 496 664	189 204	13 702 773
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,14 %	2,30 %	13,80 %	0,57 %

2024	Morbank/konsern			
Brutto utlån totalt (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	12 016 905	1 496 664	189 204	13 702 773
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)				-
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	487 534	-484 450	-3 084	0
Overført til (fra) trinn 2	-657 891	684 196	-26 305	0
Overført til (fra) trinn 3	-101 204	-128 474	229 679	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2 759 413	192 858	4 495	2 956 767
Økning i trekk på eksisterende lån	2 599 626	312 194	26 409	2 938 229
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-3 094 257	-289 880	-42 675	-3 426 812
Utlån som har blitt fraregnet	-1 643 194	-119 573	-13 126	-1 775 892
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-307	-	-4 674	-4 981
Pr. 31.12.2024	12 366 626	1 663 535	359 922	14 390 083
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,15 %	1,92 %	10,86 %	0,57 %

2023	Morbank/konsern			
Brutto utlån PM (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	7 014 855	546 633	45 108	7 606 596
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)	-422 435	-25 865	2 517	-445 783
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	159 043	-156 711	-2 332	-
Overført til (fra) trinn 2	-266 904	267 202	-298	-0
Overført til (fra) trinn 3	-5 031	-7 270	12 301	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2 400 279	162 253	-	2 562 532
Økning i trekk på eksisterende lån	1 498 898	55 749	8 004	1 562 650
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 601 266	-87 661	-7 107	-1 696 034
Utlån som har blitt fraregnet	-937 810	-70 683	-3 327	-1 011 819
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)		-	-9	-9
Pr. 31.12.2023	7 839 628	683 647	54 857	8 578 133
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,03 %	0,88 %	8,19 %	0,15 %

2024	Morbank/konsern			
Brutto utlån PM (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	7 839 628	683 647	54 857	8 578 133
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)				-
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	185 012	-181 928	-3 084	0
Overført til (fra) trinn 2	-334 037	335 117	-1 081	-0
Overført til (fra) trinn 3	-17 121	-10 914	28 035	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2 411 635	265 409	8 317	2 685 361
Økning i trekk på eksisterende lån	1 489 166	73 224	2 696	1 565 085
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 859 421	-126 336	-17 251	-2 003 007
Utlån som har blitt fraregnet	-1 553 743	-85 448	-6 246	-1 645 437
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)		-	-2 828	-2 828
Pr. 31.12.2024	8 161 119	952 772	63 415	9 177 305
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,03 %	1,01 %	3,09 %	0,15 %

2023	Morbank/konsern			
Brutto utlån BM (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	3 681 285	473 146	34 275	4 188 706
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)	-55 516	4 597	1 871	-49 048
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	165 697	-165 697	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-385 477	386 976	-1 499	-0
Overført til (fra) trinn 3	-47 629	-57 696	105 324	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	967 333	209 945	-	1 177 278
Økning i trekk på eksisterende lån	1 138 367	105 122	13 328	1 256 816
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 065 679	-108 837	-5 619	-1 180 135
Utlån som har blitt fraregnet	-221 103	-34 540	-4 343	-259 986
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-8 990	-8 990
Pr. 31.12.2023	4 177 278	813 017	134 347	5 124 642
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,34 %	3,49 %	16,09 %	1,26 %

2024	Morbank/konsern			
Brutto utlån BM (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	4 177 278	813 017	134 347	5 124 642
Endringer i modell (fastrenteutlån tatt ut per 01.01.2023)				-
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	301 787	-301 787	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-315 605	340 829	-25 224	-
Overført til (fra) trinn 3	-84 083	-115 979	200 062	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	306 947	66 651	34	373 631
Økning i trekk på eksisterende lån	1 225 882	77 924	18 595	1 322 402
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 235 796	-121 899	-22 580	-1 380 274
Utlån som har blitt fraregnet	-170 597	-47 993	-6 880	-225 470
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-307	-	-1 847	-2 153
Pr. 31.12.2024	4 205 507	710 763	296 508	5 212 777
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,39 %	3,14 %	12,52 %	1,45 %

2023	Morbank/konsern			
Ubenyttet kreditt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2023	1 076 559	22 224	1 485	1 100 268
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	8 617	-8 617	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-50 964	50 988	-24	0
Overført til (fra) trinn 3	-11 320	-	11 320	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	242 248	9 631	-	251 880
Økning i trekk på eksisterende lån	188 224	22 448	1	210 673
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-246 223	-27 895	-11 301	-285 418
Utlån som har blitt fraregnet	-91 925	-807	-50	-92 782
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-1 053	-1 053
Pr. 31.12.2023	1 115 216	67 973	378	1 183 567

2024	Morbank/konsern			
Ubenyttet kreditt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Pr. 01.01.2024	1 115 216	67 973	378	1 183 567
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	16 953	-16 953	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-53 672	53 672	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-106	-1 274	1 380	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	127 761	626	-	128 387
Økning i trekk på eksisterende lån	233 621	10 466	11 682	255 770
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-217 249	-77 475	-349	-295 073
Utlån som har blitt fraregnet	-123 873	-2 786	-91	-126 750
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-453	-	-	-453
Pr. 31.12.2024	1 098 198	34 250	13 000	1 145 448

Morbank/konsern		
Periodens tap på utlån og garantier	31.12.2023	31.12.2024
Endring i IFRS 9 nedskrivning	21 264	11 271
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	1 128	4 664
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	5 462	-
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	202	-546
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	1 513	3 696
Sum tap på utlån og garantier	29 569	19 084

Morbank/konsern		
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	31.12.2023	31.12.2024
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	126 718	162 097
Trinn 3 nedskrivning	-20 914	-33 297
Netto misligholdte engasjement	105 804	128 800
Avsetningsgrad	16,5 %	20,5 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,92 %	1,13 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	65 116	250 484
Trinn 3 nedskrivning	-5 230	-9 216
Netto tapsutsatte engasjement	59 886	241 268
Avsetningsgrad	8,0 %	3,7 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,48 %	1,74 %

2023 Morbank/konsern				
Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten ind. nedskrivning	-	153 993	-	153 993
Engasjementer med betalingslettelse med ind. nedskrivning	-	-	17 464	17 464
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.2023	-	153 993	17 464	171 456
2024 Morbank/konsern				
Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten ind. nedskrivning	-	323 583	-	323 583
Engasjementer med betalingslettelse med ind. nedskrivning	-	-	99 377	99 377
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.2024	-	323 583	99 377	422 960

Betalingslettelse (forbearance) er endringer i tidligere avtalt rentenivå, betingelser eller nedbetalingsplan for kunder i økonomiske vanskeligheter - endringer som banken ikke ville gitt til en kunde som ikke var i økonomiske vanskeligheter.

Tabellene over viser lån hvor det er innvilget betalingslettelse. Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangsinnregning er klassifisert i trinn 2. Forbearance-tiltak vil i seg selv ikke utløse mislighold, men dersom det reises tvil om kunden vil oppfylle sine fremtidige forpliktelser, vil kunden bli manuelt misligholdmerket og plassert i trinn 3.

Note 12 Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for bankkonsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørskrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Morbank		Brutto eksponering	Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
Eiendeler på balansen				
1 302 661	699 862	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansielle foretak	700 019	1 302 661
14 192 161	15 096 342	Brutto utlån til og fordringer på kunder	15 085 736	14 181 648
631 953	777 298	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	777 298	631 953
30 069	24 972	Finansielle derivater	24 972	30 069
44 307	62 642	Andre eiendeler (note 32)	125 427	120 215
16 201 152	16 661 116	Sum eiendeler	16 713 453	16 266 547
Forpliktelser på balansen				
49 259	52 546	Finansielle derivater	52 546	49 259
49 259	52 546	Sum forpliktelser på balansen	52 546	49 259
Forpliktelser ikke balanseført				
345 574	381 600	Betingede forpliktelser (stilte garantier)	381 600	345 574
1 183 567	1 147 410	Ubenyttede kreditter	1 147 410	1 183 567
459 533	848 369	Lånetilsagn	848 369	459 533
1 988 674	2 377 379	Sum finansielle garantistillelser	2 377 379	1 988 674
18 239 085	19 091 042	Sum kredittrisikoeksponering	19 143 378	18 304 480

Morbank		Kredittrisikoeksponering fordelt på geografisk område	Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
18 041 369	18 821 113	Norge	18 873 449	18 106 764
197 716	269 929	Utlandet	269 929	197 716
18 239 085	19 091 042	Totalt fordelt på geografiske områder	19 143 378	18 304 480

Note 13 Finansielle instrumenter og motregning

Banken skal opplyse om hvilke finansielle instrumenter som anses å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

Banken har ikke motregnet poster i balansen i regnskapet for 2024. Banken har stilt sikkerhet for verdiendringer knyttet til rentebytteavtaler med 40,3 mill. kroner og er bokført som andre eiendeler.

Note 14 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kreditteksponering mot norske kredittinstitusjoner er vurdert med laveste risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen. Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens misligholdsannsynlighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektes i en matrise og gir en samlet risikogruppe i 6 trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko. Se for øvrig note 6 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Sertifikat og obligasjoner som tilfredsstiller kravene til likvide eiendeler etter CRR-reglene klassifiseres med laveste risiko. Øvrige obligasjoner er innplassert med lav risiko. Fondsobligasjoner og ansvarlige lån til andre foretak i SpareBank 1-alliansen er klassifisert med middels risiko.

Tabellene spesifiserer kun morbanktall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døtre. Disse tilhører risikogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Morbank		Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet					Misligholdt	Sum
2024			Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		7	699 862						699 862
Brutto utlån til og fordringer på kunder:									
	Privatmarked	8	5 608 111	2 347 910	1 375 571	168 952	283 873	58 667	9 843 084
	Bedriftsmarked	8	1 131 491	729 404	2 629 322	280 954	190 277	291 810	5 253 259
Sum brutto utlån			7 439 463	3 077 314	4 004 893	449 907	474 150	350 477	15 796 204
Finansielle investeringer									
	Sertifikater og obligasjoner	27	729 455	18 195	29 648	-	-	-	777 298
Sum finansielle investeringer			729 455	18 195	29 648	-	-	-	777 298
Totalt utlånsrelaterte eiendeler			8 168 918	3 095 509	4 034 541	449 907	474 150	350 477	16 573 502

Morbank		Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet					Misligholdt	Sum
2023			Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		7	1 302 661						1 302 661
Brutto utlån til og fordringer på kunder:									
	Privatmarked	8	5 367 564	1 965 823	1 331 083	153 731	170 311	51 988	9 040 500
	Bedriftsmarked	8	1 206 062	1 069 952	2 140 895	264 143	338 131	132 476	5 151 660
Sum brutto utlån			7 876 287	3 035 775	3 471 978	417 874	508 443	184 464	15 494 821
Finansielle investeringer									
	Sertifikater og obligasjoner	27	584 600	18 205	29 149	-	-	-	631 953
Sum finansielle investeringer			584 600	18 205	29 149	-	-	-	631 953
Totalt utlånsrelaterte eiendeler			8 460 887	3 053 980	3 501 127	417 874	508 443	184 464	16 126 775

Note 15 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Markedsrisiko er risikoen for at virkelig verdi eller bankens fremtidige kontantstrømmer fra finansielle instrumenter vil svinge som følge av endringer i renter, valutakurser, markedspriser, eller kurser på egenkapitalinstrumenter. Renterisiko er sannsynligheten for at endringer i markedsrenten vil påvirke kontantstrømmer eller virkelig verdi av bankens finansielle instrumenter.

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31.12.24. Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 2 prosentpoeng for hele rentekurven på alle balanseposter per 31.12.24.

Styret har fastsatt rammer for bankens renteeksponering. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater. Det foretas løpende overvåking og kvartalsvis rapportering av bankens renteeksponering. Banken benytter instrumenter for å sikre at eksponering er innenfor fastsatte rammer.

Ramme for renterisiko er 19,3 mill. Renterisikoen har vært innenfor denne rammen gjennom 2024 og per 31.12.24 er renterisikoen ifølge beregningene på 15,3 mill. kroner.

Renterisiko, 2 % økning		
Basisrisiko konsern (Hele tusen kroner)	2024	2023
Likvide eiendeler	0	0
Utlån til kredittinstitusjoner	-37	-68
Utlån til og fordringer på kunder	-34 125	-32 503
Fastrenteutlån til kunder	-35 218	-27 863
Sertifikater og obligasjoner	-2 255	-1 691
Øvrige eiendeler	-13 799	-9 474
Sum eiendeler	-85 434	-71 599
Innskudd fra og gjeld til kunder	31 710	32 411
Fastrenteinnskudd	5 619	2 746
Gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonslån	47 684	61 192
Øvrig gjeld	1 656	483
Ansvarlig lånekapital	5 939	3 207
Sum gjeld	92 608	100 039
Utenombalanseposter - rentederivater	-22 458	-42 348
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	-15 284	-13 908

Renterisiko, 2 % økning		
Rentekurverisiko konsern (Hele tusen kroner)	2024	2023
0-3 mnd	3 879	4 981
3-12 mnd	5 014	3 692
12-36 mnd	-363	-155
36-60 mnd	-19 998	-18 022
>60 mnd	-3 816	-4 405
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	-15 284	-13 908

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Note 16 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder. Se nærmere omtale under note 6.

Tabellen under viser bankens forventede fremtidige kontantstrømmer knyttet til forpliktelser. I tabellen er det lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger per 31.12.24.

Løpetid på innskudd til fastrente er satt til utløpet av fastrenteperioden. Løpetid på øvrige innskudd er ansett å være på forespørsel noe som også medfører at fremtidige renteelementer ikke er lagt til. Løpetid på derivater er satt til utgangen av kontraktsperioden.

Løpetid på verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital er satt til første avtalte forfallstidspunkt. Sannsynligheten for at eventuelle call-muligheter benyttes er ikke hensyntatt. Løpetiden på øvrige forpliktelser er satt til forfallstidspunktet.

Morbank

Per 31.12.2024 (Hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innskudd og andre innlån fra kunder	10 034 725	1 357 831	555 969			11 948 525
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		8 251	445 384	2 978 912		3 432 546
Finansielle derivater		10 435	3 479	26 308	-1 191	39 032
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	263 585					263 585
Ansvarlig lånekapital		4 552	13 690	306 996		325 238
Sum kontantstrøm forpliktelser	10 298 310	1 381 069	1 018 522	3 312 217	-1 191	16 008 927

Per 31.12.2023 (Hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innskudd og andre innlån fra kunder	10 892 206	860 417	199 721			11 952 345
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		330 924	96 431	2 694 448		3 121 803
Finansielle derivater		9 502	3 394	48 321	(1 622)	59 595
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	187 992					187 992
Ansvarlig lånekapital		4 177	8 512	50 472	233 723	296 883
Sum kontantstrøm forpliktelser	11 080 198	1 205 021	308 058	2 793 241	232 101	15 618 619

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Morbank

Per 31.12.2024 (Hele tusen kroner)	På forespørsel/ uten løpetid	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter	11 748					11 748
Utlån til og fordringer på kred. inst. og fin.foretak	699 862					699 862
Netto utlån til og fordringer på kunder	3 118 446	4 853	164 405	2 225 592	9 495 850	15 009 146
Rentebærende verdipapirer	18 133	25 370	198 971	513 913	20 911	777 298
Finansielle derivater				24 228	745	24 972
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	883 796					883 796
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollere virk.	221 553					221 553
Eierinteresser i konsernselskap	58 511					58 511
Varige driftsmidler	174 837					174 837
Andre eiendeler	59 642		3 000			62 642
Sum eiendeler	5 246 527	30 223	366 376	2 763 733	9 517 506	17 924 364
Gjeld						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-			-	-	-
Innskudd og andre innlån fra kunder	10 034 725	1 474 176	439 624			11 948 525
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		303 281		2 685 192		2 988 473
Finansielle derivater				52 546		52 546
Annen gjeld	152 422					152 422
Avsetninger	111 164					111 164
Ansvarlig lånekapital				256 973		256 973
Egenkapital	2 414 262					2 414 262
Sum gjeld og egenkapital	12 712 573	1 777 457	439 624	2 994 711	-	17 924 364

Utlån og innskudd til fast rente er fordelt ut fra løpetiden på engasjementet. Innskudd til flytende rente er i sin helhet vurdert å forfalle på forespørsel grunnet at kunden her står fritt til å løse ut engasjementet på et hvert ønskelig tidspunkt.

Morbank

Per 31.12.2023 (Hele tusen kroner)	På forespørsel/ uten løpetid	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter	15 922					15 922
Utlån til og fordringer på kred. inst. og fin.foretak	1 302 661					1 302 661
Netto utlån til og fordringer på kunder	1 815 023	18 200	90 987	1 890 388	10 302 766	14 117 365
Rentebærende verdipapirer		11 101	30 067	511 525	79 260	631 953
Finansielle derivater			3 373	26 677	19	30 069
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	584 986					584 986
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollere virk.	140 504					140 504
Eierinteresser i konsernselskap	56 950					56 950
Varige driftsmidler	129 167					129 167
Andre eiendeler	41 307		3 000			44 307
Sum eiendeler	4 086 520	29 301	127 427	2 428 590	10 382 045	17 053 884
Gjeld						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-			-	-	-
Innskudd og andre innlån fra kunder	10 892 206	745 731	314 408			11 952 345
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		306 390		2 390 519		2 696 909
Finansielle derivater				47 950	1 309	49 259
Annen gjeld	92 329					92 329
Avsetninger	95 663					95 663
Ansvarlig lånekapital		1 831			175 000	176 831
Egenkapital	1 990 549					1 990 549
Sum gjeld og egenkapital	13 070 746	1 053 952	314 408	2 438 469	176 309	17 053 884

Utlån og innskudd til fastrente er fordelt ut fra løpetiden på engasjementet. Innskudd til flytende rente er i sin helhet vurdert å forfalle på forespørsel grunnet at kunden her står fritt til å løse ut engasjementet på et hvert ønskelig tidspunkt.

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
Renteinntekter				
41 225	49 545	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49 546	41 794
705 420	891 303	Renter av utlån til og fordringer på kunder	890 325	704 838
27 678	37 638	Renter av sertifikater, obligasjoner og derivater	37 638	27 678
7 539	8 547	Andre renteinntekter og lignende inntekter	8 553	7 547
781 862	987 033	Sum renteinntekter	986 062	781 856
Rentekostnader				
471	388	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	390	560
331 280	417 355	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	416 042	330 373
80 239	145 535	Renter på utstedte verdipapirer	145 535	80 239
8 266	17 107	Renter på ansvarlig lån	17 107	8 266
19 488	29 685	Renter på annen gjeld	29 697	19 495
439 744	610 070	Sum rentekostnader	608 771	438 933
342 118	376 963	Sum netto renteinntekter	377 291	342 923

Renter på annen gjeld inkluderer avgift til Bankenes Sikringsfond med 8,9 mill. kroner i 2024.

Note 19 Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
Provisjonsinntekter				
1 517	1 402	Garantiprovisjon	1 402	1 517
5 413	6 843	Verdipapiromsetning	6 843	5 413
24 857	26 507	Betalingsformidling	26 507	24 857
21 614	21 484	Forsikringstjenester	21 484	21 614
25 838	24 241	Kredittformidling	24 241	25 838
255	283	Andre provisjonsinntekter	283	255
79 495	80 760	Sum provisjonsinntekter	80 760	79 495
Provisjonskostnader				
6 373	6 579	Betalingsformidling	6 579	6 373
1 254	1 430	Andre provisjonskostnader	1 430	1 254
7 627	8 009	Sum provisjonskostnader	8 009	7 627
Andre driftsinntekter				
Driftsinntekter fast eiendom				
			58 841	44 999
7 386	7 874	Andre driftsinntekter	73 256	52 283
7 386	7 874	Sum andre driftsinntekter	132 097	97 282
79 254	80 624	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	204 848	169 150

Note 20 Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
12 428	14 962	Sum utbytte	14 962	12 428
40 955	30 738	Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet/ konsernselskaper	76 511	-1 925
758	-439	Rentebærende verdipapir utpekt til virkelig verdi over resultatet	-439	758
196	98	Netto verdiendring på derivater knyttet til sikring av verdipapirgjeld	98	196
-583	177	Netto verdiendring på derivater knyttet til fastrenteutlån	177	-583
32 606	31 858	Netto verdiendring på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	31 858	32 606
1 743	2 187	Netto gevinst/ tap på valutabeholdning	2 187	1 743
305	-1 094	Netto verdiendring på utlån og fordringer	-1 094	305
		Netto verdiendring på garantiforpliktelser	-	-
35 026	32 787	Sum netto resultat fra andre finansielle investeringer	32 787	35 026
88 409	78 487	Netto resultat fra finansielle eiendeler	124 260	45 529

Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Den totale økonomiske godtgjørelsen for ansatte i bankvirksomheten består av to komponenter:

1. Fastlønn + overtidsbetaling - hovedkomponenten i godtgjørelsen - som følge av kompetansekrav til stillingen og individuell lønnsutvikling basert på lederens vurdering av kompetanse(utvikling), prestasjoner og måloppnåelse.
2. Den andre delen består av pensjonsordninger, forsikringer og andre faste ytelser.

Det første punktet har hjemmel i bedriftsavtalen. Den faste lønnen blir vurdert årlig i en fast prosess for individuelle lønnsjusteringer i tillegg til de generelle tilleggene som følge av sentrale forhandlinger.

Administrasjonen skal etter forskriften om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner § 2 minst årlig utarbeide en skriftlig rapport om hvordan ordningen for godtgjørelser i selskapet blir praktisert. Rapporten vil bli lagt fram for kompensasjonsutvalget og selskapets styre. Kompensasjonsutvalget består av leder i styret og to styremedlemmer.

Styret legger til grunn følgende retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i 2024:

- Tillitsvalgte blir honorert etter satser fastsatt av forstanderskapet / generalforsamlingen.
- Godtgjørelse for adm. direktør blir fastsatt av styret.
- Godtgjørelse for andre ledende tilsatte blir fastsatt av adm. direktør etter drøftinger med kompensasjonsutvalget nedsatt av styret.

- Fastlønn med overtidsbetaling utgjør hovedkomponenten i godtgjørelsen. Adm. direktør og enkelte ledende/særskilt uavhengige stillinger mottar ikke overtidsbetaling.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
85 909	95 129	Lønn	167 804	144 713
10 336	12 411	Pensjonsforpliktelser	16 814	14 086
24 849	26 642	Sosiale kostnader	30 635	32 314
121 094	134 182	Sum personalkostnader	215 253	191 113
124	133	Ansatte	216	210

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte 2024

	Samlet godtgjørelse	Samlet lån	Samlet garantier
Ansatte i konsernet	215 253	459 310	5 410
Sum medlemmer av styret	1 397	13 009	900
Sum forstanderskapet	412	50 743	0

Ansatte i konsernet er subsidiert med kr 4.405.998 grunnet rentevilkår i forhold til statens normrente. Banken har god sikkerhet i disse lånene. Subsidiekostnaden er ikke bokført i regnskapet, men påvirker bankens rentenetto. Tillitsvalgte blir ikke subsidiert, men har samme vilkår som andre kunder i konsernet.

Ledende ansatte						
Navn	Tittel	Lønn	Annen godtgjørelse	Andre ytelser	Innbet. Innsk.-pensjon	Lån
Knut Oscar Fleten	Administrerende direktør	2 784	181		206	1 466
– lån 1						5 500
Anders Myrvang	Leder Næring - Kreditt	1 090	19		91	0
Ellen Intelhus	Leder personmarked Hallingdal	1 089	53		146	894
Erland Espelien	Leder personmarked - Valdres og Kreditt	1 008	120		95	3 169
Erling Hagen	Direktør Økonomi & finans	1 524	69	90	166	2 827
Espen Karlsen	Leder Personmarked - Fritid	1 125	82		137	0
Frode Kristoffersen	Leder Personmarked - Kunde- og kompetansesenter	1 145	66		143	2 587
Jostein Sørbøen	Direktør Forretningsutvikling	1 280	44		162	0
Kirsten Helling	Leder Næring - Kunde- og kompetansesenter	978	56		110	1 180
Nils Sælen	Direktør Kreditt	1 816	106		196	8 605
Nina Johannessen	Direktør Risikostyring og compliance	558	29		81	14 286
Siv Helene Klæboe Mathisen	Direktør Personmarked - Bank	1 464	116		202	5 901
Stian Rygg	Direktør Næring - Bank	1 639	134		210	7 114
Tony Matre	Leder Personmarked - Bergen	358	28		27	4 439
Torill Engebakken	Direktør Kunderelasjon	1 089	62		142	825
Vanja Teigland	Leder Personmarked - Oslo	1 039	92		131	3 797

Fleten har i tillegg en avtale om ytelsesbasert pensjon, inkludert en førtidspensjonsavtale. Mer detaljer om denne fremgår av note 23.

Det er i februar-25 inngått en tilleggsavtale med administrerende direktør som regulerer videreføring av ansettelsesforholdet utover 62 år. Avtalen regulerer etterlønn ved fratreden som kompensasjon for å stå i stilling etter fylte 62 år og frem til fratreden. Avtalen er kostnad- og inntektsnøytral for begge parter relatert til fratredelse ved fylte 62 år.

I tillegg til ovennevnte lederstillinger har vi ansatte som har en stilling med vesentlig risiko og kontrolloppgaver, disse er fordelt på:

	Antall stillinger	Fast godtgjørelse	Variabel godtgjørelse
Stillinger med vesentlig risiko og kontrolloppgaver	17	12 390	828

Styret						
Navn	Tittel	Lønn	Annen godtgjørelse	Andre ytelser	Innbet. Innsk.-pensjon	Lån
Kristin Ourum	Styreleder		14	364		0
Odd Holde			3	189		5 430
Tore Østlund				147		106
Morten Mastrup			5	140		1
Irene Løken Lystrup						2 786
Hilde Tveiten Døvre						0
Lars Sandåker		798	91	182	61	3149
Kristin Bakke Haugen		838	46	147	58	1537

Forstanderskapet		
Navn	Lån	Garantier
Innskytervalgte:		
Knut Arne Gurigard	0	
Øvrige medlemmer	14 207	
Fra stiftelsene Øystre Slidre og Hallingdal	19 538	
Funksjonæervalgte	16 998	

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte 2023

	Samlet godtgjørelse	Samlet lån	Samlet garantier
Ansatte i konsernet	191 113	402 439	8 889
Sum medlemmer av styret	1 213	9 635	900
Sum forstanderskapet	222	27 760	900

Ansatte i konsernet er subsidiert med kr 710.094 grunnet rentevilkår i forhold til statens normrente. Banken har god sikkerhet i disse lånene. Subsidiekostnaden er ikke bokført i regnskapet, men påvirker bankens rentenetto. Tillitsvalgte blir ikke subsidiert, men har samme vilkår som andre kunder i konsernet.

Ledende ansatte						
Navn	Tittel	Lønn/andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. innskuddspensjon	Lån	Garantier/kausjon
Knut Oscar Fleten	Administrerende direktør	2 805		214		
– lån 1					5 500	
– lån 2					2 389	
– lån 3					1 480	
Anders Myrvang	Leder Kreditt Næring	994		101		
Ellen Intelhus	Leder personmarked Hallingdal	1 039		129	1 247	900
Emma K. Thylander	Leder bærekraft konsern	1 053		132	2 770	
Erland Espelien	Leder personmarked Valdres	1 034		95	3 225	
Erling Hagen	Leder økonomi & finans	1 438	80	152	3 037	
Espen Karlsen	Leder PM fritid	1 087		129		
Frode Kristoffersen	Leder kunde- og kompetansesenter PM	1 081		124	2 642	
Jostein Sørbøen	Leder forretningsutvikling	1 235		174		
Kirsten Helling	Leder kunde- og kompetansesenter BM	895		106	1 256	
Nils Sælen	Leder Kreditt	1 613		222	8 652	
Siv Helene Klæboe Mathisen	Leder kontor Bergen	421		43	5 710	
Stian Rygg	Leder risikostyring og compliance	1 608		201	5 485	
Torill Engebakken	Leder kunderelasjon	1 077		149	1 110	
Vanja Teigland	Leder kontor Oslo	1 037		131	6 634	
Fleten har i tillegg en avtale om ytelsesbasert pensjon, inkludert en førtidspensjonsavtale. Mer detaljer om denne fremgår av note 23.						

Styret						
Navn	Tittel	Lønn/andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. Innsk.-pensjon	Lån	Garantier/kausjon
Kristin Ourom	Styreleder	287	-	-	0	-
Gro Lundby	Nestleder	178	-	-	0	-
Odd Holde		147	-	-	6 081	-
Ragnhild Kvernberg		121	-	-	0	-
Tore Østlund		126	-	-	146	-
Morten Mastrup		4			22	
Lars Sandåker		743	-	41	3 205	
Kristin Bakke Hagen		947	-	63	181	900

Forstanderskapet						
Navn		Lån				Garantier
Innskytervalgte:						
Knut Arne Gurigard		0				
Øvrige medlemmer		6 259				
Fra stiftelsene Øystre Slidre og Hallingdal						
		9 676				
Funksjonærvalgte						
		11 825				900

Note 22 Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
36 533	39 988	IT-kostnader	45 580	41 429
10 844	10 527	Markedsføring	11 307	11 688
400	720	Formuesskatt	720	400
13 433	11 618	Bygg/eiendom	24 713	13 452
11 095	16 059	Eksterne honorarer	20 783	14 788
24 429	25 824	Øvrige driftskostnader	37 374	29 670
96 734	104 736	Sum andre driftskostnader	140 478	111 427
Godtgjørelse til ekstern revisor				
1 026	2 011	Lovpålagt revisjon	2 282	1 307
87	98	Teknisk utarbeidelse av skattemeldinger	98	87
97	144	Andre attestasjonstjenester	177	160
1 210	2 252	Sum (inklusive merverdiavgift)	2 557	1 554

Note 23 Pensjoner

Banken har en pensjonsordning for de ansatte. Alle ansatte er knyttet til en innskuddspensjonsordning. Bankens pensjonsordning tilfredsstiller kravene til obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddssatsene er 6 % av lønn mellom 0 og 7,1 G, og 21 % for lønn mellom 7,1 og 12 G.

Morbank			Konsern	
2023	2024	Sammensetning av pensjonskostnad i perioden	2024	2023
1 508	1 129	Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. aga)	1 129	1 508
-	-	Avsatt pensjonskonto	250	250
1 253	1 714	AFP-kostnad	1 714	1 253
7 576	9 568	Innskuddspensjon	13 721	11 075
10 336	12 411	Pensjonskostnad i resultatregnskapet	16 814	14 086
29 541	31 360	Usikrede pensjonsavtaler	31 360	29 541
-	-	Pensjonskonto ansatte	1 604	1 354
29 541	31 360	Balanseført netto pensjonsforpliktelse inkl. aga.	32 964	30 895
29 541	31 360	Underdekning usikret ordning adm. direktør	31 360	29 541
-	-	Underdekning usikret ordning ansatt	1 604	1 354
29 541	31 360	Sum	32 964	30 895

Adm. direktør har i tillegg en avtale om ytelsesbasert pensjon, inkludert en førtidspensjonsavtale. Adm. direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet som adm. direktør har mulighet til å pensjonere seg. Avsetningen er aktuarberegnet per 31.12.24 og utgjør 31,3 mill. kroner. Årets kostnad knyttet til avtalen er 1,1 mill. kroner.

En ansatt i datterselskap, har i 2018 inngått en pensjonsavtale som medfører en årlig kostnad på kr 250.000. Pensjonsutbetaling skjer fra fylte 67 år. Avsetningen utgjør 1,6 mill. kroner.

Ved utregning av pensjonsforpliktelsene er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
3,70 %	3,30 %	Diskonteringsrente	3,50 %	3,70 %
3,75 %	3,50 %	Lønnsregulering	3,50 %	3,75 %
0,00 %	0,00 %	Regulering av løpende pensjoner	0,00 %	0,00 %
3,50 %	3,25 %	Regulering av grunnbeløpet i folketrygden	3,25 %	3,50 %
0,00 %	0,00 %	Forventet avkastning av pensjonsmidlene	0,00 %	0,00 %

Note 24 Skatt

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		(Hele tusen kroner)		
250 334	264 748	Resultat før skattekostnad	270 404	254 134
	1 647	Permanente forskjeller	1 742	179
-8 992	-3 257	Årets endring i midlertidige forskjeller	-1 776	-7 800
-598	-2 742	Konsernbidrag	374	81
-73 457	-43 932	Skattefrie inntekter/kostnader aksjer/grunnfondsbevis	-44 301	-73 457
167 287	216 464	Grunnlag for utregning av inntektsskatt	226 442	173 137
41 822	54 116	Beregnet inntektsskatt	56 311	43 299
350	720	Beregnet formueskatt	720	350
42 172	54 836	Betalbare skatter i balansen	57 045	43 649
-1 245	1 222	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	1 222	-1 253
2 248	814	Endring utsatt skatt	2 728	1 806
149	685	Skatteeffekt konsernbidrag		
43 324	57 557	Skattekostnad i resultatregnskapet	60 981	44 202
17,31	21,74	Effektiv skattesats i %	22,55	17,39

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
		(Hele tusen kroner)		
		Skatteøkende forskjeller		
2 264	8 648	Finansielle instrumenter	8 648	2 264
		Gevinst- og tapskonto	-	81
		Driftsmidler	204	-
2 264	8 648	Sum skatteøkende forskjeller	8 851	2 345
		Skattereduserende forskjeller		
2 363	3 590	Driftsmidler	6 301	6 787
		Gevinst- og tapskonto	1 237	1 369
29 541	31 360	Pensjonsforpliktelser	31 360	29 541
		Varebeholdning	21 501	7 000
		Fremførbart underskudd	-	417
		Finansielle instrument	-	-
		Andre forpliktelser	2 120	1 554
31 904	34 950	Sum skattereduserende forskjeller	62 520	46 667
		Endringer i MF som ikke er resultatført mot EK		
2 707	2 627	Virkelig verdi PM lån	2 627	2 707
-26 932	-23 675	Netto skattereduserende forskjeller	-51 041	-41 615
6 733	5 919	Utsatt skattefordel	7 223	9 955
		Utsatt skattegjeld		
6 733	5 919		7 223	9 955

Morbanken har skattesats på 25 %, mens datterselskap som inngår i konsernet har en skattesats på 22 %

Note 25 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på børs samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedssdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter. I tillegg inngår utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat. Dette er utlån med pant i bolig som måles til virkelig verdi gjennom bruk av matematiske tapsmodeller som er validert mot historiske tap.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedssdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsakelig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianseselskaper og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2024:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	24 972	-	24 972
- Obligasjoner og sertifikater	-	777 298	-	777 298
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	-	375 103	508 904	884 007
- Fastrentelån	-	-	706 259	706 259
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet res.	-	9 725 450	-	9 725 450
Sum eiendeler	-	10 902 823	1 215 163	12 117 986
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	52 546	-	52 546
Sum forpliktelser	-	52 546	-	52 546

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2023:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	30 069	-	30 069
- Obligasjoner og sertifikater	-	631 953	-	631 953
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	113 815	147 915	323 468	585 197
- Fastrentelån	-	-	489 388	489 388
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet res.	-	9 345 241	-	9 345 241
Sum eiendeler	113 815	10 155 178	812 855	11 081 849
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	49 259	-	49 259
Sum forpliktelser	-	49 259	-	49 259

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2024:

	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Sum
Inngående balanse 01.01.2024	489 388	323 468	812 855
Investeringer i perioden	-	176 826	176 826
Tilbakebetaling av kapital	-	-831	-831
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-1 313	-1 313
Netto volumendring i perioden	217 964	-	217 964
Gevinst eller tap ført i resultatet	-1 094	10 755	9 662
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse 31.12.2024	706 259	508 904	1 215 163

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2023:

	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Sum
Inngående balanse 01.01.2023	483 222	274 012	757 234
Investeringer i perioden	-	45 459	45 459
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-676	-676
Netto volumendring i perioden	6 348	-	6 348
Gevinst eller tap ført i resultatet	-182	4 673	4 490
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse 31.12.2023	489 388	323 468	812 855

Note 26 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Morbank (hele tusen kroner)	31.12.24	31.12.24	31.12.23	31.12.23

EIENDELER

Kontanter og kontantekvivalenter	11 748	11 748	15 922	15 922
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fin. foretak	699 862	699 862	1 302 661	1 302 661
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	4 514 343	4 514 343	4 291 561	4 291 561
Sum finansielle eiendeler	5 225 952	5 225 952	5 610 144	5 610 144

FORPLIKTELSE

Innskudd og andre innlån fra kunder	11 948 525	11 948 525	11 952 345	11 952 345
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	2 218 983	2 218 640	1 918 924	1 918 632
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi-sikret	769 491	769 415	777 985	777 909
Ansvarlig lånekapital	256 973	256 923	176 831	176 796
Sum finansielle forpliktelser	15 193 972	15 193 503	14 826 084	14 825 682

	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Konsern (hele tusen kroner)	31.12.24	31.12.24	31.12.23	31.12.23

EIENDELER

Kontanter og kontantekvivalenter	11 748	11 748	15 922	15 922
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fin. foretak	699 862	699 862	1 302 661	1 302 661
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	4 503 737	4 503 737	4 281 048	4 281 048
Sum finansielle eiendeler	5 215 346	5 215 346	5 599 631	5 599 631

FORPLIKTELSE

Innskudd og andre innlån fra kunder	11 919 605	11 919 605	11 930 697	11 930 697
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	2 218 983	2 218 640	1 918 924	1 918 632
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi-sikret	769 491	769 415	777 985	777 909
Ansvarlig lånekapital	256 973	256 923	176 831	176 796
Sum finansielle forpliktelser	15 165 052	15 164 583	14 804 436	14 804 034

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Utlån

Utlån til kunder og kredittinstitusjoner prises på ulike måter. Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner prises med utgangspunkt i 3 mnd. nibor. Utlån til kunder bedriftsmarked prises med flytende kunderente samt en del lån prises med utgangspunkt i nibor-rente med tillegg av en margin.

Banken vurderer at lån til bedriftsmarkedet med flytende rente har en riktig markedspris på balansetidspunktet. Begrunnelsen for dette er at den flytende renten kontinuerlig vurderes og justeres i henhold til rentenivået i kapitalmarkedet og endringer i konkurransesituasjonen. NIBOR-lån på til sammen 1.977 mill. kroner (hovedsakelig bedriftsmarkedet) per 31.12.2024 er inngått med forskjellige marginer og med ulike tidsintervall for renteregulering. Alle disse NIBOR-lånene kan reforhandles kontinuerlig. Banken tilstreber at disse lånene har rett markedspris til enhver tid.

Innlån fra kredittinstitusjoner og innskudd til kunder

For innskudd til kunder og innlån fra kredittinstitusjoner estimeres virkelig verdi lik bokført verdi siden disse i all hovedsak har flytende rente. Basert på overnevnte vurderinger blir det ingen forskjell mellom bokført verdi og virkelig verdi i tabellen over.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Obligasjonslån med fastrente er bokført til virkelig verdi basert på sikringsverdi pr. 31.12.24 tillagt påløpt rente. Slike lån blir rentesikret med rentebytteavtaler. Verdiendringer på fastrentelån som følge av markedsmessige endringer resultatføres og bokført i balansen.

Obligasjonslån med flytende renter blir bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost og klassifisert sammen med obligasjonslånet. Virkelig verdi er lik estimert bokført verdi.

Note 27 Rentebærende verdipapirer

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor	Morbank/konsern	
	2024	2023
(Hele tusen kroner)		
Stat- og statsgarantert		
- pålydende verdi	150 000	110 000
- virkelig verdi	150 661	111 898
Annen offentlig utsteder		
- pålydende verdi	240 000	206 000
- virkelig verdi	240 069	205 761
Finansielle foretak		
- pålydende verdi	381 400	310 400
- virkelig verdi	382 508	310 541
Ikke-finansielle foretak		
- pålydende verdi		
- virkelig verdi		
Sum rentepapirer, pålydende verdi	771 400	626 400
- påløpte renter	4 061	3 754
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	777 298	631 953

Sertifikater og obligasjoner fordelt på risikoklasse	Morbank/konsern	
Virkelig verdi/bokført verdi i hele tusen kroner	2024	2023
Risikoklasse 1 (Rating AAA til AA-)	725 583	581 036
Risikoklasse 2 (Rating A+ til A-)	18 133	18 147
Risikoklasse 3 (Rating BBB+ til BBB- og rentepapirer uten rating)	29 521	29 016
Sum sertifikater og obligasjoner	773 237	628 199
- påløpte renter	4 061	3 754
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	777 298	631 953

Verdipapirene er bokført til virkelig verdi (IFRS). Risikoklassene er i henhold til Finanstilsynets grupperinger og kapitalkravforskriften.

Note 28 Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater			
Til virkelig verdi over resultatet		31.12.2024	
		Virkelig verdi	
Renteinstrumenter	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler fastrente utlån	350 000	5 586	-
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	350 000	5 586	-
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	800 000	19 387	52 546
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter sikring	800 000	19 387	52 546
Sum finansielle derivater	1 150 000	24 972	52 546

Til virkelig verdi over resultatet		31.12.2023	
		Virkelig verdi	
Renteinstrumenter	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler fastrente utlån	375 000	7 177	1 641
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	375 000	7 177	1 641
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	800 000	22 893	47 618
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter sikring	800 000	22 893	47 618
Sum finansielle derivater	1 175 000	30 069	49 259

Virkelig verdisikring

Konsernet har gjennomført verdisikring av to fastrenteinnlån med en balanseverdi på 800 mill. kroner. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen. Konsernet utarbeider kvartalsvis dokumentasjon på at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er sikringseffektivt. Det var ikke ineffektivt resultat på sikringsinstrumentet per 31.12.2024. Det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten.

Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbokføringen. Endring i virkelig verdi av sikringsinstrumentet i 1:1 sikringen var 8,396 mill. kroner per 31.12.24, mens endring i virkelig verdi av sikringsobjektet (lånene) i 1:1 sikringen var -8.494 mill. kroner. Sikringsineffektiviteten innregnet i resultatet utgjorde dermed en inntekt på 98.000 kroner. Resultateffektene er inkludert i resultatlinjen “Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater”.

Note 29 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av tilknyttede selskapet og felleskontrollert virksomhet).

Morbank			Konsern	
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter				
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
113 684	-	Aksjefond	-	113 684
147 915	171 341	Obligasjonsfond	171 341	147 915
-	203 762	Pengemarkedsfond	203 762	-
773	642	Børsnoterte aksjer	642	773
322 614	508 051	Unoterte aksjer	508 262	322 825
584 986	883 796	Sum	884 007	585 197

Spesifikasjon av vesentlige eierposter per 31.12.24

Selskapets navn	Org.nummer	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris	Markedsverdi	Balanseverdi
SpareBank 1 Boligkreditt AS	988738387	2 028 286	2,18 %	304 340	304 243	304 243
SpareBank 1 Næringskreditt AS	894111232	348 061	2,14 %	43 620	43 508	43 508
SpareBank 1 Kreditt AS	975966453	97 362	1,12 %	33 558	34 068	34 068
SpareBank 1 SMN Finans AS	938521549	3 037	2,25 %	33 624	44 884	44 884
Eiendomskreditt AS	979371285	3 707		371	390	390
SpareBank 1 Betaling AS	916389418	379 211	1,21 %	15 286	26 734	26 734
Øvrige aksjer og grunnfond						54 866
Sum aksjer i morbank						508 693
Sum aksjer i datterselskap						211
Sum aksjer i konsern						508 904

Note 30 Goodwill

Morbank		Konsern	
2023	2024	2024	2023
-	-	7 819	7 819
-	-	-	-
-	-	7 819	7 819
-	-		2 156
-	-	720	-
	Reversering av fjorårets avskrivning		-2 156
-	-	720	-
-	-	7 099	7 819

Goodwill i konsernet, tilhører SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS og er knyttet til kjøp av portefølje.

Note 31 Eiendom, anlegg og utstyr

Morbank					Konsern				
2024					2024				
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	(Hele tusen kroner)	Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	
66 838	33 009	10 284	110 131	Anskaffelseskost 01.01.2024	114 389	55 880	10 284	180 553	
756	2 367		3 123	Tilgang	756	2 731		3 487	
			0	Avgang				0	
67 594	35 376	10 284	113 254	Anskaffelseskost 31.12.2024	115 145	58 611	10 284	184 040	
14 684	24 677	9 982	49 343	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2024	61 194	43 855	9 982	115 031	
3 011	2 969		5 980	Årets avskrivning	3 011	4 330		7 341	
			0	Årets nedskrivning				0	
			0	Årets avgang				0	
17 695	27 646	9 982	55 323	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2024	64 205	48 185	9 982	122 372	
			115	Fakturaer kommet inn etter stenging av anleggsregister				115	
			42 427	Prosjekt nytt bygg Gol				42 427	
49 899	7 730	302	100 472	Balanseført verdi 31.12.2024	50 940	10 426	302	104 210	
500			500	Bygninger tilgjengelig for salg	500			500	

Morbank					Konsern			
2023					2023			
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	(Hele tusen kroner)	Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt
65 675	30 453	10 284	106 412	Anskaffelseskost 01.01.2023	113 226	51 680	10 284	175 190
1 163	3 404		4 567	Tilgang	1 163	6 788		7 951
	848		848	Avgang		2 588		2 588
66 838	33 009	10 284	110 131	Anskaffelseskost 31.12.2023	114 389	55 880	10 284	180 553
11 411	22 586	9 982	43 979	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2023	57 921	41 629	9 982	109 532
3 273	2 939		6 212	Årets avskrivning	3 273	4 408		7 681
	848		848	Årets nedskrivning		2 182		2 182
			0	Årets avgang				0
14 684	24 677	9 982	49 343	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2023	61 194	43 855	9 982	115 031
			3 972	Prosjekt nytt bygg Gol				
52 154	8 332	302	64 760	Balanseført verdi 31.12.2023	53 195	12 025	302	65 522
500			500	Bygninger tilgjengelig for salg	500			500

Balansesum i tabellen inneholder også leieforpliktelser jf. note 41.

Avskrivning

Prosentsats for ordinære avskrivninger er 2-5 % for bankbygg og annen fast eiendom, tomter 0 %, innredning og inventar 10-33 %, maskiner- og IT-utstyr 10-33 % og transportmidler 20-25 %.

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Prosjekt nytt bygg på Gol

I løpet av 2024 har konsernet hatt høye kostnader relatert til oppførelsen av det nye bankbygget på Gol. Bygget er estimert ferdigstilt i september 2025.

Note 32 Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
6 733	5 919	Utsatt skattefordel	7 223	9 955
445	1 281	Provisjon Boligkreditt / Næringskreditt	1 281	445
3 000	3 000	Medlemsinnskudd KFS	3 000	3 000
1 238	499	Opptjente ikke mottatte inntekter	9 268	15 818
3 863	5 441	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	6 662	4 850
500	500	Overtatt eiendom	500	500
27 050	40 280	Sikkerhet renteswap-avtaler	40 280	27 050
363	363	Utsmykking/kunst	363	363
1 115	5 360	Andre eiendeler*	56 850	58 233
44 307	62 642	Andre eiendeler	125 427	120 215

*35.923 gjelder klientfordringer hos EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

*7.855 gjelder tomter/leilighet hos SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

Note 33 Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
11 952 345	11 948 525	Innskudd og andre innlån fra kunder til amort. kost	11 919 605	11 930 697
11 952 345	11 948 525	Sum innskudd og andre innlån fra kunder	11 919 605	11 930 697

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
7 068 105	7 338 905	Lønnstakere o.l	7 338 905	7 068 105
351 527	361 370	Primærnæringer	361 370	351 527
123 456	158 961	Industri	158 961	123 456
847 674	724 660	Bygg- og anleggsvirksomhet	724 660	847 674
197 592	230 626	Varehandel	230 626	197 592
117 822	120 731	Transport og lagring	120 731	117 822
133 390	148 566	Hotell og restaurantdrift	148 566	133 390
58 634	619 992	Forretningsmessig tjenesteyting	619 992	58 634
1 174 120	709 651	Omsetning/drift eiendommer	695 191	1 163 297
1 880 026	1 535 062	Diverse næringer	1 520 603	1 869 202
11 952 345	11 948 525	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	11 919 605	11 930 697

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
9 066 189	9 064 840	Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	9 035 920	9 427 609
253 022	248 283	Buskerud, øvrige	248 283	227 744
150 226	90 556	Gamle Oppland, øvrige	90 556	120 288
1 611 376	1 583 842	Oslo / Akershus	1 583 842	1 584 966
207 048	244 944	Vestland fylke	244 944	
551 283	564 086	Landet forøvrig	564 086	96 677
113 201	151 974	Utland	151 974	473 413
11 952 345	11 948 525	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	11 919 605	11 930 697

Note 34 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av deler av utlånsporteføljen til kredittforetakene SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld		
(Hele tusen kroner)		
	Pr. 31.12.2024	Pr. 31.12.2023
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		
- pålydende verdi	-	
- bokført verdi	-	
Obligasjonsgjeld		
- pålydende verdi	3 000 000	2 700 000
- bokført verdi	2 988 474	2 696 909
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	3 000 000	2 700 000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	2 988 474	2 696 909

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	Pr. 31.12.2024	Pr. 31.12.2023
År 2024		300 000
År 2025	300 000	300 000
År 2026	600 000	600 000
År 2027	800 000	700 000
År 2028	800 000	800 000
År 2029	500 000	
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	3 000 000	2 700 000

Endring i verdipapirgjeld	Pr. 31.12.2024	Emittert/ utvidet i 2024	Forfalt/ innløst i 2024	Pr. 31.12.2023
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		-	-	
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3 000 000	600 000	-300 000	2 700 000
Påløpte renter	26 860	-	-	28 222
Verdijusteringer	-38 387	-	-	-31 313
Sum verdipapirgjeld	2 988 474	600 000	-300 000	2 696 909

Note 35 Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital	2024	2023
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	255 000	175 000
- påløpte renter	1 973	1 831
Sum ansvarlig lånekapital	256 973	176 831

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 31.12.2024 har banken utstedt totalt 255 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med første tidspunkt for «call» 1.6.2027 (60 mill. kroner), deretter 26.4.2028 (60 mill. kroner), 1.11.2028 (55 mill. kroner) og 20.6.2029 (80 mill. kroner). Banken har også utstedt to fondsobligasjonslån med første tidspunkt for «call» 26.6.2029 (150 mill. kroner) og 28.8.2029 (50 mill. kroner). Disse lånene føres i balansen som egenkapital.

Gjenværende løpetid er 3 år og 5 måneder (60 mill.)

Gjenværende løpetid er 4 år og 4 måneder (60 mill.)

Gjenværende løpetid er 4 år og 10 måneder (55 mill.)

Gjenværende løpetid er 5 år og 5 måneder (80 mill.)

Endring i ansvarlig lånekapital	31.12.2024	Emittert/ utvidet	Forfalt/ innløst	31.12.2023
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	255 000	80 000	-	175 000
Påløpte renter	1 973		-	1 831
Sum ansvarlig lånekapital	256 973	80 000	-	176 831

Note 36 Annen gjeld og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser				
66 122	79 804	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	91 586	71 782
29 541	31 360	Pensjonsforpliktelser (note 23)	32 964	30 895
92 329	152 422	Annen gjeld	169 202	124 804
187 992	263 585	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	293 752	227 481
Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)				
51 860	44 423	Betalingsgarantier	44 423	51 860
29 805	22 994	Kontraktsgarantier	22 994	29 805
228 906	219 179	Lånegarantier	219 179	228 906
0	0	Garantier for skatter	0	0
35 003	95 005	Annet garantiansvar	95 005	35 003
345 574	381 600	Sum stilte garantier (ikke balanseført)	381 600	345 574
Andre ikke balanseførte forpliktelser				
1 183 567	1 147 410	Ubenyttede kreditter	1 147 410	1 183 567
399 164	848 369	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	848 369	399 164
1 582 731	1 995 779	Sum andre ikke balanseførte forpliktelser	1 995 779	1 582 731
2 116 298	2 640 964	Totale forpliktelser	2 671 131	2 155 786

Note 37 Bundne midler/klientmidler

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
Bundne midler				
4 072	4 809	Skattetrekk	8 253	7 178
4 072	4 809	Sum bundne midler	8 253	7 178

Klientmidler – morbank

Banken har utkontraktert mange tjenester knyttet til forvaltningen av kundenes verdipapirer til SpareBank 1 Forvaltning AS. Det betyr at banken er distributør for de ulike fondsleverandørene og konto hos fondsforvalter vil være i bankens navn (banken er «nominee»). Banken har dermed et klientansvar overfor bankens kunder og kundens midler inntil de er innestående på konto i bankens navn.

Klientansvar og klientmidler inngår ikke i morbankens eller konsernets balanse, men opplyses om bare i note.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
1 095 540	1 422 899	Klientansvar per 31.12.	1 422 899	1 095 540
1 095 313	1 424 110	Inntilstående klientmidler per 31.12.	1 424 110	1 095 313
226	-1 211	Differanse	-1 211	226

Differanse i oppstillingen er uoppgjorte ordrer som ikke er identifisert/avstemt på rapporteringstidspunktet.

Klientmidler - EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

Datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS oppbevarer klientmidler på egne bankkonti og har klientansvar i forbindelse med eiendomsmeglingen. I konsernregnskapet fremkommer dette som en netto fordring knyttet til provisjon.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
-	-	Bokført klientansvar per 31.12.	-149 369	-264 040
-	-	Innestående klientmidler bank per 31.12.	185 292	299 751
-	-	Bokførte klientfordringer per 31.12.	35 923	35 711

Note 38 Investeringer i eierinteresser

Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

Investering i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken	Bokført verdi	Forretnings-kontor	Eierandel i prosent
Firma:			
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	38 413	Hemsedal	100 %
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	12 471	Nesbyen	100 %
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	1 151	ÅL	100 %
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	2 904	ÅL	100 %
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	3 330	ÅL	100 %
Tisleidalen Hyttegrend AS	243	Hemsedal	100 %
Sum	58 511		
Investeringer i felleskontrollert virksomhet:			
SpareBank 1 Samspår AS	19 687	Oslo	9,71 %
Samarbeidende Sparebanker AS	201 865	Oslo	9,59 %
Sum	221 553		

Aksjer i datterselskaper morbank

Datterselskapene er innarbeidet i regnskapet etter egenkapitalmetoden

(hele tusen kroner)							
2024	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	218 120	6 232	35	59 303	25 401	33 902	4 444
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	5 100 000	10 200	500	23 963	113 874	12 579	2 565
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	500 000	10	50 000	10 182	8 899	1 284	-3 210
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	100 000	100	1 000	2 934	24	2 910	56
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	2 000 000	2 000	1 000	3 523	-	3 523	-6
Tisleidalen Hyttegrend AS	3 569 000	35 690	100	4 254	3 734	520	-1 616

2023	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	218 120	6 232	35	50 312	16 453	33 858	1 319
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	5 100 000	10 200	500	23 904	13 890	10 014	3 259
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	500 000	10	50 000	19 378	16 572	2 806	-374
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	100 000	100	1 000	2 872	18	2 854	70
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	2 000 000	2 000	1 000	2 986	-	2 986	-3
HallingRegnskap AS	30 000	30	1 000	9	-	9	-
Valdres Regnskap AS	30 000	30	1 000	14	-	14	-
Tisleidalen Hyttegrend AS	3 569 000	35 690	100	5 721	3 733	1 936	1 349

Utbytte fra datterselskap	2024	2023
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	477	3 000

Investeringer i felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Inntekter fra investeringer i felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
99 345	140 504	Balanseført verdi per 01.01.	158 001	173 229
-	-	Implementeringseffekt IFRS 17 og IFRS 9		-16 459
41 159	81 049	Tilgang/avgang	42 943	23 482
-	-	Emisjon		17 675
-	-	Endring mer/mindreverdi	35 439	2 954
-	-	Resultatandel	48 440	-1 925
-	-	Utbetalt utbytte		-40 955
		Egenkapitalføringer	-1 190	
140 504	221 553	Balanseført verdi per 31.12.	283 633	158 001

Morbank			Konsern	
2023	2024	(Hele tusen kroner)	2024	2023
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Samspar AS		163
-	-	Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker AS	48 440	-2 088
40 955	-	Utbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS	-	-
40 955	-	Sum inntekt	48 440	-1 925

Endringer mer/ mindreverdier

I 2024 er det bokført totalt kr. 35.439.289 mot mer/ mindreverdier i konsernregnskapet. Denne føringen er relatert til to hendelser i løpet av året;

1. Salg av aksjer i Samspar AS og Samarbeidende Sparebanker AS i andre og tredje kvartal til SpareBank 1 Sogn og Fjordane & SpareBank 1 Helgeland. Denne transaksjonen reduserte merverdien med totalt kr. 1.444.142.
2. Kjøp av aksjer etter SpareBank 1 Sørøst sin uttreden av Samarbeidende Sparebanker AS og Samspar AS i fjerde kvartal. Denne transaksjonen økte merverdien med totalt kr. 36.883.431.

Resultatandel

Det høye resultatbidraget fra Samarbeidende Sparebanker AS i 2024 er primært drevet av fusjonen mellom Eika Forsikring og Fremtind Holding. Denne fusjonen økte egenkapitalen i Sparebank 1 Gruppen med rundt 7 mrd. kroner, og Samarbeidende Sparebanker AS sin andel av denne økningen utgjorde rundt 452 mill. kroner som ble ført over resultatet. På transaksjonstidspunktet eide SpareBank 1 Hallingdal Valdres 7,07 % av aksjene i Samarbeidende Sparebanker AS. SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin resultatførte andel av denne transaksjonen beløp seg dermed til rundt 32 mill. kroner som ble bokført i konsernregnskapet i tredje kvartal. Forsikringsfusjonen forklarer dermed

det meste av resultatet fra Samarbeidende Sparebanker AS for 2024. Resterende resultatandel på 16,4 mill. kroner er resultatbidraget fra SpareBank 1 Gruppen AS.

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet

2024 (hele tusen kroner)	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
Samarbeidende Sparebanker AS	2 443 503	712	2 442 791	688 174
SpareBank 1 Samspar AS	75 499	46 513	28 986	-
2023 (hele tusen kroner)	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
Samarbeidende Sparebanker AS	1 781 329	331	1 780 997	-28 902
SpareBank 1 Samspar AS	82 182	54 106	28 076	2 019

Note 39 Vesentlige transaksjoner med nærstående

Transaksjoner mellom nærstående parter. Med nærstående parter menes her felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Se note 38 for investeringer i eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter. Det har ikke vært vesentlige transaksjoner med felleskontrollerte virksomheter siste 2 år utover det som går frem av note 38.

Bankens mellomværende med ansatte og tillitsvalgte vises i note 21.

Datterselskap		
Lån (Hele tusen kroner)	2024	2023
Lån utestående pr 1.1.	10 513	16 586
Lån innvilget i perioden	-	-
Tilbakebetaling	93	-6 073
Utestående lån per 31.12.	10 606	10 513
Innskudd (Hele tusen kroner)		
Innskudd per 1.1.	21 648	30 029
Nye innskudd i perioden	8 604	784
Uttak	-1 332	-9 166
Innskudd per 31.12.	28 920	21 648
Rentekostnader	1 313	907
Renteinntekter	978	582
Andre driftskostnader	4 520	6 033

Alle lån til nærstående parter er bokført i morbanken.

Note 40 Eierandelskapital og eierstruktur

Det var 2 egenkapitalsbevisiere per 31.12.2024	Antall	% av totalt antall egenkapitabevis
Sparebankstiftelsen Hallingdal	7 432 149	88,50 %
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	965 760	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8 397 909	100,00 %

(Hele tusen kroner)	31.12.2024	31.12.2023
Eierandelskapital	839 791	805 700
Overkursfond	52 299	11 581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	1 056 617	935 355
A. Sum egenkapitalbeviseierenes kapital	1 948 706	1 752 636
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	198 703	185 757
Kompensasjonsfond	1 176	1 176
B. Sum samfunnsleid kapital	199 880	186 933
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	2 148 586	1 939 569
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	90,70 %	90,36 %

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i 2024 gjennomført en emisjon mot egenkapitalbeviseierne. Totalt ble det utstedt 340.909 nye egenkapitalbevis, og eierandelen mellom de to stiftelsene er fortsatt den samme som før emisjonen. Emisjonen isolert økte selskapets egenkapital med rundt 74,8 mill. kroner.

Note 41 Leieavtaler

Implementeringen av IFRS 16 Leieavtaler 1.1.2021 førte til at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Bruksrett er presentert i balansen som en del av "Varige driftsmidler", mens leieforpliktelsen presenteres som "Annen gjeld".

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i konsernet benyttet seg av fritak for en kortsiktig leieavtale (under 12 måneder) som gjelder avtale EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS har på Geilo.

Resultatregnskapet vil også påvirkes fordi tidligere driftskostnader erstattes med renter og avskrivninger. Den totale kostnaden blir vanligvis høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da større) og lavere i senere år.

Balanse	31.12.2024	31.12.2023
Leieforpliktelser	65 044	57 198
Bruksrett	74 365	64 407

Resultat	31.12.2024	31.12.2023
Avskrivninger leieavtaler	9 799	8 273
Rentekostnader	685	942
Kostnader IFRS 16	10 484	9 215
Endring driftskostnader	10 321	8 910
Endringer i resultat før skatt	163	305

Note 42 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning etter balansedagen som påvirker konsernets årsregnskap for 2024.

2.7 Erklæring fra styret og administrerende direktør

(Jf. lov om verdipapirhandel § 5-5)

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Hallingdal Valdres og konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres for kalenderåret 2024 og per 31.12.24.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2024 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2024 og 31. desember 2023.

Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettviseende oversikt.

Hallingdal, 31. desember 2024 / 14. mars 2025
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Elektronisk signert

Kristin Ourom
styreleder

Morten Mastrup
nestleder

Hilde Tveiten Døvre

Tore Østlund

Odd Holde

Irene Løken Lystrup

Kristin Bakke Haugen

Lars Sandåker

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Til forstanderskapet i SpareBank 1 Hallingdal Valdres

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Hallingdal Valdres som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for SpareBank 1 Hallingdal Valdres før år 2000, og har vært revisor i selskapet sammenhengende i en periode på mer enn 20 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT systemer og kontroller relevant for finansiell rapportering

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
SpareBank 1 Hallingdal Valdres sine IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon. IT-systemene er i stor grad standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører. God styring og kontroll med IT-systemene både i SpareBank 1 Hallingdal Valdres og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.	SpareBank 1 Hallingdal Valdres har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for den overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen. Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter tilknyttet kjernebanksystemet relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til tilgangskontroller. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden. Vi vurderte tredjepartsbekreftelsen (ISAE 3402-rapport) fra SpareBank 1 Hallingdal Valdres tjenesteleverandør av kjernebanksystemet med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelsen (ISAE 3000- rapport) knyttet til tjenesteleverandøren av kjernebanksystemet med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet knyttet til beregning av renter og gebyrer og utvalgte systemgenererte rapporter, var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden. Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktiviteter.

Nedskrivninger for forventet tap på utlån i bedriftsmarkedet

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
SpareBank 1 Hallingdal Valdres har utlån til bedriftsmarkedet, se note 3, 8 og 11 for en omtale av kredittisiko og nedskrivninger på utlån og garantier. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger for forventet tap på utlån og garantier. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet. Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheten om den økonomiske utviklingen. SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap. Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.	SpareBank 1 Hallingdal Valdres har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet. Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på kredittforringede utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet utformingen av var knyttet til identifikasjon av kredittforringede utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden. For et utvalg av kredittforringede utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene. For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til utvalgte deler av modellen som banken benytter for beregning av forventet tap og grunnlagsdata som benyttes i beregningene. Vi rimelighetsvurderte utvalgte framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap. Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstiller kravene i IFRS 9.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

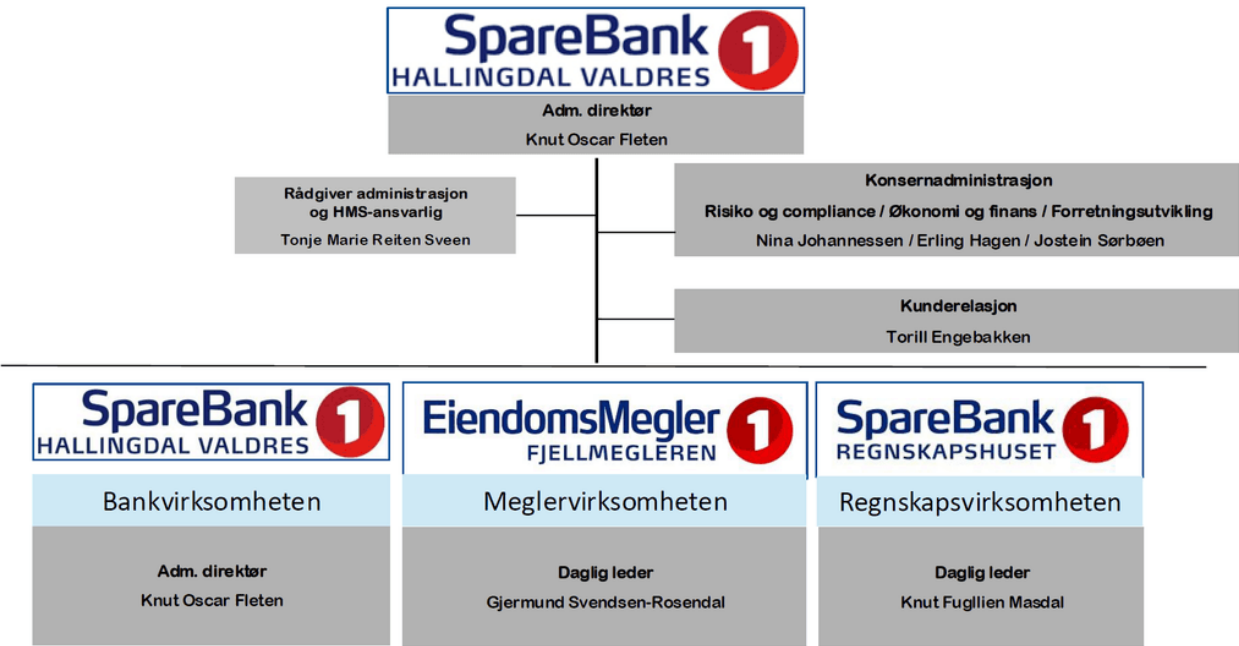
Oslo, 19. mars 2025
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

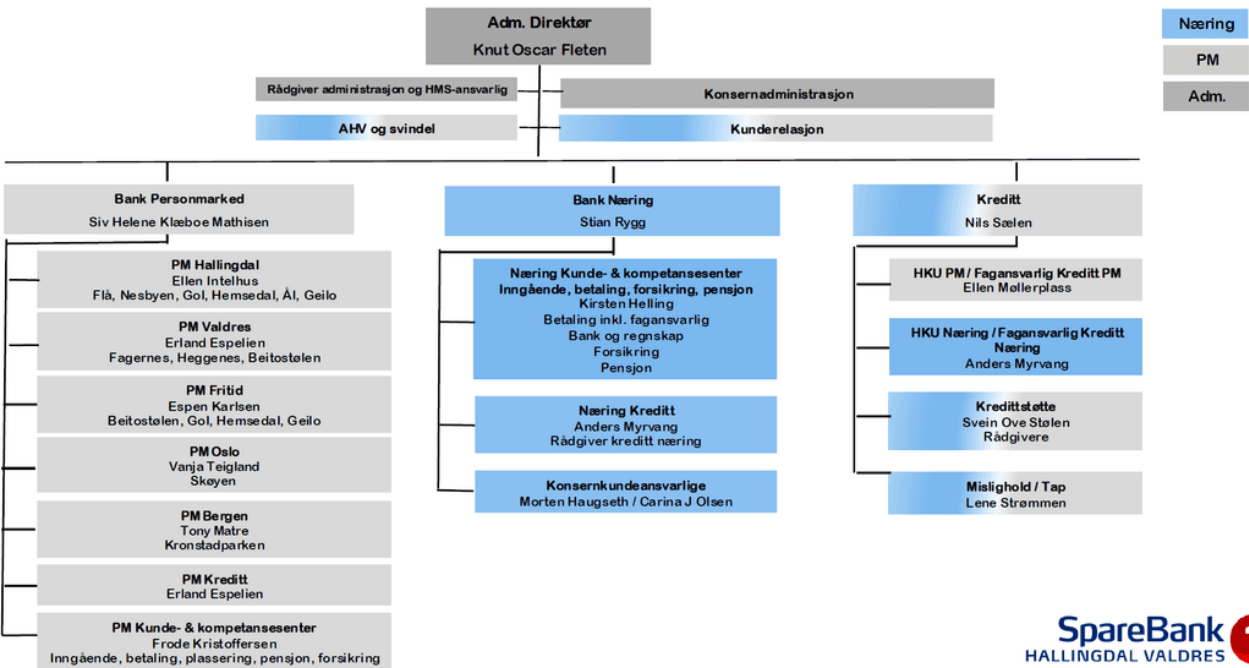
4 STYRET OG LEDELSE

4.1 Hovedorganisasjon

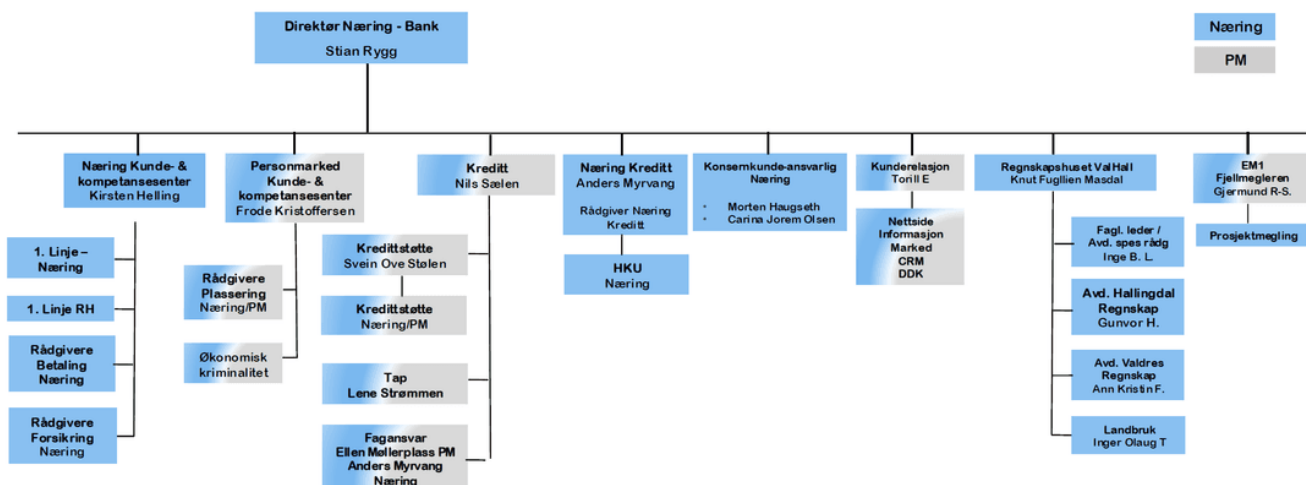
Konsern:

Morbank:

Næring konsern:

4.2 Presentasjon av styret

Presentasjon av styret pr. 31.12.24

Kristin Ourom, styreleder

Født 1971. Er advokat og partner i Kvale Advokatfirma DA med bank og finans, energirett og selskapsrett som spesialområder. Har vært styremedlem siden 2010, nestleder fra 2016 og styreleder fra 2022. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2011. Har ulike styreverv. Bor i Oslo.

Morten Mastrup, nestleder

Født 1968. Er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Arbeider som daglig leder i Fjellstø Omsorg AS. Er også styreleder og medeier i selskapet. Har bred økonomisk erfaring fra stillinger i privat næringsliv, undervisning, kommunal forvaltning og som gründer. Eier gårdsbruk med tilhørende forvaltning av hys, hytter, dyrket mark og utviklingsområder. Har hatt mange verv innen idrett, lokalt reiseliv og lokalpolitikk. Valgt inn i styret i banken i 2023. Bor på Geilo.

Tore Østlund

Født 1958. Videregående skole med etterutdanning innen administrasjon og ledelse. Svennebrev og mesterbrev som tømmer. Har drevet eget firma i over 30 år. Arbeider som rådgiver i næring og byggesak i Øystre Slidre kommune. Medlem i styret i Øystre Slidre Sparebank fra 2010 og senere SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Bor i Rogne i Øystre Slidre.

Odd Holde

Født 1949. Utdannet siviløkonom. Driver eget firma med utleiehytter og konsulentfirma. Har over 40-års erfaring fra reiselivet i Hemsedal og 35 år i lokalpolitikken derav 20 år i kommunestyret. Styremedlem fra 2012. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2018. Bor i Hemsedal.

Kristin Bakke Haugen

Født 1964. Videregående skole og utdanning fra Bankakademiet. Arbeider som rådgiver personlig økonomi med autorisasjoner innenfor kreditt, forsikring og sparing i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Har vært ansatt siden 1985. Styremedlem som representant for ansatte fra 2022. Hovedtillitsvalgt i Finansforbundet. Innvalgt i kommunestyret og sitter i formannskapet i Gol kommune. Sittet i styret til Hallingdal Kraftnett siste 12 år. Bor på Gol.

Lars Sandåker

Født 1990. Bachelorgrad i økonomi og administrasjon med spesialisering anvendt makroøkonomi fra Handelshøyskolen BI. Arbeider som rådgiver sparing/investering i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Autorisasjoner innen sparing og kreditt. Ansatt i banken siden 2016. Tillitsvalgt i Finansforbundet siden 2021. Valgt inn i styret i banken i 2023. Er også medlem av risiko- og revisjonsutvalget. Varamedlem til kommunestyret i Ål kommune. Bor på Ål.

Irene Løken Lystrup

Født 1981. Utdannet statsviter. Har siden 2015 vært daglig leder i Kronprinsparets Fond. Er styremedlem i Sparebankstiftelsen Hallingdal og er stiftelsens representant i styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Valgt inn i styret i 2024. Bor på et gårdsbruk med sauedrift i Leveld i Ål kommune.

Hilde Tveiten Døvre

Født 1970. Utdanning innenfor konsulentarbeid, markedsføring, innovasjon og næringsutvikling. Har lang erfaring fra Valdres Næringshage. Driver nå konsultentselskapet Innovasjonsarkitektene AS, som leverer innovasjons- og utviklingstjenester til offentlig- og privat næringsliv. Valgt inn i styret i 2024. Bosatt på Fagernes.

4.3 Forstanderskap, styre og revisjon

FORSTANDERSKAPET:

KUNDEVALGTE

Hallingdal:

Knut Arne Gurigard (leder)

Marianne Stue

Vegard Ødegård

Per Egil Rese

Margunn Berget Kristiansen

Jørgen Storhaug

Valdres:

Nina Elizabeth Thon

Helge Bjørneseth

«Fritt»:

Halvar Hjelman

VARAMEDLEMMER

Hallingdal:

Liv Karin Øynebråten

Richard Taraldsen

Stian R. T. Øygardslia

Valdres:

Pål Bredesen

FRA STIFTELSENE ØYSTRE SLIDRE OG HALLINGDAL:

Arnstein Alund

Ole Martin Alfstad

Torleif Bjella

Lars Einar Intelhus

Berit Heitmann

Sveinung Halbjørhus

Jakob Mestvedthagen

Kari Anita Brenna

Sigrun Jorde

Ole Petter Espe

VARAMEDLEMMER:

Bente Rakstad

Marit Huso

Anne Vetteren Grøthe

Mari Holde Andersson

Ole Johnny Jorde

FUNKSJONÆRVALGTE

Maren Haugli Tufto
Eva Veslegard

Mona Ø. Øen

Vidar Solheim

Lars Sandåker
Ann Kristin J. Bakkene

VARAMEDLEMMER

Gro H. Storebråten
Svein Ivar Kristiansen

Kristin Bakke Haugen

STYRET:

Kristin Ourom, leder

Morten Mastrup, nestleder
Odd Holde, medlem
Tore Østlund, medlem

Lars Sandåker, medlem, valgt av ansatte
Kristin Bakke Haugen, medlem, valgt av ansatte

Irene Løken Lystrup, medlem

Hilde Tveiten Døvre, medlem

VARAMEDLEMMER:

Sissel Skrindo
Steinar Dahlen
Ann Kristin Jevne Bakkene (fra ansatte)
Vidar Isungset (fra ansatte)

REVISOR:

Deloitte AS

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes Heggnes • Beitostølen • Oslo • Bergen